

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V
NITRE
FAKULTA EURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ A REGIONÁLNEHO
ROZVOJA**

Evidenčné číslo 2119845

DIPLOMOVÁ PRÁCA

2010

Zuzana Jarošová, Bc.

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V
NITRE
FAKULTA EURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ A REGIONÁLNEHO
ROZVOJA**

**REALIZÁCIA POMOCI Z EFRR VO VYBRANOM
REGIÓNE SR**

Diplomová práca

Študijný program:	Regionálny rozvoj
Študijný odbor:	3.3.5. Verejná správa a regionálny rozvoj
Školiace pracovisko:	Katedra európskych politík
Školiteľ:	Pavol Schwarcz, doc. Ing. PhD.

Nitra 2010

Zuzana Jarošová, Bc.

Čestné vyhlásenie

Podpísaná Zuzana Jarošová vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Realizácia pomoci z EFRR vo vybranom regióne SR“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre 27. apríla 2010

Zuzana Jarošová

Pod'akovanie

Touto cestou vyslovujem pod'akovanie pánovi doc. Ing. Pavlovi Schwarczovi, PhD. za pripomienky a odbornú pomoc pri vypracovaní mojej diplomovej práce.

Abstrakt

Cieľom diplomovej práce je zhodnotenie čerpania prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v Nitrianskom samosprávnom kraji z hľadiska budovania a rozvoja Informačnej spoločnosti pre verejný sektor, informatizácie verejnej správy a rozvoja elektronických služieb poskytovaných občanom. Charakterizuje realizovaný projekt v Nemocnici Šaľa v programovom období 2004 – 2006 zameraný na budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor s cieľom tvorby a zavedenia komplexného informačného systému čo prispelo k zlepšeniu pracovných podmienok a kvality života personálu a obyvateľov. Zároveň projekt sleduje stratégiu určenú v oblasti lokálnej infraštruktúry, ktorou je budovanie inteligentného regiónu – verejné internetové služby v oblasti zdravotníctva. Diplomová práca charakterizuje taktiež projektový zámer plánovaný realizovať v Meste Nitra v programovom období 2007 – 2013, ktorého podstatou je vybudovanie integrovaného informačného systému NSK za účelom sprístupnenia elektronických služieb NSK a zabezpečenia ich všeobecnej použiteľnosti obyvateľmi a podnikateľskými subjektmi, čím sa odstráni tzv. papierovanie a zároveň ušetrí čas poskytovateľa a používateľa služby. Aktivita projektového zámeru tým sledujú stanovený cieľ, ktorým je efektívna samospráva.

Kľúčové slová: regionálna a štrukturálna politika, Európsky fond regionálneho rozvoja, informačná spoločnosť pre verejný sektor, informatizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb

Zusammenfassung

Ziel der Diplomarbeit ist es, die Förderung aus Mitteln des Europäischen Fonds für regionale Entwicklung in der Verwaltungsregion Nitra anhand zweier Beispiele zu bewerten. Zum einen aus der Sicht des Aufbaus und Entwicklung der Informationsgesellschaft für den öffentlichen Sektor in Šala. Zum anderen aus Sicht der Informationen des öffentlichen Sektors und Entwicklung der elektronischen Behördendienste für die Bürger in Nitra. Im Detail charakterisiert diese Diplomarbeit das realisierte Projekt im Krankenhaus Šala, welches im Programmzeitraum 2004 – 2006 stattfand und auf den Aufbau und die Entwicklung der Informationsgesellschaft für den öffentlichen Sektor ausgerichtet war. Hauptziel dieses Projektes war der Aufbau und die Integration eines komplexen Informationssystems, welches zur Verbesserung der Arbeitsbedingungen und Lebensqualität des Krankenhauspersonals und der Bürger beigetragen hat. Gleichzeitig verfolgte das Projekt im Bereich Lokalinfrastruktur die Strategie - Aufbau der intelligenten Region - welche sich in diesem Fall auf die öffentlichen Internetdienste im Gesundheitswesen fokussierte. Des Weiteren beschreibt diese Diplomarbeit auch die Projektabsicht der Stadt Nitra, ein integriertes Informationssystem für die Verwaltungsregion Nitra aufzubauen, welches den Zweck verfolgt, elektronische Behördendienste zu etablieren und die allgemeine Verfügbarkeit für Bürger und Unternehmen zu gewährleisten. Grundsätzliches Ziel dieses Projektes ist die Minimierung des administrativen, papierbezogenen Aufwands verbunden mit einer Zeitersparnis beim Dienstanbieter wie auch beim Nutzer. Das Projekt ist auf einen Zeitraum von 2007 - 2013 angelegt. Alle Aktivitäten dieses Projektes verfolgen ein festgelegtes Ziel: die effektive Behörde.

Schlüsselwörter: Regionale Strukturpolitik, Europäischer Fonds für regionale Entwicklung, Informationsgesellschaft für den öffentlichen Sektor, Informationen des öffentlichen Sektors und Entwicklung der elektronischen Dienste

Obsah

Obsah	6
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	13
1.1 Teoretické vymedzenie pojmu región	13
1.2 Regionálny rozvoj a regionálna politika Európskej únie	16
1.2.1 Charakteristika regionálneho rozvoja	16
1.2.2 Charakteristika regionálnej politiky Európskej únie.....	18
1.2.3 Princípy regionálnej politiky Európskej únie	20
1.2.4 Regionálna, štrukturálna a kohézna politika.....	21
1.3 Regionálny rozvoj a regionálna politika Slovenskej republiky.....	22
1.3.1 Charakteristika regionálneho rozvoja Slovenskej republiky	22
1.3.2 Charakteristika regionálnej politiky Slovenskej republiky.....	24
1.3.3 Zásady regionálnej politiky Slovenskej republiky.....	24
1.3.4 Inštitucionálne a programové zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja	26
1.3.5 Nástroje na podporu regionálnej politiky	26
1.4 Štrukturálna politika Európskej únie v programovom období 2000 – 2006	27
1.4.1 Ciele štrukturálnej politiky EÚ v rokoch 2000 - 2006.....	28
1.4.2 Nástroje štrukturálnej politiky v rokoch 2000 – 2006	29
1.5 Štrukturálna politika SR v skrátenom programovom období 2004 – 2006.....	31
1.5.1 Programové dokumenty pre čerpanie štrukturálnych fondov v SR.....	33
1.5.2 Operačné programy.....	34
1.6 Operačný program Základná infraštruktúra	34
1.6.1 Priorita 3 Lokálna infraštruktúra.....	36
1.6.2 Opatrenie 3.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor	38
1.7 Politika súdržnosti (kohézna politika) Európskej únie v programovom období 2007 – 2013.....	41
1.7.1 Ciele politiky súdržnosti	42
1.7.2 Európsky fond regionálneho rozvoja	44
1.8 Politika súdržnosti (kohézna politika) SR v programovom období 2007 – 2013.....	45
1.8.1 Ciele a programové dokumenty politiky súdržnosti SR 2007 - 2013.....	47

1.9	Operačné programy	51
1.10	Operačný program Informatizácia spoločnosti	53
1.10.1	Prioritná os 1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb.....	55
1.10.2	Opatrenie 1.2 Elektronizácia verejnej správy a elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni.....	55
2	Cieľ práce.....	58
3	Metodika práce a metódy skúmania	59
4	Výsledky práce	61
4.1	Informačná spoločnosť v SR	61
4.2	Elektronizácia verejnej správy v programovom období 2004 - 2006	65
4.2.1	Základné princípy elektronizácie verejnej správy	65
4.2.2	Implementácia a rozvoj elektronickej verejnej správy	67
4.3	Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb pre roky 2007 – 2013 (eGovernment)	72
4.3.1	Stratégia informatizácie verejnej správy SR.....	72
4.3.2	Národná koncepcia informatizácie verejnej správy - architektúra integrovaného informačného systému verejnej správy	75
4.3.3	Príklad procesu poskytnutia elektronickej služby verejnej správy verejnosti	78
4.4	Vybrané projekty prijímateľa pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ.....	82
4.4.1	Charakteristika Nitrianskeho samosprávneho kraja.....	82
4.4.2	Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor NSK.....	85
4.4.3	Charakteristika projektu „Tvorba a zavedenie komplexného informačného systému zdravotníckeho zariadenia v Šali s cieľom podpory rozvoja Nitrianskeho regiónu“	86
4.4.4	Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni v NSK	95
4.4.5	Charakteristika projektového zámeru „Elektronizácia služieb NSK“	96
4.4.6	Analýza čerpania finančných prostriedkov z ERDF v NSK a v jednotlivých krajoch SR v programovom období 2004 - 2006	101
4.4.7	Implementácia projektov v NSK a v jednotlivých krajoch SR v rámci OP Informatizácia spoločnosti v programovom období 2007 – 2013.....	102
5	Záver.....	104

6	Zoznam použitej literatúry	109
7	Prílohy	116

Zoznam skratiek a značiek

CSF	Rámec podpory spoločenstva – Community Support Framework
EAGGF	Európsky poľnohospodársky usmerňovací a garančný fond
EO	ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EIB	Európska investičná banka
EK	Európska komisia
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
FIFG	Finančný nástroj pre usmerňovanie rybolovu
GIS	Geografický informačný systém
HDP	Hrubý domáci produkt
HND	Hrubý národný dôchodok
HNP	Hrubý národný produkt
IIS NSK	Integrovaný informačný systém Nitrianskeho samosprávneho kraja
IT	informačné technológie
IKT	informačné a komunikačné technológie
KF	Kohézny fond
KNIS	komplexný nemocničný informačný systém
KPP	konečný prijímateľ pomoci
MDPT SR	Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR
MF SR	Ministerstvo financií SR
MH SR	Ministerstvo hospodárstva SR
MK SR	Ministerstvo kultúry SR
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MRK	Marginalizované rómske komunity
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti SR

MŠ SR	Ministerstvo školstva SR
MV SR	Ministerstvo vnútra SR
MVRR SR	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva SR
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NIS	nemocničný informačný systém
NRP	Národný rozvojový plán
NSK	Nitriansky samosprávny kraj
NSRR	Národný strategický referenčný rámec
NUTS	nomenklatúrna štatistická územná jednotka
OR	Obchodný register
OP	Operačný program
OPIS	Operačný program Informatizácia spoločnosti
OP ZI	Operačný program Základná infraštruktúra
PKS	parita kúpnej sily
ROP	Regionálny operačný program
SAP	pomocná služba pre zostavovanie programov – Service Ancillary to Programme Making
SHR	samostatne hospodáriaci roľník
SOA	architektúra orientovaná na služby – Service-oriented architecture
SOP	Sektorový operačný program
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika
SR	Slovenská republika
SVaLZ	spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky
ŠF	štrukturálny fond
ŠR	štátny rozpočet
ÚNSK	Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja

ÚV SR	Úrad vlády SR
VPBI	verejné prístupové body k Internetu
VÚC	vyšší územný celok/samosprávny kraj

Úvod

Regionálna a štrukturálna politika EÚ zaujíma v súčasnosti popredné miesto v hospodárskej politike EÚ. Jej hlavným cieľom je zamedziť hospodárskemu poklesu regiónov, zabezpečiť ich vyrovnaný ekonomický rozvoj a zmierniť rozdiely v sociálnych, ekonomických, kultúrnych a infraštruktúrnych podmienkach medzi jednotlivými regiónmi. Regionálnu a štrukturálnu politiku môžeme charakterizovať ako politiku finančnej solidarity, hybnou silou súdržnosti a hospodárskej integrácie. Podstatou finančnej solidarity je priniesť hmatateľné výhody pre občanov a regióny, ktorým sa darí najmenej, čo znamená, že časť príspevkov členských štátov do rozpočtu EÚ smeruje do menej prosperujúcich regiónov a slabším sociálnym skupinám. Tieto čiastky dosahujú v súčasnosti jednu tretinu rozpočtu EÚ.

Nástrojmi, prostredníctvom ktorých vykonáva svoj hlavný cieľ, sú štrukturálne fondy - Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Finančný nástroj na riadenie rybolovu, Riadiaca sekcia Európskeho poľnohospodárskeho a garančného fondu a Kohézny fond. Úlohou štrukturálnych fondov je finančná podpora viacročných programov, vytvárajúcich stratégie rozvoja, navrhnutých v rámci partnerstiev, ktoré spájajú regióny, členské štáty a Európsku komisiu. Ich zámerom je rozvoj infraštruktúry, napríklad dopravy a energetiky, rozšírenie telekomunikačných služieb, pomoc podnikom zabezpečením školení pre ich pracovníkov, rozširovanie nástrojov a know-how informačnej spoločnosti. Prostriedky zo štrukturálnych fondov slúžia na doplnenie národných rozvojových fondov jednotlivých členských štátov EÚ, pričom finančná pomoc z týchto fondov je nevratná a smeruje na národné alebo regionálne orgány, ktoré sú v členskom štáte zodpovedné za riadenie rozvojových programov. Finančné prostriedky sú prerozdeľované na realizáciu predložených a odsúhlasených projektov.

Slovenská republika svojim vstupom do EÚ taktiež využíva možnosti podpory zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. Keďže je regionálna politika SR je charakteristická výraznými a prehlbujúcimi sa regionálnymi disparitami, ktoré sú spôsobené najmä priestorovo odlišnou ekonomickou a sociálnou úrovňou jednotlivých regiónov, je jej cieľom znížiť regionálne rozdiely v rámci krajiny a tiež znížiť celkové zaostávanie SR za vyspelými členskými štátmi EÚ.

Možnosť získať prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ na realizáciu projektov je veľkou výzvou pre všetky kraje SR, vrátane Nitrianskeho samosprávneho kraja.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

1.1 Teoretické vymedzenie pojmu región

Chápanie pojmu región je podľa **Oremusovej (2007)** veľmi nejednotné a v odborných prácach je používaný v rôznom význame. Vo všeobecnosti sa stotožňuje s definíciou, ktorá charakterizuje región ako zložitý dynamický priestorový systém, ktorý vznikol na zemskom povrchu na základe interakcie prírodných a socioekonomických javov.

Oreský (2007) charakterizuje použitie pojmu región tiež ako mnohovýznamové – používa sa od úrovne mikroregionálnej, ktorá predstavuje zoskupenie niekoľkých sídiel až po makroúroveň, kde sa za región považuje väčšie územie, prípadne i celý štát, či niekoľko štátov.

Pojem región, ako multi - dimenzionálny pojem sa v slovníku **CEMAT (2006)**, vzťahuje na:

- geografickú oblasť so silnou prirodzenou identitou a homogenitou (napríklad horské alebo pobrežné regióny),
- územie s významnou ekonomickou identitou alebo homogenitou (napríklad priestor, ktorý je polarizovaný okolo veľkomestskej oblasti, oblasť charakterizovaná špecifickými aktivitami ako napríklad výrobný priemysel),
- politicko-administratívna jednotka riadená volenou samosprávou alebo spravovaná zástupcami štátnej správy,
- územie so špecifickou kultúrnou identitou a históriou (nárečie, kultúra atď.)

Rajčáková (2005) uvádza, že pojem región je odvodený z latinského „regio“ (kráľovstvo, územie, oblasť) a zároveň definuje región ako územie, ktoré sa vlastnosťami, vzťahmi medzi prvkami v ňom jestvujúcimi a štruktúrou odlišuje od svojho okolia a možno ho vymedziť hranicami.

Maier a Tödtling (1998) uvádzajú, že región nie je len jeden bod v priestore, teda mesto, miesto alebo určitá lokalita, ale zoskupenie priestorových bodov. Pritom nevychádzajú z už daných priestorových jednotiek, napr. obec, okres alebo kraj, ale územné celky spájajú do regiónov podľa určitých obsahových kritérií – dôležitých spoločných znakov. Z týchto spoločných znakov vyplývajú dve kritériá pre vymedzenie regiónu, a to kritérium homogenity a kritérium funkčnosti. Podľa kritéria homogenity sa územné celky spájajú do homogénnych regiónov, ktoré sú podľa určitých indikátorov veľmi podobné. Podľa kritéria funkčnosti sa spájajú územné celky do funkčných regiónov, ktoré sú vzhľadom na určité indikátory veľmi úzko späté. Ich spoločnou charakteristikou je mimoriadne veľká vzájomná závislosť.

Belajová a Fáziková (2005) členia regióny na:

- rozvinuté regióny,
- problémové regióny, a tie na:
 - zaostávajúce,
 - deprimované (štrukturálne slabé),
 - s upadajúcimi mestskými centrami.

Rozvinuté regióny sú podľa autoriek charakteristické tým, že ich štruktúra ekonomických činností ako aj medziregionálne väzby vytvárajú predpoklady pre hospodársky rast a rozvoj a uspokojovanie rastúcich potrieb a sociálnych istôt obyvateľstva. Tieto regióny majú dosť vlastných zdrojov, ktoré sú schopné zabezpečiť rozvoj alebo nutné štrukturálne zmeny.

Problémové regióny definujú ako regióny, ktoré sa v dôsledku uplynulého vývoja alebo zmenou hospodárskej politiky, či mimo ekonomických podmienok dostali do takej rozvojovej úrovne, kedy si vyžadujú osobitnú pozornosť štátnych a regionálnych orgánov.

Zaostávajúce regióny charakterizujú ako regióny s postupným poklesom produkcie, dopytu, spotreby, nedostatkom kapitálu predovšetkým na rozvoj infraštruktúry. Rastie v nich sociálna nespokojnosť. Medzi ich hlavné črty patria podpriemerné vybavenie výrobnými faktormi, vysoká miera nezamestnanosti, hrubý domáci produkt na obyvateľa menší ako 75% priemeru štátov EÚ, podpriemerná miera dôchodkov obyvateľstva a spotreby, nízka úroveň využitia prírodných zdrojov a zdrojov pracovných síl.

Štrukturálne slabé regióny (deprimované regióny) boli kedysi dynamicky sa rozvíjajúce. Štruktúra ich ekonomickej činnosti bola založená prevažne na tradičných odvetviach primárneho sektora ako spracovanie surovín, materiálov, poľnohospodárstvo, ťažba rúd, uhlia, ťažké strojárstvo, ako aj na odvetviach o ktoré výrazne poklesol dopyt na medzinárodnom trhu.

Regióny s upadajúcimi mestskými centrami (alebo prekrvené regióny) sú podľa autoriek charakterizované nadmernou koncentráciou ekonomických činností alebo obyvateľstva, ktorá podmieňuje dynamický rast nákladov na rozvoj technickej a občianskej infraštruktúry a uchovanie základných životných podmienok pre obyvateľov. Nadmerná koncentrácia ekonomických činností je teda zdrojom dodatočných nákladov, čo vytvára tlak na kvalitu životného prostredia.

MF SR (2005) charakterizuje v Slovníku štátnej pomoci NUTS ako skratku nomenklatúrnej štatistickej územnej jednotky (z franc. Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques), ktorá predstavuje klasifikáciu stálych geografických jednotiek členských štátov Európskej únie a kandidátskych krajín a zároveň tvorí základ regionálnej štatistiky. Ďalej sa uvádza, že NUTS je hierarchický systém, ktorý stanovuje minimálne a maximálne hranice počtu obyvateľov v regiónoch NUTS:

- NUTS 1: 3 mil. až 8 mil. obyvateľov,
- NUTS 2: 800 000 až 3 mil. obyvateľov,
- NUTS 3: 150 000 až 800 000 obyvateľov.

Kožiak (2008) uvádza, že v prípade administratívno-správnych regiónov ide o tzv. umelé, resp. umelo vytvorené regióny ako nomenklatúrne teritoriálne štatistické jednotky (NUTS). Existuje 5 úrovní NUTS, pričom NUTS 1 až NUTS 3 predstavuje regionálnu úroveň, NUTS 4 a NUTS 5, označovaných aj ako LAU 1 a LAU 2, reprezentuje lokálnu úroveň. Ako ďalej uvádza, pri vymedzení regiónov na úrovni NUTS 1 až 3 boli prijaté určité jednotné zásady, uplatňované vo všetkých členských krajinách Európskej únie, v rámci ktorých sa vždy sa berú do úvahy existujúce inštitucionalizované hranice, aktuálny stav územnosprávneho usporiadania krajiny, počet obyvateľov – minimálna a maximálna hranica. Výhodou je rešpektovanie aktuálneho a v príslušnej krajine platného územnosprávneho usporiadania, tzn.

inštitucionalizovaných hraníc. Negatívne hodnotí stanovenie širokého rozpätia, teda dolnej a hornej hranice počtu obyvateľov príslušného regiónu. Konštatuje, že toto rozpätie umožňuje zaradiť do tej istej kategórie dva alebo viac diametrálne rozličných území. Dodáva, že hranice NUTS by nemali pretínať hranice územno-správnej jednotky.

Belajová a Fáziková (2005) rozlišujú z hľadiska charakteristiky regiónu ako objektu regionálnej politiky tieto typy regiónov: vidiecke regióny, mestské regióny, pohraničné regióny, horské regióny, pobrežné oblasti a ostrovy, zaostávajúce regióny, štrukturálne slabé regióny. Konštatujú, že ide o účelové typy regiónov, na ktoré boli následne vymedzené i ciele regionálnej politiky. Objektom regionálnej politiky sú podľa autoriek problémové regióny, ktoré si identifikujú krajiny a Európska únia pre účel regionálnej politiky v závislosti od toho, aké rozvojové problémy je nutné v regiónoch riešiť. Patria sem predovšetkým regióny zaostávajúce, štrukturálne slabé, vidiecke, pohraničné, horské, ale i iné regióny podľa špecifických problémov krajín.

1.2 Regionálny rozvoj a regionálna politika Európskej únie

1.2.1 Charakteristika regionálneho rozvoja

Regionálny rozvoj je v slovníku **CEMAT (2006)** definovaný ako zvyšovanie bohatstva regiónu a aktivít smerujúcich k tomuto zvyšovaniu. Regionálny rozvoj je silne ekonomicky orientovaný, môže však obsahovať tiež spoločenské a kultúrne aspekty.

Podľa **Maiera a Tödtlinga (1998)** je pojem rozvoj neurčitý pojem, ktorý môže byť určený iba na základe konkrétnych hodnotových postojov. Je to pojem používaný v rôznych súvislostiach, primerane viacvýznamový, ťažko definovateľný, názorovo a ideologicky protichodný. Popisuje proces orientovaný na určitý cieľ, ktorý závisí od variabilných hodnotových predstáv v priestore a čase. Ciele, ktoré predstavujú rozvoj sú uspokojovanie základných potrieb, sebaúcta osoby, voľnosť od vnútorného a vonkajšieho korigovania cudzou osobou.

Región podľa autorov rozvíjajú prvky:

-
- rast, ktorý môžeme chápať ako skutočný rozvoj len keď neničí vlastnú zdrojovú základňu, čiže môže byť udržiavaný dlhší čas,
 - práca, ktorá v zmysle produktívneho, úmerne zaplateného zamestnania spĺňa v rozvojovom procese niekoľko kľúčových funkcií,
 - rovnosť/spravodlivosť, ktorá cieľi na rozdelenie dôchodkov a bohatstva, pričom názory na to, ako má vyzeráť „spravodlivé“ rozdelenie dôchodkov, sa značne rozchádzajú. Ide tu skôr o rozdelenie iných hospodárskych a sociálnych veličín (napr. prístup k vzdelaniu, zdravotníckym zariadeniam).
 - participácia – znamená, že rozvoj neplynie pre zúčastnených, ale iba s ich pomocou, obsahuje demokraciu a prihliadanie na ľudské práva,
 - nezávislosť/samostatnosť – obracia sa proti politickému mentorovaniu a ekonomickému poručníctvu silnejších voči slabším.

Podľa **Belajovej a Fázikovej (2005)** rozvoj v regióne uskutočňujú štát a jeho územné orgány, firmy, samosprávne orgány, nevládne organizácie, obyvatelia. Každý z uvedených aktérov sa na rozvojovom procese podieľa inou mierou a formou. Aktéri sa v rozvojovom procese vzájomne dopĺňajú alebo realizujú rovnaké úlohy, pritom je potrebná koordinácia ich aktivít, aby viedla k spoločnému cieľu.

Tvrdoň (1995) charakterizuje pojem rozvoj ako rozšírenie ekonomického systému pri zmenených a progresívnych parametroch rastových faktorov. Rozvoj zahŕňa v sebe inovácie, ktoré spôsobujú kvalitatívne zmeny ekonomického systému, ktorý má v sebe zabudovaný mechanizmus nepretržite vytvárať zmeny a prispôbovať sa inovačným zmenám. Uvádza, že každý región disponuje zdrojmi, ktoré pôsobia ako faktor regionálneho rozvoja a tvoria potenciál regionálneho rozvoja. Medzi základné faktory regionálneho rozvoja zaraďuje prírodné zdroje a životné prostredie, obyvateľstvo a pracovné zdroje, produkčnú činnosť, sociálnu a technickú vybavenosť.

Rozvoj regiónu sa môže podľa **Oreského (2007)** realizovať dvomi základnými stratégiami – z pozície centra, vďaka zásahom „zhora“ alebo rozvojom aktivít z úrovne regiónu. Za základ regionálneho rozvoja považuje lokálnu, miestnu úroveň. V reálnych podmienkach však musí nastať kombinácia uvedených dvoch stratégií, najmä keď sa berie do úvahy regionálna politika Európskej únie. Autor zaraďuje medzi základné ciele

regionálneho rozvoja vytváranie podmienok k rozvoju trhového hospodárstva v každom regióne, vytváranie podmienok potrebných pre trvalo udržateľný rozvoj regiónu, regionálny rozvoj má byť jednou z podmienok, aby sa ekonomický, sociálny a civilizačný rozvoj niesol v znamení udržateľnosti, iniciovanie a povzbudovanie inovačných procesov, obmedzovanie výrazných rozdielov v životných podmienkach, zabezpečovanie rovnakých sociálnych príležitostí pre územné a sídelné spoločenstvá, pomoc harmonickému rozvoju priestorovej a sídelnej štruktúry krajiny, pomoc pri udržiavaní a posilňovaní identity tak národnej, regionálnej ako i sídelnej.

1.2.2 Charakteristika regionálnej politiky Európskej únie

Regionálna politika EÚ má svoj základ v **Zmluve o Európskej únii (2006)** definovaný nasledovne:

HLAVA XVII

HOSPODÁRSKA A SOCIÁLNA SÚDRŽNOSŤ, Článok 158:

„Na podporu celkového harmonického rozvoja Spoločenstvo rozvíja a uskutočňuje činnosť vedúce k posilneniu hospodárskej a sociálnej súdržnosti.“

„Spoločenstvo sa predovšetkým zameriava na znižovanie rozdielov medzi úrovňami rozvoja v jednotlivých regiónoch a zaostalosti v najviac znevýhodnených regiónoch alebo ostrovoch vrátane vidieckych oblastí.“

Článok 159:

„Členské štáty riadia a koordinujú svoje hospodárske politiky tak, aby dosiahli aj ciele uvedené v článku 158. Spoločenstvo podporuje dosiahnutie týchto cieľov aj prostredníctvom štrukturálnych fondov (Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu – sekcie usmerňovania, Európskeho sociálneho fondu, Európskeho fondu pre regionálny rozvoj), Európskej investičnej banky a ďalších finančných nástrojov.“

Článok 160 definuje zámer ERDF:

„Zámerom Európskeho fondu pre regionálny rozvoj je, aby svojou účasťou na rozvoji a štrukturálnych zmenách v zaostávajúcich regiónoch a pri premene upadajúcich priemyselných oblastí pomohol odstraňovať hlavné regionálne rozdiely v Spoločenstve.“

Balko (2004) uvádza, že ERDF bol zriadený na základe Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1783/1999 z 12. júla 1999 o Európskom fonde pre regionálny rozvoj. Za účelom podporovania hospodárskej a sociálnej súdržnosti prispieva ERDF v súlade s článkom 160 zmluvy a nariadením (ES) č. 1260/1999 k odstraňovaniu najzávažnejších nevyvážeností medzi regiónmi, účasti na rozvoji a konverzii regiónov a k financovaniu pomoci tak, ako je vymedzená v Článku 9 daného nariadenia. Za tým istým účelom ERDF prispieva aj k podporovaniu udržateľného rozvoja a tvorbe udržateľných pracovných miest.

Regionálne disparity znázorňujú podľa **Oremusovej (2007)** základné rozdiely medzi jednotlivými regiónmi. Predstavujú súbor nerovností medzi regiónmi v prírodnej, ekonomickej a sociálnej oblasti, pričom svojim charakterom a vlastnosťami ovplyvňujú postavenie regiónu v rámci štátneho celku. Práve sledovanie regionálnych disparít umožňuje vymedzovať menej rozvinuté regióny určitého celku, do ktorých je potrebné smerovať regionálny rozvoj.

V súlade s **Európskou komisiou (2002)** je európska regionálna politika jedinečnou politikou založenou na finančnej solidarite. Umožňuje použitie viac ako 35% rozpočtu Európskej únie, ktorý prichádza najmä z bohatších členských štátov, v znevýhodnených regiónoch. Tento prístup nepomáha len štátom, ktoré sú prijímateľmi pomoci, ale tiež tým, ktoré sú hlavnými prispievateľmi do rozpočtu Spoločenstva, pretože ich podniky v dôsledku toho profitujú z veľkých investičných príležitostí a z ekonomického a technologického transferu know-how najmä v tých regiónoch, kde rôzne typy ekonomických aktivít ešte v skutočnosti nenaštartovali. Regionálna politika umožňuje všetkým regiónom, aby prispeli k vyššej konkurencieschopnosti Európskej únie.

Maier a Tödtling (1998) charakterizujú regionálnu politiku ako ovplyvňovanie hospodárskych procesov v územných častiach štátu alebo väčšieho ekonomického priestoru prostredníctvom verejného sektora. Územné časti predstavujú najčastejšie väčšie oblasti alebo regióny, ktoré sú vymedzené buď podľa kritérií rovnorodosti druhu (napr. percento nezamestnanosti alebo dôchodok na obyvateľa) – hovoríme o homogénnych regiónoch, alebo podľa funkčnej závislosti (centrum a príslušné

zázemie) – hovoríme o funkčných regiónoch. Ďalej uvádzajú, že Európska únia v rámci regionálnej politiky na jednej strane vytvorila vlastné ciele, programy a opatrenia, na druhej strane kontroluje a harmonizuje regionálne politiky jednotlivých členských štátov na základe pravidiel politiky konkurencie.

1.2.3 Princípy regionálnej politiky Európskej únie

Jednotlivé princípy regionálnej politiky EÚ definuje **Schwarzc (2006)**:

1. princíp koncentrácie – ide o koncentráciu úsilia, t.j. prostriedky sú využívané iba k realizácii projektov podľa vopred stanovených cieľov; prostriedky sú navyše cielené do regiónov s najväčšími problémami a sú pridelované na projekty maximálne pomáhajúce riešiť tieto problémy,

2. princíp partnerstva – na základe tohto princípu dochádza k nadviazaniu veľmi úzkej spolupráce medzi orgánmi na všetkých úrovniach (t.j. medzi Európskou komisiou, orgánmi na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, jednotlivými podnikmi a osobami), ktoré spoločne rozhodujú o alokácii finančných prostriedkov z fondov; tento princíp je realizovaný tak na úrovni vertikálnej (Európska komisia, štát, región), ako aj na úrovni horizontálnej (partnerstvo v rámci členského štátu alebo regiónu),

3. princíp programovania – prostriedky fondov sú programovo vkladané do viacročných a viacodborových programov, ktorých vypracovaním sú poverené vlády jednotlivých členských štátov; pri udeľovaní prostriedkov je dôraz kladený na čo možno najkomplexnejší prístup k riešeniu problémového regiónu,

4. princíp adicionality (doplnkovosti) – prostriedky fondov majú iba dopĺňať investície vkladané jednotlivými členskými štátmi, t.j. nesmie dochádzať k znížovaniu investičných výdavkov zo štátneho rozpočtu členského štátu do určených problémových oblastí; verejné výdavky by pritom mali vykazovať mierne rastúcu tendenciu, musí byť zabránené ich poklesu v nadväznosti na získanie prostriedkov z fondov,

5. princíp monitorovania a vyhodnocovania – pred schválením konkrétneho projektu musia byť podrobne vyhodnotené jeho dôsledky, veľký dôraz sa kladie tiež na priebežné monitorovanie realizácie a následné zhodnotenie skutočných prínosov projektu,

6. princíp solidarity – prelína sa s celkovou koncepciou regionálnej politiky (politikou súdržnosti); zahŕňa zásadu spoločnej podpory vyspelejších krajín v prospech financovania zvyšovania životnej úrovne a ekonomického rozvoja krajín menej vyspelých prostredníctvom spoločného rozpočtu Európskej únie,

7. princíp subsidiarity – je základným princípom, na ktorom je založená celá európska integrácia; znamená nutnosť realizovať jednotlivé akcie na čo najnižšej možnej úrovni rozhodovania, ak je možné túto realizáciu zaistiť; v rámci regionálnej politiky je tento princíp uplatňovaný pri výbere projektov k realizácii a ich následnej kontrole príslušnými národnými orgánmi.

Podľa portálu **edotacie.sk (2010)** je proces finančnej podpory pre projekty nasledovný: na začiatku orgány na miestnej, regionálnej a národnej úrovni zostavia rozvojové plány, ktoré obsahujú analýzu súčasného stavu regiónu, finančný plán riešenia problémov, hlavné strategické smery riešenia projektu, ako aj ich dopad na životné prostredie. Na základe týchto plánov Komisia v spolupráci s členským štátom zostavuje Rámec podpory Spoločenstva (Community Support Framework), ktorý vymedzuje hlavné priority, formy pomoci a finančnej podpory zo strany EÚ. Ku každej priorite potom členský štát predkladá operatívne programy vo forme žiadosti. Na základe tejto žiadosti Komisia, resp. Rada (pre cieľ 1) prijme rozhodnutie – ak je kladné, zodpovednosť za realizáciu programov preberajú miestne, regionálne a národné orgány. Dohľad a kontrolu nad programami vykonáva členský štát aj orgány Spoločenstva. Tento zložitý proces prebieha podľa princípov regionálnej politiky, ktoré sa odrážajú v programovej a právnej úprave celého procesu poskytovania pomoci.

1.2.4 Regionálna, štrukturálna a kohézna politika

Belajová a Fáziková (2005) uvádzajú, že regionálna politika prechádzala a prechádza v Európskej únii vývojom, v ktorom sa v zmysle účelu a potrieb menili aj jej ciele, programové dokumenty, finančné nástroje a podmienky pre získanie finančnej podpory. Výsledkom zmien bola i zmena terminológie súvisiacej s regionálnou politikou:

- regionálna politika (od 30. rokov 19. storočia do roku 1988),
- štrukturálna politika (od roku 1988 – 2006), k zmene terminológie došlo

-
- prijatím rozhodnutia o integrácii regionálnej politiky s časťou sociálnej a poľnohospodárskej politiky,
- kohézna politika (zmena terminológie od plánovacieho obdobia 2007).

Autorky ďalej konštatujú, že účelom regionálnej (štrukturálnej i kohéznej) politiky bolo a naďalej zostalo predovšetkým znižovanie disparít v hospodárskom a sociálnom rozvoji medzi regiónmi v krajinách Spoločenstva. Základným cieľom Európskej únie je zo Spoločenstva štátov vybudovať hospodársku a menovú úniu, preto sa súbežne s uplatňovaním regionálnej politiky uplatňovala aj politika súdržnosti, ktorú EÚ uplatňuje voči členským krajinám s nižšou úrovňou ekonomického rozvoja od obdobia kedy začali postupne pristupovať do Spoločenstva nové štáty, ako Grécko, Portugalsko, Španielsko, Írsko a 10 krajín strednej Európy. Zmyslom politiky súdržnosti je podpora krajiny ako celku smerujúca do oblastí, ktoré vytvárajú podmienky pre jej lepší ekonomický rozvoj (predovšetkým do rozvoja dopravnej infraštruktúry) a vyššiu kvalitu života obyvateľstva (prostredníctvom riešenia problémov životného prostredia). Politiku súdržnosti EÚ chápú autorky ako súčasť súboru viacerých politík vzájomne prepojených a smerujúcich v konečnom dôsledku k vytvoreniu hospodárskej a menovej únie. Keďže aj regionálna politika EÚ v konečnom dôsledku vedie k tomuto cieľu, tvoria s politikou súdržnosti „dvojjedínú cestu“ vedúcu k spoločnému cieľu avšak s tým rozdielom, že nástroje a procedúry, prostredníctvom ktorých sa implementujú sú diferencované. V novom plánovacom období 2007 – 2013 preto dochádza k prepojeniu štrukturálnej politiky a politiky súdržnosti v tzv. kohéznu politiku.

1.3 Regionálny rozvoj a regionálna politika Slovenskej republiky

1.3.1 Charakteristika regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

V súlade so **Zákonom č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja (2008)** je regionálny rozvoj súbor sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a environmentálnych procesov a vzťahov, ktoré prebiehajú v regióne a ktoré prispievajú k zvyšovaniu jeho konkurencieschopnosti, trvalému hospodárskemu rozvoju, sociálnemu rozvoju a územnému rozvoju a k vyrovnávaniu hospodárskych rozdielov a sociálnych rozdielov medzi regiónmi.

Hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja je:

a) odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov,

b) zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,

c) zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Regionálny rozvoj sa v súlade so zákonom zameriava okrem iného aj na rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne. Je financovaný zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev, zo štátnych účelových fondov, z rozpočtov vyšších územných celkov, z rozpočtov obcí, z prostriedkov fyzických a právnických osôb, z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií, z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi, z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis. Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené:

a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,

b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Podľa dokumentu **Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied (2008)** „Dlhodobá vízia rozvoja slovenskej spoločnosti“ je cieľom „Vízie regionálneho a územného rozvoja do roku 2030 napomôcť, aby obyvatelia Slovenska – žijúci v územných jednotkách vhodne administratívno-správne usporiadaných, dosiahli takú kvalitu života, ktorá prostredníctvom aktívnej adaptácie priestorových štruktúr na prebiehajúce zmeny vnútorného i vonkajšieho prostredia, ako aj rozpracovanie koncepcií, prostredníctvom ktorých sa v jednotlivých priestorových častiach budú utvárať podmienky na presadzovanie síl ústretových voči poznatkom a inováciám, rieši dlhodobé odstraňovanie neopodstatnených regionálnych disparít“. Rozvoj regiónov by mal v súlade s dokumentom prispievať k optimálnej výkonnosti štátu ako celku, v jeho ekonomickej, sociálnej a environmentálnej dimenzii. Rastúca participácia obyvateľstva a medziregionálna solidarita rozvoja SR ako celku by mali viesť k tomu, aby regióny

SR dosiahli sociálno-ekonomickú úroveň, keď ani jeden z nich nebude možné označiť za zaostávajúci a nemusí byť predmetom podpornej politiky EÚ podľa súčasných kritérií (75% HDP priemeru EÚ)“.

1.3.2 Charakteristika regionálnej politiky Slovenskej republiky

Definícia regionálnej politiky SR je zakotvená v **Zákone č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja (2008)** ako koordinovaný súbor činností a postupov príslušných orgánov a organizácií na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, ktoré prispievajú k hospodárskemu rozvoju, sociálnemu rozvoju a územnému rozvoju regiónov.

Podľa dokumentu **Zásady regionálnej politiky Slovenskej republiky (2000)** zo dňa 13. 9. 2000, č. 725/2000 sa regionálna politika SR – oblasť hospodárskej a sociálnej súdržnosti – zameriava najmä na podporu zaostávajúcich regiónov (vo vzťahu k priemeru EÚ) vrátane štrukturálne postihnutých a vidieckych oblastí a na boj s nezamestnanosťou.

Podľa portálu **europskaunia.sk (2010)** sú v SR určené úrovne NUTS (ako štatistické jednotky) na základe opatrenia Štatistického úradu SR a jeho akceptácie EUROSTAT-om nasledovne:

NUTS I – Slovenská republika

NUTS II – 4 štatistické územné jednotky: Bratislavský kraj, Západné Slovensko (Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj), Stredné Slovensko (Žilinský a Banskobystrický kraj) a Východné Slovensko (Prešovský a Košický kraj)

NUTS III – 8 VÚC (samosprávnych krajov)

NUTS IV – 79 okresov

NUTS V – 2883 miest a obcí.

1.3.3 Zásady regionálnej politiky Slovenskej republiky

V dokumente **Zásady regionálnej politiky Slovenskej republiky (2000)** zo dňa 13. 9. 2000, č. 725/2000 sa uvádza, že cieľom regionálnej politiky je:

- a) prispievať k harmonickému a vyváženému rozvoju regiónov,

-
- b) znižovať rozdiely medzi úrovňou rozvoja jednotlivých regiónov,
 - c) podporovať hospodársky a sociálny rozvoj jednotlivých regiónov, najmä pokiaľ ide o aktivizáciu ich nedostatočne využívaného hospodárskeho a sociálneho potenciálu a podporovať racionálne využívanie prírody a prírodných zdrojov vrátane ochrany životného prostredia, t.j. podporovať trvalo udržateľný regionálny rozvoj.

Regionálna politika SR sa uskutočňuje na úrovni centrálnej (zabezpečujú príslušné ústredné orgány štátnej správy) a na úrovni regionálnej (zabezpečujú Obvodné úrady).

Základné princípy regionálnej politiky EÚ uplatňované v Slovenskej republike:

1. Princíp koncentrácie - podpora štrukturálne postihnutých regiónov, v ktorých sa sústreďujú negatívne prejavy štrukturálnych zmien, dochádza k útlmu odvetví a výrobných podnikov a k rastu nezamestnanosti a ekonomicky slabých regiónov, ktoré na základe ukazovateľov hospodárskeho a sociálneho rozvoja vykazujú podstatne nižšiu úroveň rozvoja ako je priemerná úroveň v Slovenskej republike.
2. Princíp partnerstva – je založený na potrebe úzkej spolupráce príslušných orgánov štátnej správy, obecnej a regionálnej samosprávy a ďalších orgánov a organizácií (napr. podnikateľská sféra, tretí sektor) v oblasti prípravy a realizácie programových dokumentov, na úrovni horizontálnej (napr. spolupráca obcí a regiónov medzi sebou) a vertikálnej (napr. spolupráca ministerstiev s regiónmi, obcami).
3. Princíp programovania – je založený na potrebe koncepčného prístupu pri zabezpečovaní rozvoja jednotlivých regiónov vrátane programovej koordinácie aktivít rôznych subjektov zainteresovaných na rozvoji daného územia.
4. Princíp doplnkovosti – vychádza zo zásady, že prostriedky štátu nie sú väčšinovým, ale iba doplnkovým zdrojom, ktorý prispieva na podporu aktivít vznikajúcich v regióne.

1.3.4 Inštitucionálne a programové zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

V súlade so **Zákonom č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja (2008)** je podpora regionálneho rozvoja zabezpečovaná inštitucionálne na úrovni ministerstva, ostatných ústredných orgánov štátnej správy, vyššieho územného celku a obce.

Uskutočňovanie regionálnej politiky v Slovenskej republike sa v nadväznosti na základné princípy tejto politiky realizuje prostredníctvom programových dokumentov. V súlade s uvedeným zákonom sú základnými dokumentmi podpory regionálneho rozvoja:

- a) Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky ,
- b) program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku,
- c) program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

1.3.5 Nástroje na podporu regionálnej politiky

V **Národnom pláne regionálneho rozvoja SR (2001)** sú nástroje na podporu regionálnej politiky SR štruktúrované:

- a) z hľadiska úrovne: nástroje centra, regionálnej a komunálnej úrovne,
- b) z hľadiska charakteru nástrojov:
 - programové:
 - dlhodobé a strednodobé plány regionálneho rozvoja na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni,
 - regionálne a miestne podporné programy (podpora malého a stredného podnikania, poľnohospodárstva, exportu, vzniku inovačných centier, cestovného ruchu, cieľavedomého umiestňovania verejných investícií)
 - fiškálne a ostatné finančné:
 - dotačná politika (účelové a neúčelové dotácie, štátne objednávky),
 - úverová politika (vrátane záruk na úvery, bonifikácie úrokov, prémie),
 - odpisová politika,
 - daňová politika (vrátane regionálnej diferenciácie daní),
 - štátny, regionálne a miestne rozpočty,
 - štátne a regionálne účelové fondy,
 - európske fondy (predvstupové a štrukturálne),
 - združovanie finančných prostriedkov

-
- mimoekonomické:
 - inštitucionálne
 - podpora štátu ku vzniku služieb pre regionálny rozvoj (marketing, ekonomické a právne poradenstvo, verejno-súkromné partnerstvo),
 - podpora vzniku nových technológií (stimulácia vzniku vzdelávacích inštitúcií, vzniku vedeckých parkov),
 - legislatívne a normotvorné nástroje štátu, regiónov a obcí (zákony, vyhlášky, nariadenia, stanoviská).

1.4 Štrukturálna politika Európskej únie v programovom období 2000 – 2006

Regionálna politika bola podľa **Belajovej a Fázikovej (2005)** kritizovaná za zvlášť nízku mieru koordinácie s poľnohospodárskou a sociálnou politikou, a to vo sfére finančnej a koncepcnej. Preto bolo v roku 1988 najvyššími orgánmi ES prijaté rozhodnutie o integrácii regionálnej politiky s časťou sociálnej a časťou agrárnej politiky do tzv. štrukturálnej politiky fungujúcej na princípoch a systéme regionálnej politiky. Išlo o prvú zásadnejšiu reformu regionálnej politiky. Terminológia sa zmenila z regionálnej na štrukturálnu politiku. Tým, že bola uskutočnená zásadná reforma štrukturálnych fondov a bol zvýšený ich počet, bol podľa autoriek zvýšený aj celkový objem finančných prostriedkov na podporu regionálneho rozvoja. Zdroje do štrukturálnych fondov sa zvýšili zo 17% na 25% celkových rozpočtových výdajov spoločenstva. Zaviedlo sa strednodobé plánovanie regionálnych programov – princíp programovania.

Pätoprstý (2007) uvádza, že celkový rozpočet EÚ na štrukturálnu politiku dosiahol úroveň 157 mld. EUR, t.j. 35%, čo bola druhá najväčšia položka v celom rozpočte EÚ po podpore poľnohospodárstva. Ako ďalej uvádza, v júli 1997 predložila EK dokument Agenda 2000 (Európa 2000), v ktorom EK vytýčila hlavné línie vývoja EÚ a jej politík po roku 2000, celý dopad rozširovania EÚ a budúcu finančnú situáciu v rozšírenej Európe. Proces rozširovania EÚ si vyžiadaval uskutočniť zásadnejšie zmeny v doterajšom systéme uplatňovanej štrukturálnej politiky pre plánovacie obdobie 2000 –

2006 (čo predstavovalo druhú zásadnú reformu štrukturálnej politiky), ktorých výsledkom bolo:

- posilnenie významu tzv. mäkkých opatrení (nehmotných investícií) a ich zrovnoprávnenie s technologickými investíciami,
- orientácia na podporu ľudských zdrojov prostredníctvom podpory rekvalifikačných programov a programov vzdelávania pre dospelých,
- podpora poradenstva pre regióny, mestá, obce a podnikateľov prostredníctvom rozvojových agentúr,
- podpora zriaďovania hospodárskych a technologických parkov ako nositeľov regionálneho rozvoja.

Výsledkom tejto reformy štrukturálnej politiky bolo v súlade s autorom tiež zintegrovanie pôvodných 6 cieľov podporovaných štrukturálnou politikou na 3 ciele, zredukovanie finančnej podpory z 13 Iniciatív Spoločenstva na 4, doterajší nárast zdrojov do štrukturálnych fondov bol pozastavený a znížil sa z 35% na 26% z celkového rozpočtu EÚ. Autor ďalej charakterizuje plánovacie obdobie štrukturálnej politiky 2000 – 2006 ako snahu o zníženie rozdielov v životnej úrovni obyvateľov jednotlivých regiónov a zabezpečenie relatívne vyváženého ekonomického a sociálneho rozvoja tak, aby z neho malo prospech čo najviac obyvateľov EÚ, predchádzanie novým regionálnym problémom, ktoré môžu byť spôsobené štrukturálnymi zmenami v európskom, prípadne svetovom hospodárstve a ďalšie posilňovanie princípu súdržnosti (kohézie), ktorý sa prelína s koncepciou regionálnej a následne štrukturálnej politiky.

1.4.1 Ciele štrukturálnej politiky EÚ v rokoch 2000 - 2006

Ciele štrukturálnej politiky EÚ v rokoch 2000 – 2006 uvádza **Pätoprstý (2007)**:

Cieľ č. 1 Podpora rozvoja zaostávajúcich regiónov – cieľ je zameraný na investície do výroby a na trvalo udržateľný rozvoj. Dotýka sa zaostávajúcich regiónov na úrovni NUTS II, v ktorých HDP na obyvateľa je menší ako 75% priemeru EÚ, najodľahlejších regiónov a riedko osídlených oblastí.

Cieľ č. 2 Podpora hospodárskych a spoločenských zmien v regiónoch, ktoré riešia štrukturálne problémy – regióny, na ktoré sa vzťahuje cieľ č. 2 majú problémy s reštrukturalizáciou hospodárstva, najmä priemyslu a služieb, patria sem aj upadajúce vidiecke oblasti, ktoré nespádajú pod cieľ 1, ako aj mestské oblasti, ktoré sa dostali do

problémov z dôvodu straty ekonomických aktivít. EÚ stanovila kritériá pre identifikáciu uvedených regiónov.

Cieľ č. 3 Podpora ľudských zdrojov prostredníctvom modernizácie systému vzdelávania a podpora zamestnanosti – cieľ je horizontálny, pomoc môžu čerpať všetky regióny s výnimkou oblastí, na ktoré sa vzťahuje cieľ č. 1, ďalej regióny, ktoré čelia problémom s vysokou nezamestnanosťou, riešia problémy začlenenia špecifických skupín do spoločnosti, z ktorej boli nejakým spôsobom „vylúčení“ ako aj oblasti, ktoré prechádzajú ekonomickými a sociálnymi zmenami.

1.4.2 Nástroje štrukturálnej politiky v rokoch 2000 – 2006

Schwarcz (2006) začleňuje k jedným z najdôležitejších nástrojov realizácie regionálnej politiky štrukturálne fondy, prostredníctvom ktorých sa financujú opatrenia smerujúce k vyrovnávaniu úrovní rôznych regiónov. Pomoc z rozpočtu EÚ smeruje priamo k národným alebo regionálnym orgánom, ktoré sú zodpovedné za riadenie rozvojových programov. Ich beneficianti (oprávnení prijímatelia finančných prostriedkov) musia orgánom EÚ predložiť kvalitne pripravené projektové dokumenty.

Štrukturálne fondy sa zameriavajú podľa **Horvátha (2004)** najmä na rozvoj infraštruktúry, pretože ten dokáže vytvoriť rovnaké podmienky v členských štátoch. Vyrovnanie rozdielov v infraštruktúre prispieva k tesnejšej súdržnosti a homogenite integrácie, ktorá je koniec koncov v záujme všetkých členských štátov: čím väčšia jednota, tým väčší môže byť ich osah z integrácie.

K štrukturálnym fondom pre programové obdobie na roky 2000 – 2006 zaraďuje **Schwarcz (2006)**:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF, European Regional Development Fund),
- Európsky sociálny fond (ESF, European Social Fund),
- Európsky poľnohospodársky usmerňovací a garančný fond (EAGGF, European Agriculture Guidance and Guarantee Fund),
- Finančný nástroj pre usmerňovanie rybolovu (FIFG, Financial Instrument for Fisheries Guidance).

Každý z fondov má svoje špecifické tematické oblasti, nefinancujú individuálne projekty, ale viacročné programy regionálneho rozvoja, ktoré spoločne pripravujú regióny, členské štáty a Európska komisia. Programy sú pripravené podľa spoločných východísk navrhnutých Európskou komisiou pre EÚ ako celok. Pre roky 2000 – 2006 bolo na všetky štyri štrukturálne fondy vyčlenených až 195 miliárd EUR v cenách roku 1999.

EURÓPSKY FOND REGIONÁLNEHO ROZVOJA – pôsobnosť je podľa autora zameraná na nasledovné aktivity:

- cezhraničná spolupráca, spolupráca medzi regiónmi a medzi štátmi,
- podpora konkurencieschopnosti podnikov so zameraním na malé a stredné podniky,
- miestny ekonomický rozvoj a zamestnanosť (vrátane oblasti cestovného ruchu a kultúry, ktoré napomáhajú tvorbe pracovných miest),
- rozvoj vedy a technológie,
- rozvoj miestnych a regionálnych sietí (dopravná infraštruktúra, telekomunikácie a energetika),
- ochrana a opatrenia na zlepšenie životného prostredia (efektívne využívanie energie, rozvoj obnoviteľných zdrojov energie),
- podpora rovnoprávnosti medzi ženami a mužmi v zamestnaní.

V súlade s **Nariadením Rady (ES) č. 1260/1999 (1999)** prispievajú fondy, každý podľa špecifických ustanovení riadiacich ich činnosti, na dosiahnutie cieľov 1, 2 a 3 takto:

Cieľ 1: ERDF, ESF, usmerňovacia sekcia EAGGF a FIGF;

Cieľ 2: ERDF, ESF;

Cieľ 3: ESF.

Ako sa ďalej v Nariadení uvádza, zabezpečia Komisia a členské štáty, aby činnosti fondov boli v súlade s inými politikami a činnosťami Spoločenstva, hlavne v oblastiach zamestnanosti, rovnoprávnosti medzi mužmi a ženami, sociálnej politiky a odborného školenia, spoločnej poľnohospodárskej politiky, spoločnej politiky rybolovu, dopravy, energetiky a transeurópskych sietí a začlenenia požiadaviek ochrany životného prostredia do definície a vykonávania činností fondov.

1.5 Štrukturálna politika SR v skrátenom programovom období 2004 – 2006

Programové obdobie rokov 2004 – 2006 má podľa **Rajčákovej (2008)** charakter tzv. prechodného obdobia, počas ktorého sa nové členské krajiny majú možnosť pripraviť sa na ďalšie, časovo dlhšie obdobie. Výzvy štrukturálnej politiky EÚ v prechodnom období sledujú nasledovné ciele:

- identifikáciu štrukturálnych problémov regiónov, s negatívnym dopadom na konkurencieschopnosť a formovanie prorastového prostredia regiónov,
- stanovenie dlhodobej stratégie rozvoja regiónov, v súlade s ich silnými a slabými stránkami a zohľadnením princípov štrukturálnej politiky (preferencia prioritných a vzájomná interakcia projektovaných zámerov a i.),
- obmedzenie koncentrácie rozvojových zdrojov do súčasných centier rastu a uprednostnenie egalizačno-rastového scenára rozvoja v počiatočnej fáze prechodného obdobia,
- posilnenie administratívnych kapacít v oblasti navrhovania, implementácie a riadenia rozvojových programov na regionálnej úrovni.

Podľa údajov **MF SR (2005)** bol východiskovým dokumentom pre finančné rámce pre využívanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu materiál Európskej komisie „Spoločný finančný rámec na obdobie 2004 – 2006 pre prístupové rokovania“ zo dňa 30. januára 2002. Rozdelenie prostriedkov pre jednotlivé kandidátske krajiny bolo schválené na stretnutí v Kodani v dňoch 12. – 13. decembra 2002, konané v súvislosti s uzatváraním prístupových rokovaní k EÚ. Pre Slovenskú republiku bolo vyčlenených 1 763,01 mil. EUR bežných cenách pre skrátené programové obdobie 2004 – 2006. Z toho bola suma 1 186,88 mil. EUR vyčlenená pre štrukturálne fondy a 576,13 mil. EUR pre Kohézny fond.

Ciele regionálnej a štrukturálnej politiky EÚ v súvislosti s oprávnenými regiónmi SR žiadať o pomoc z prostriedkov štrukturálnych fondov uvádza **Chreneková (2009)**:

Cieľ 1 – pomoc zaostávajúcim regiónom - regióny NUTS II, kde HDP je nižšie ako 75% priemernej hodnoty EÚ:

-
- oprávnené územie – všetky kraje SR okrem BA kraja

Cieľ 2 – podpora oblastí, ktoré sú postihnuté úpadkom priemyslu:

- oprávnené územie – BA kraj

Cieľ 3 – podpora rozvoja ľudských zdrojov, modernizácia systémov vzdelávania a podpora rozvoja zamestnanosti v znevýhodnených regiónoch

- oprávnené územie – BA kraj

V súlade s dokumentom Koncepcia financovania projektov podporovaných zo štrukturálnych fondov na roky 2004 – 2006 **MF SR (2006)** je SR v zmysle Zmluvy o prístupí k EÚ medzi ES a kandidátskymi krajinami, podpísanej dňa 16. apríla 2003 v Aténach, oprávnená čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov od 1. 1. 2004. Pre úspešnú realizáciu programov podporovaných zo štrukturálnych fondov je potrebné okrem vecných náležitostí riadenia a realizácie fondov zabezpečiť aj plynulé financovanie, ktoré je čiastočne upravené z hľadiska postavenia prostriedkov EÚ v príslušných právnych predpisoch ES. Projekty štrukturálnych fondov sú financované zo zdrojov: 1. verejných:

- a) Európskych spoločenstiev,
 - b) národných – štátny rozpočet, rozpočet vyšších územných celkov a obcí,
2. súkromných - verejný sektor sa môže zúčastniť na financovaní projektu ako prispievateľ finančnou účasťou na realizácii projektu alebo ako konečný prijímateľ zabezpečujúci realizáciu projektu.

Financovanie projektov je zabezpečené v zásade formou nenávratnej priamej a nepriamej pomoci prostredníctvom príspevkov štrukturálnych fondov podľa Nariadenia Rady č. 99/1260/ES a Nariadenia Európskej komisie č. 2004/448/ES, ako aj formou štátnej pomoci podľa zákona o štátnej pomoci č. 231/1999 Z. z., ako aj prostriedkov VÚC a obcí, ktoré upravuje zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch. Priama forma pomoci predstavuje poskytnutie príspevkov zo štrukturálnych fondov z celkových oprávnených nákladov alebo celkových oprávnených verejných výdavkov projektu. Financovanie z fondov pre jednotlivé ciele pomoci sú uvedené v dokumente nasledovne:

Cieľ 1 – podpora projektov z ERDF, EAGGF, ESF, FIFG,

Cieľ 2 – podpora projektov z ERDF, ESF,

Cieľ 3 – podpora projektov z ESF.

1.5.1 Programové dokumenty pre čerpanie štrukturálnych fondov v SR

Základné dokumenty SR pre programové obdobie 2004 - 2006 uvádza **Chreneková (2009)**:

- Medzinárodná zmluva: Rámec podpory spoločenstva – Community Support Framework (CSF),
- Stratégia: Národný rozvojový plán,
- Priority: Sektorové operačné programy
- Opatrenia: Programové doplnky
- Aktivita: Jednotlivé projekty

Národný rozvojový plán (NRP), vypracovaný **MVRR SR (2003)** je základným programovým dokumentom uskutočňovania štrukturálnej a regionálnej politiky SR pre obdobie rokov 2004 – 2006. Definuje rozvojové priority, ciele, stratégiu a s tým spojený finančný a implementačný rámec a charakteristiky vypracovaných sektorových operačných programov a Operačného programu Základná infraštruktúra (OP ZI), ako aj charakteristiky ďalších programových dokumentov, na ktoré je alokovaná finančná pomoc Európskej únie. NRP bol vypracovaný s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť zaostalých regiónov a ich výkonnosť pri rešpektovaní trvalej udržateľnosti a tak zmierniť rozdiel v úrovni HDP na obyvateľa SR oproti priemeru členských štátov Európskej únie. Zabezpečuje funkčnosť regionálnej politiky v symbióze so strednodobými hospodárskymi prioritami Slovenska. Ministerstvo stanovilo v NRP strategický cieľ na obdobie 2004 – 2006: „Zabezpečiť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja taký rast HDP, aby Slovenská republika do roku 2006 dosiahla úroveň prevyšujúcu 50% z priemeru HDP na obyvateľa v krajinách EÚ“.

NRP definuje štyri priority rozvoja:

1. Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb,
2. Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile,
3. Multifunkčné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka,

4. Rozvoj dopravnej, environmentálnej a lokálnej infraštruktúry.

Osobitnou prioritou je technická pomoc, ktorá je predpokladom úspešného riadenia, monitoringu a hodnotenia NRP. Čiastka na technickú pomoc pre NRP je zahrnutá v technickej pomoci v Operačnom programe Základná infraštruktúra.

NRP bol realizovaný prostredníctvom operačných programov.

1.5.2 Operačné programy

Ako uvádza **Tomšová (2004)**, operačné programy, prostredníctvom ktorých bol realizovaný NRP sú:

- Sektorový operačný program (SOP) Priemysel a služby,
- SOP Ľudské zdroje,
- SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka,
- OP Základná infraštruktúra.

V Bratislavskom kraji sa pomoc využívala prostredníctvom dvoch samostatných programových dokumentov:

- Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava Cieľ 2,
- Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava Cieľ 3.

Ďalej uvádza, pre skrátené programové obdobie rokov 2004 – 2006 Európska komisia prijala rozhodnutie o jednofondovom financovaní operačných programov. To znamená, že nebolo možné použiť v rámci jedného programu na ten istý projekt súbežne dva fondy.

1.6 Operačný program Základná infraštruktúra

OP Základná infraštruktúra je v súlade s **MVRR SR (2005)** programový dokument SR pre čerpanie pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ. Je zameraný na riešenie problémov rozvoja regiónov spadajúcich pod Cieľ 1 v SR a na odstránenie existujúcich regionálnych disparít, identifikovaných v NRP pre oblasti dopravnej, environmentálnej a lokálnej infraštruktúry. Cieľom je zlepšenie miestnych podmienok cestou zabezpečenia rovnocennej dostupnosti miestnych rozvojových centier k jednotlivým infraštruktúram. OP Základná infraštruktúra je financovaný z ERDF.

-
- Globálny cieľ: Podporiť vyvážený regionálny rozvoj prostredníctvom zvyšovania konkurencieschopnosti regiónov.

OP Základná infraštruktúra sa zameriava na podporu:

- zlepšenia dostupnosti z centier jednotlivých regiónov NUTS 3 k centráram osídlenia medzinárodného významu (Bratislava, Košice v SR, Budapešť, Viedeň, Sliezsko v blízkosti hraníc SR) ako základný predpoklad pre zvýšenie atraktivity týchto centier pre zahraničných investorov,
- zlepšenie kvality životného prostredia ako nevyhnutný predpoklad pre zaistenie trvalo udržateľného rozvoja v centrách osídlenia jednotlivých regiónov,
- zlepšenia občianskej infraštruktúry v mestách z pohľadu verejných služieb (vzdelávanie, zdravotníctvo, sociálne záležitosti a kultúra), ktoré je podmienkou pre zvýšenie kvality života v regiónoch a zvýšenie ich atraktivity pre návštevníkov a investorov,
- informatizácie verejných služieb v regiónoch a ich sprístupnenie pre obyvateľov, čo bude predstavovať rozvojový faktor regionálnej ekonomiky – inteligentného regiónu,
- posilnenia systému regionálnej politiky na regionálnej a miestnej úrovni ako nevyhnutného predpokladu pre zabezpečenie vertikálnej a horizontálnej koordinácie regionálneho rozvoja a zvýšenie ich absorpčného potenciálu,
- zabezpečenia obnovy vidieka, jeho udržania a rozvoja životných príležitostí na vidieku.

- Špecifické ciele:

- modernizácia a rozvoj dopravnej infraštruktúry,
- zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry,
- budovanie a rozvoj lokálnej infraštruktúry.

Špecifický cieľ „Budovanie a rozvoj lokálnej infraštruktúry“ sa zameriava na zlepšenie a rozvoj občianskej infraštruktúry a informačnej spoločnosti ako dôležitých faktorov ekonomického rozvoja regiónu. Občianska infraštruktúra predstavuje infraštruktúru v oblasti školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb a kultúry. Tento cieľ je zameraný na zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov prostredníctvom podpory ich pólov rastu. Zabezpečenie primeraného rozvoja lokálnej infraštruktúry sa má

koncentrovať hlavne v ťažiskách a centrách osídlenia, kde sú sústredené rozhodujúce zdroje pracovných príležitostí.

- Priority:
 - Priorita 1 Dopravná infraštruktúra
 - Priorita 2 Environmentálna infraštruktúra
 - Priorita 3 Lokálna infraštruktúra
 - Technická pomoc

Stratégiou v oblasti lokálnej infraštruktúry je podľa ministerstva: „budovanie „inteligentného regiónu – verejné internetové služby v oblasti školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti a kultúry“. Uvádza, že cieľavedomé využívanie potenciálu informačných a komunikačných technológií (IKT) je hnacou silou rozvoja vyspelých ekonomík. OP Základná infraštruktúra sa orientuje na podporu aktivít, ktoré rozšíria využitie IKT v menej rozvinutých regiónoch, zlepšia dostupnosť informácií a poznatkov pre podnikateľov i obyvateľstvo a prepoja tieto regióny s rozvinutými trhmi.

1.6.1 Priorita 3 Lokálna infraštruktúra

MVRR SR (2005) stanovilo v rámci Priority 3 štyri špecifické ciele:

1. podpora ekonomického rozvoja regiónov prostredníctvom poskytovania verejnej infraštruktúry – podporiť ekonomický rozvoj v regiónoch prostredníctvom zabezpečenia občianskej (sociálnej) vybavenosti (rekonštrukcia základného fondu (budovy, vrátane súvisiacich stavieb, pozemkov a ich zariadenia)), občianskej vybavenosti v oblasti školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti, zamestnanosti a kultúry,
2. podpora ekonomického rozvoja prostredníctvom rozvoja znalostnej a digitálnej ekonomiky – podporiť ekonomický rozvoj v regiónoch prostredníctvom rozvoja znalostne a informačne orientovanej spoločnosti,
3. podpora tvorby stratégie regionálneho rozvoja za účelom dosiahnutia vyváženého hospodárskeho a sociálneho rozvoja jednotlivých regiónov so zapojením všetkých aktérov regionálneho rozvoja do procesu plánovania a realizácie, pričom sa sleduje i prepojenie medzi administratívnymi štruktúrami na všetkých úrovniach, zlepšenie komunikácie medzi subjektmi regionálneho plánovania od najnižšej po najvyššiu úroveň,

4. zlepšenie miestnej hmotnej a nehmotnej (kultúrnej) infraštruktúry na dedinách, ktoré podporí vidiecky rozvoj a podnikania a poskytne základné služby vidieckemu obyvateľstvu a návštevníkom vidieka.

Ministerstvo zároveň určilo jednotlivé opatrenia a podopatrenia Priority 3 Lokálna infraštruktúra:

- Opatrenie 3.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry v regiónoch
 - Podopatrienie 3.1.1: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry
 - Podopatrienie 3.1.2: Budovanie a rozvoj zdravotníckej infraštruktúry
 - Podopatrienie 3.1.3: Budovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry
 - Podopatrienie 3.1.4: Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry
- Opatrenie 3.2: Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor
- Opatrenie 3.3: Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky
- Opatrenie 3.4: Renovácia a rozvoj obcí

Zodpovedný rezort: Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR

Proces, ktorým prechádza žiadateľ o podporu z eurofondov (v tomto prípade z ERDF) v rámci priority Lokálna infraštruktúra definuje **Sloboda (2007)**:

1. príslušný orgán štátnej správy (v tomto prípade MVRR SR) zverejní výzvu na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na spolufinancovanie projektov, viažucu sa na konkrétnu oblasť (zväčša ide o opatrenie definované v príslušnom programovom dokumente). V tejto výzve sú obsiahnuté podrobné informácie o tom, čo všetko a v akých termínoch musí žiadateľ splniť, aby bol jeho projekt formálne uznaný za hodnotenie hodný,
2. podaná žiadosť je najprv posudzovaná z hľadiska tzv. administratívnej zhody a oprávnenosti, teda splnenia formálnych náležitostí vyplývajúcich z výzvy (metodika posudzovania administratívnej zhody sa nezverejňuje),
3. ak žiadosť spĺňa formálne náležitosti, je zaradená do ďalšej fázy, v rámci ktorej hodnotiaca komisia na základe stanovených kritérií hodnotí

obsahovú kvalitu žiadosti (projektového zámeru). Hodnotitelia používajú bodovaciu tabuľku, udeľovanie bodov je však do značnej miery subjektívne,

4. hodnotiacia komisia následne zoradí ohodnotené žiadosti a na základe uskutočneného výberu navrhne príslušnému ministrovi schváliť alebo neschváliť nenávratný príspevok z ERDF na podporu realizácie daného projektu.

1.6.2 Opatrenie 3.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor

Ako sa uvádza v **Príručke pre konečného prijímateľa pomoci zo štrukturálnych fondov pre Operačný program Základná infraštruktúra (2005)** je cieľom Opatrenia 3.2. podporiť ekonomický rozvoj regiónov prostredníctvom rozvoja spoločnosti založenej na vedomostiach, zmenšiť rozdiely v stupni rozvoja informačnej štruktúry medzi jednotlivými regiónmi Slovenska a následne medzi SR a súčasnými i budúcimi členskými krajinami EÚ. Cieľom opatrenia je taktiež zabezpečenie lacnej a celoplošnej dostupnosti k informáciám, informačným technológiám a príslušným službám, zlepšovanie prijatia a využitia nových technológií, ako aj podpora vytvárania priestoru pre prácu a vzdelávanie v oblasti IT a nových telekomunikačných technológií, zlepšenie prístupu k verejným informáciám a hlavne rozšírenie ich využívania. Zároveň je cieľom podpora rozvoja informačnej spoločnosti ako integrálnej časti lokálnej infraštruktúry.

Jednotlivé ciele opatrenia stanovilo **MVRR SR (2005)**:

- Špecifický cieľ: Podpora ekonomického rozvoja regiónov prostredníctvom rozvoja spoločnosti založenej na vedomostiach.
- Globálny cieľ: Začať proces rozvoja „inteligentných regiónov“.
- Špecifické ciele pod globálnym cieľom:
 - a) e-government, elektronický prístup k verejným službám,
 - b) on-line prístup k zdravotníckym službám,
 - c) on-line prístup k vzdelávaniu,
 - d) on-line prístup k sociálnym službám.

- Operatívne ciele:

- a) poskytovanie lacného prístupu do internetu,
- b) využívanie internetu na podporu a rozvíjanie regionálnej politiky,
- c) regionálny digitálny obsah pre národné a európske siete,
- d) vývoj software a portálov,
- e) rýchlejší internet pre výskumníkov a študentov.

Z jednotlivých cieľov vyplývajú podľa údajov ministerstva nasledovné aktivity:

- umožniť využívanie najvhodnejšej telekomunikačnej infraštruktúry pre prístup na internet a vylepšenie interných počítačových sietí vo vybraných prípadoch vo verejnom sektore (nemocnice, úrady miestnej štátnej správy, školy, knižnice, spoločenské centrá),
- zvýšenie počtu VPBI (Verejných prístupových bodov k Internetu),
- rozšírenie prístupu na internet do vzdelávacích inštitúcií,
- vylepšenie informačných a komunikačných zariadení pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zariadenia zdravotnej starostlivosti,
- rozvoj centrálného verejného portálu, ktorý sa nachádza na Úrade vlády SR pre integráciu a ľahký prístup k on-line verejným službám a informáciám, ako aj rozvoj špecifických služieb pre regióny,
- pilotný projekt on-line sociálnych dávok,
- podpora on-line služieb verejného obstarávania, ktoré budú vykonávať VÚC a samosprávy v konkrétnych aktivitách (projektoch) vykonávaných v rámci štrukturálnych fondov,
- rozvoj regionálneho digitálneho obsahu,
- podpora kampaní na zvyšovanie povedomia o informačnej spoločnosti,
- vypracovanie zadávacích podmienok na podrobné hodnotenie potrieb informačnej spoločnosti.

Aktivity majú podľa ministerstva viesť k:

- rozvoju informačnej spoločnosti v školách, nemocniciach, sociálnych a kultúrnych centrách a v oblasti regionálnej a lokálnej samosprávy,
- rozvoju informačnej spoločnosti vybudovaním Informačných centier v mestách a v obciach na území Slovenska, ktoré by slúžili miestnym

obyvateľom ako centrá pre vyhľadávanie a získavanie informácií, elektronickú komunikáciu so svetom, vzdelávanie.

Koneční príjemcovia sú podľa **Príručky pre konečného prijímateľa pomoci zo štrukturálnych fondov pre Operačný program Základná infraštruktúra (2005)** štátna správa a jej podriadené orgány (Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo školstva SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo kultúry SR), samosprávne kraje, obce a mestá, združenia miest a obcí, neziskové organizácie, nadácie, Úrad vlády SR, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

Finančná pomoc sa v súlade s Príručkou poskytuje na princípe spolufinancovania – to znamená, že na financovaní sa podieľa viac subjektov (tiež sa používa termín kofinancovanie). Pomoc sa realizuje formou nenávratného finančného príspevku (NFP).

Štruktúra financovania projektov je v súlade s **Výzvou na predkladanie projektov (2004)** v rámci Opatrenia 3.2. Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor nasledovná:

- maximálna výška pomoci na projekt je 95%:
 - 75% z prostriedkov ERDF,
 - 20% z prostriedkov štátneho rozpočtu SR (ŠR),
 - 5% spolufinancovanie konečného prijímateľa pomoci (KPP).

Definovaná hranica minimálnej a maximálnej výšky nenávratného finančného príspevku na projekt tvorí 100% (z prostriedkov ERDF + ŠR + KPP).

Blok A3: vylepšenie informačných a komunikačných zariadení pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zariadenia zdravotnej starostlivosti – tvorba nemocničných informačných systémov:

- minimálna výška NFP na projekt: 10 000 EUR
- maximálna výška NFP na projekt: 250 000 EUR.

Ako sa ďalej vo výzve uvádza, v období rokov 2004 – 2006 mali byť poskytnuté finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov na realizáciu priorít a opatrení OP

Základná infraštruktúra z ERDF v objeme 422 363 451 EUR (12,7 mld. Sk). Percentuálny podiel prostriedkov z ERDF určených na financovanie Priority 3 Lokálna infraštruktúra predstavoval 22,54%, čo predstavovalo sumu 95 160 084 EUR (2,8 mld. Sk).

1.7 Politika súdržnosti (kohézna politika) Európskej únie v programovom období 2007 – 2013

Podľa **Schwarza (2006)** prijala Európska komisia 14. júla 2004 legislatívne návrhy na reformu kohéznej politiky s celkovou dotáciou 336,1 miliardy EUR, čo predstavuje približne tretinu rozpočtu EÚ. Táto reforma je zameraná na zavedenie štrukturálnych akcií:

- viac cielených na strategické orientácie EÚ (záväzky zo zasadania v Lisabone a Göteborgu týkajúce sa konkurenčnej a udržateľnej ekonomiky založenej na vedomostiach, európska stratégia zamestnanosti),
- viac sústredených na najmenej podporované regióny, ktoré dobiehajú vývoj v ostatných krajinách únie,
- decentralizovanejších a uplatňovaných jednoduchšie, transparentnejšie a efektívnejšie.

Ako ďalej uvádza, navrhovaná reforma má značný rozsah, nakoľko nanovo načrtáva priestor európskej solidarity v rozšírenej únii a v kontexte ekonomickej globalizácie a rastu ekonomiky založenej na vedomostiach.

Eurokomisárka pre regionálny rozvoj Danuta Hübner uvádza v **Štvrtej správe o hospodárskej a sociálnej kohézii (2007)**, že rozšírenie EÚ na 27 členských štátov zvýšilo geografické rozdiely v rámci Únie, pretože omnoho viac našich spoluobčanov žije v znevýhodnených regiónoch. Prekonanie týchto rozdielov bude nutne dlhodobým procesom, pretože najmenej rozvinuté regióny sú najvyššou prioritou kohéznej politiky. Zároveň však s cieľom čeliť výzve globalizácie stoja prakticky všetky regióny pred potrebou riešiť reštrukturalizáciu, modernizáciu a umožniť nepretržitú inováciu založenú na vedomostiach. Táto politika sa preto zakladá na celkovom pohľade uznávajúcom potrebu posilniť konkurencieschopnosť všetkých regiónov v Únii, aby tak mohli prispieť k Lisabonskej stratégii rastu a zamestnanosti. Tento pohľad sa odráža

v nadchádzajúcom období 2007 až 2013, v ktorom sa kohézna politika sústreďí na investície do výskumu, vývoja a inovácií, infraštruktúry, priemyselnej konkurencieschopnosti, odbornej prípravy, obnoviteľných zdrojov energie a energetickej účinnosti. Z programovej dokumentácie, ktorú Komisia dostala od členských štátov, vyplýva, že boli prekročené ciele na pridelenie viac ako 60% zdrojov v rámci kohéznej politiky na takéto investície do najmenej rozvinutých regiónov a 75% zdrojov do ostatných regiónov.

1.7.1 Ciele politiky súdržnosti

V súlade s **Nariadením Rady (ES) č. 1083/2006 (2006)** z 11. júla 2006, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 by mala politika súdržnosti prispievať k zvyšovaniu rastu, konkurencieschopnosti a zamestnanosti začleňovaním priorít Spoločenstva pre trvalo udržateľný rozvoj, ktoré sa vymedzili na zasadnutí Európskej rady v Lisabone 23. a 24. marca 2000 a na zasadnutí Európskej rady v Göteborgu 15. a 16. júna 2001. V rozšírenej Európskej únii sa zväčšili hospodárske, sociálne a územné rozdiely na regionálnej, ako aj celoštátnej úrovni. V celom Spoločenstve by sa preto malo zvýšiť úsilie o konvergenciu, konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Priority Spoločenstva sú zamerané na podporu trvalo udržateľného rozvoja prostredníctvom posilňovania rastu, konkurencieschopnosti, zamestnanosti a sociálnej inklúzie a ochrany a zlepšenia kvality životného prostredia. Na tento účel prispievajú nástroje ERDF, ESF, Kohézny fond, EIB a ďalšie existujúce finančné nástroje Spoločenstva, každý z nich vhodným spôsobom, k dosiahnutiu troch cieľov:

1. Konvergencia – je zameraný na urýchlenie konvergenzie najmenej rozvinutých členských štátov a regiónov zlepšovaním podmienok rastu a zamestnanosti prostredníctvom zvyšovania a zlepšovania kvality investícií do hmotného a ľudského kapitálu, rozvoja inovácie a znalostnej spoločnosti, prispôsobivosti na hospodárske a sociálne zmeny, ochrany, zlepšovania životného prostredia a administratívnej efektívnosti. Tento cieľ predstavuje prioritu fondov. K dosahovaniu tohto cieľa prispievajú fondy: ERDF, ESF a Kohézny fond. Regióny oprávnené na financovanie zo štrukturálnych fondov v rámci tohto cieľa: regióny zodpovedajúce úrovni 2 spoločnej klasifikácie územných jednotiek na štatistické účely (úroveň NUTS II), ktorých HDP na obyvateľa, meraný pomocou parity kúpnej sily a vypočítaný na základe údajov

Spoločenstva za obdobie rokov 2000 – 2002, je menej ako 75% priemerného HDP v EÚ 25 za rovnaké referenčné obdobie.

2. Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť – s výnimkou najmenej rozvinutých regiónov je zameraný na posilnenie konkurencieschopnosti a príťažlivosti regiónov, ako aj zamestnanosti predvídaním hospodárskych a sociálnych zmien vrátane zmien spojených s otvorením trhu prostredníctvom zvýšenia a zlepšenia kvality investícií do ľudského kapitálu, inovácií a podpory znalostnej spoločnosti, podnikania, ochrany a zlepšovania životného prostredia a zlepšovania dostupnosti, prispôsobivosti pracovníkov a podnikov, ako aj rozvojom trhov práce na princípe sociálnej inklúzie. K dosahovaniu tohto cieľa prispievajú fondy: ERDF, ESF. Regióny oprávnené na financovanie zo štrukturálnych fondov v rámci tohto cieľa: tie oblasti, ktoré nespádajú pod Cieľ Konvergencia, „phasing-in“ regióny (regióny v prechodnej fáze, ktoré neboli v roku 2007 oprávnené v rámci cieľa Konvergencia z dôvodu ich ekonomického pokroku, obdržia v rámci cieľa Konkurencieschopnosť zostupnou formou do roku 2013 špecifickú a prechodnú podporu, určenú na konsolidáciu ich vyrovnania).

3. Európska územná spolupráca – je zameraný na posilnenie cezhraničnej spolupráce prostredníctvom spoločných miestnych a regionálnych iniciatív, posilnenie nadnárodnej spolupráce prostredníctvom akcií prispievajúcich k integrovanému územnému rozvoju naplňajúcemu priority Spoločenstva a na posilnenie medziregionálnej spolupráce a výmeny skúseností na príslušnej územnej úrovni. K dosahovaniu tohto cieľa prispieva fond: ERDF. Regióny oprávnené na financovanie zo štrukturálnych fondov v rámci tohto cieľa: regióny Spoločenstva úrovne NUTS III pozdĺž všetkých vnútorných a niektorých vonkajších pozemných hraníc a všetky regióny Spoločenstva úrovne NUTS III pozdĺž námorných hraníc, vzdialené spravidla maximálne 150 km, s prihliadnutím na možné úpravy potrebné na zabezpečenie súdržnosti a kontinuity spolupráce.

Nariadenie definuje tiež členské štáty, oprávnené na financovanie z Kohézneho fondu - členské štáty, ktorých hrubý národný dôchodok (HND) na obyvateľa, meraný

pomocou parity kúpnej sily a vypočítaný na základe údajov Spoločenstva za obdobie rokov 2001 – 2003, je menej ako 90% priemeru HND v EÚ 25.

Fondy prispievajú na financovanie technickej pomoci na podnet členských štátov a Komisie.

V súlade s Článkom 9 uvedeného Nariadenia poskytujú fondy pomoc, ktorá dopĺňa vnútroštátne akcie vrátane akcií na regionálnej a miestnej úrovni, pričom do nich začleňujú priority Spoločenstva. Komisia a členské štáty zabezpečujú, aby bola pomoc z fondov konzistentná s činnosťami, politikami a prioritami Spoločenstva a komplementárna s inými finančnými nástrojmi Spoločenstva. Táto konzistentnosť a komplementárnosť sa uvedie najmä v strategických usmerneniach Spoločenstva o súdržnosti, v národnom strategickom referenčnom rámci a v operačných programoch.

Cieľom pomoci spolufinancovanej z fondov sú priority EÚ zamerané na podporu konkurencieschopnosti a tvorbu pracovných miest vrátane napĺňania cieľov pre rast a zamestnanosť.

1.7.2 Európsky fond regionálneho rozvoja

V súlade s **Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 (2006)** prispieva ERDF k znižovaniu rozdielov v úrovni rozvoja rôznych regiónov a miery rôznych regiónov k rozsahu, v ktorom najviac znevýhodnené regióny vrátane vidieckych a mestských oblastí, upadajúcich priemyselných regiónov, geograficky alebo prírodne znevýhodnených oblastí, ako napríklad ostrovov, horských oblastí, riedko osídlených oblastí a pohraničných regiónov zaostávajú. ERDF prispieva k financovaniu pomoci s cieľom posilniť hospodársku a sociálnu súdržnosť vyrovnávaním hlavných regionálnych rozdielov prostredníctvom podpory rozvoja a štrukturálnych zmien v regionálnych ekonomikách, vrátane premeny upadajúcich priemyselných regiónov a zaostávajúcich regiónov a podpory cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce. Tým uskutočňuje priority Spoločenstva, najmä potrebu posilniť konkurencieschopnosť a inovácie, vytvárať a zabezpečovať trvalo udržateľné pracovné miesta a zaistiť trvalo udržateľný rozvoj.

Podľa Článku 4 uvedeného Nariadenia ERDF v rámci cieľa Konvergencia zameriava svoju pomoc na podporu trvalo udržateľného integrovaného regionálneho a miestneho hospodárskeho rozvoja a zamestnanosti. Prioritné oblasti podpory sú:

-
- výskum a technický rozvoj, inovácie a podnikanie,
 - informačná spoločnosť, kam patrí rozvoj infraštruktúry elektronickej komunikácie, činnosti miestneho charakteru, služieb a aplikácií, zlepšovanie bezpečného prístupu k on-line verejným službám a ich rozvoj; pomoc a služby pre malých a stredných podnikateľov s cieľom pomôcť im zavádzať a efektívne využívať informačné a komunikačné technológie či využívať nové poznatky,
 - miestne iniciatívy v oblasti rozvoja a pomoc štruktúram, ktoré poskytujú komunálne služby, zamerané na tvorbu nových pracovných miest,
 - životné prostredie,
 - prevencia rizík,
 - cestovný ruch,
 - investície do kultúry,
 - investície do dopravy,
 - investície do energetiky,
 - investície do vzdelávania,
 - investície do zdravotníctva.

V súlade s Článkom 5 uvedeného Nariadenia ERDF v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť zameriava svoju pomoc v kontexte stratégií trvalo udržateľného rozvoja, zo súčasnej podpory zamestnanosti, najmä na priority:

- inovácie a znalostná ekonomika,
- životné prostredie a prevencia rizík,
- prístup k dopravným a telekomunikačným službám vo všeobecnom hospodárskom záujme.

1.8 Politika súdržnosti (kohézna politika) SR v programovom období 2007 – 2013

Slovenská republika ako členský štát Európskeho spoločenstva sa podľa údajov **MVRR SR (2008)**, ako Centrálného koordinačného orgánu a autora dokumentu Systém riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 podieľa na implementácii európskej politiky súdržnosti v programovom období 2007 – 2013, pričom v porovnaní s predchádzajúcim programovým obdobím 2004 – 2006 má k dispozícii niekoľkonásobne vyššie zdroje pomoci štrukturálnych fondov (Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond) a Kohézneho fondu, čo kladie

zvýšené nároky na zavedenie efektívneho systému implementácie tejto pomoci. SR za účelom dosiahnuť ciele v oblasti konvergenencie a regionálnej konkurencieschopnosti a zamestnanosti je zodpovedná za prípravu národného referenčného dokumentu o stratégii rozvoja, ktorý tvorí rámec pre prípravu operačných programov. SR, v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality, nesie hlavnú zodpovednosť za vykonávanie a kontrolu intervencií podporených cez operačné programy a to pomocou systémov riadenia a kontroly, ktoré zaručujú efektívne a správne vykonávanie operačných programov. Preto je nutné upraviť systém riadenia a kontroly štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu s cieľom jeho zjednotenia, zjednodušenia a zefektívnenia, výsledkom čoho má byť zníženie administratívnej náročnosti čerpania prostriedkov vyčlenených na operačné programy na obdobie 2007 – 2013 a zvýšenie absorpčnej kapacity SR v súvislosti s čerpaním uvedených prostriedkov.

Jedným zo základných právnych predpisov SR v oblasti politiky súdržnosti je **Zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva (2008)**, ktorý v oblasti systému riadenia a kontroly pomoci a podpory poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva a v oblasti ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev upravuje:

a) postavenie a právomoc: vlády SR, ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, samosprávnych krajov,

b) práva a povinnosti: prijímateľa, žiadateľa, pričom žiadateľom je na účely tohto zákona osoba, ktorá žiada o poskytnutie pomoci alebo podpory do uzavretia zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s riadiacim orgánom alebo do rozhodnutia riadiaceho orgánu alebo do rozhodnutia orgánu podľa osobitného predpisu, partnera, pričom partnerom je na účely tohto zákona osoba, ktorá sa spolupodieľa na príprave projektu so žiadateľom a ktorá sa spolupodieľa na realizácii projektu s prijímateľom podľa zmluvy uzavretej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, inej osoby,

c) konanie o žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku.

Orgány SR pôsobiace v oblasti pomoci z fondov sú v súlade s Druhou časťou uvedeného zákona - centrálny koordinačný orgán, riadiaci orgán, sprostredkovateľský orgán, certifikačný orgán, orgán auditu, platobná jednotka.

1.8.1 Ciele a programové dokumenty politiky súdržnosti SR 2007 - 2013

V súlade s dokumentom **Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 (2005)**, ktorý je jedným zo strategických dokumentov pre Národný strategický referenčný rámec boli stanovené globálne ciele politiky súdržnosti, a to:

- podpora ekonomického a sociálneho rozvoja regiónov,
- vytváranie vhodnejších podmienok všestranného a dynamického rozvoja regiónov s využitím ich prírodného, demografického a ekonomického potenciálu, zmierňovanie dôsledkov regionálnych rozdielov,
- podpora udržateľného rozvoja,
- zabezpečenie efektívnej riadiacej činnosti štátu a inštitúcií územnej pôsobnosti.

Prioritné oblasti rozvoja uvedené v dokumente sú:

- informačná spoločnosť,
- veda, výskum a inovácie,
- podnikateľské prostredie,
- vzdelávanie a zamestnanosť.

Slovenská republika má možnosť využívať zdroje z fondov EÚ v priebehu programového obdobia 2007 – 2013 na základe dokumentu **Národný strategický referenčný rámec (NSRR) (2007)**, ktorý je referenčným nástrojom na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013.

V súlade s **Nariadením Rady (ES) č. 1083/2006 (2006)** predloží členský štát národný strategický referenčný rámec, ktorý zabezpečí, že pomoc z fondov je v súlade so strategickými usmerneniami Spoločenstva o súdržnosti a určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a jeho národným programom reforiem na strane druhej. NSRR sa uplatňuje na cieľ Konvergencia a na cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. Ak tak členský štát rozhodne, môže sa uplatniť aj na cieľ Európska územná spolupráca bez toho, aby bola v budúcnosti dotknutá voľba ostatných príslušných členských štátov.

V súlade s **NSRR (2007)** sa politika súdržnosti v programovom období 2007 – 2013 bude uskutočňovať prostredníctvom sústreďovania príspevkov z fondov na ciele:

1. Konvergencia – financovaný z ERDF a ESF sa sústreďí na regióny NUTS 2, ktorých HDP na obyvateľa v PKS, vypočítaný na základe údajov Spoločenstva za obdobie rokov 2000 – 2002, je nižší ako 75% priemerného HDP v EÚ-25 za rovnaké referenčné obdobie, čo je v prípade SR celé jej územie s výnimkou Bratislavského kraja.

Cieľ Konvergencia financovaný z KF pokryje členské štáty, ktorých HND na obyvateľa v PKS, vypočítaný na základe údajov Spoločenstva za obdobie rokov 2001 – 2003 je nižší ako 90% priemeru HND v EÚ-25 a ktoré majú program na splnenie podmienok hospodárskej konvergenzie – tieto kritériá SR spĺňa.

Tento cieľ je zameraný na urýchlenie štrukturálnej konvergenzie najmenej rozvinutých členských štátov a regiónov zlepšovaním podmienok rastu a zamestnanosti prostredníctvom zvyšovania a zlepšovania kvality investícií do hmotného a ľudského kapitálu, rozvoja inovácií a vedomostnej spoločnosti, prispôsobivosti na hospodárske a sociálne zmeny, ochrany, zlepšovania životného prostredia a administratívnej efektívnosti.

2. Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť – oprávnené na financovanie zo štrukturálnych fondov sú tie regióny NUTS 2, ktoré nespádajú do cieľa Konvergencia financovaného zo štrukturálnych fondov – čo je v prípade SR Bratislavský kraj.

Tento cieľ je zameraný na posilnenie konkurencieschopnosti a príťažlivosti regiónov, ako aj zamestnanosti predvídaním hospodárskych a sociálnych zmien a podpory inovácií, spoločnosti založenej na vedomostiach, podnikateľského ducha, ochrany životného prostredia a prevencie pred rizikami, podporu adaptability pracovníkov a podnikov a rozvoj trhov práce, orientovaných na sociálne začlenenie.

Cieľ Európska územná spolupráca – bude rozpracovaný v operačných programoch, ktoré nie sú súčasťou NSRR. V prípade cezhraničnej spolupráce je aplikovateľný na pohraničné regióny NUTS 3, v prípade nadnárodnej spolupráce sú pre tento cieľ oprávnené nadnárodné oblasti, v prípade medziregionálnej spolupráce, sietí spolupráce a výmeny skúseností je oprávnené celé územie Spoločenstva.

MVRR SR (2008) uvádza, že na základe východísk stratégie a v nadväznosti na vytýčený strategický cieľ SR, definovaný ako „Výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť orgánov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja“, je stratégia NSRR postavená na strategických prioritách a ich cieľoch, ktoré sa bude SR snažiť splniť prostredníctvom financovania projektov v programovom období 2007 – 2013. Strategické priority a ich ciele sú ďalej na nižšej úrovni rozpracované do špecifických priorít a cieľov.

- Priority NSRR pre cieľ Konvergencia:

1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť – jej cieľ je zvýšenie hustoty vybavenia regiónov infraštruktúrou a zvýšenie efektívnosti s ňou súvisiacich verejných služieb.

- 1.1. Regionálna infraštruktúra – cieľom je zvýšenie dostupnosti a kvality občianskej infraštruktúry a vybavenosti v regiónoch; financovanie z ERDF,

- 1.2. Environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia – cieľom je zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie environmentálnej zložky TUR; financovanie z ERDF a KF,

- 1.3. Dopravná infraštruktúra a verejná osobná doprava – cieľom je podpora trvalo udržateľnej mobility prostredníctvom rozvoja dopravnej infraštruktúry a rozvoja verejnej osobnej dopravy; financovanie z ERDF a KF,

- 1.4. Modernizácia zdravotníckej infraštruktúry – cieľom je zlepšenie podmienok ovplyvňujúcich zdravotný stav obyvateľstva v produktívnom ako aj v neproduktívnom veku prostredníctvom zvyšovania kvality zdravotníckej infraštruktúry; financovanie z ERDF.

2. Vedomostná ekonomika – cieľom je rozvoj zdrojov trvalo udržateľného ekonomického rastu a zvyšovanie konkurencieschopnosti priemyslu a služieb.

- 2.1. Informatizácia spoločnosti – cieľom je vytvorenie inkluzívnej informačnej spoločnosti ako prostriedku pre rozvoj vysoko výkonnej vedomostnej ekonomiky; financovanie z ERDF,

- 2.2. Výskum a vývoj – cieľ je modernizácia a zefektívnenie systému podpory výskumu a vývoja tak, aby prispieval k zvyšovaniu

konkurencieschopnosti ekonomiky, znižovaniu regionálnych disparít, vzniku nových inovatívnych (high-tech) malých a stredných podnikov a tvorbe nových pracovných miest; financovanie z ERDF,

2.3. Infraštruktúra vysokých škôl – cieľom je zvýšenie kvality vzdelávania na vysokých školách prostredníctvom investícií do hmotnej infraštruktúry; financovanie z ERDF,

2.4. Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií – cieľom je zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti; financovanie z ERDF.

3. Ľudské zdroje – cieľom je zvýšenie zamestnanosti, rast kvality pracovnej sily pre potreby vedomostnej ekonomiky a zvýšenie sociálnej inklúzie rizikových skupín.

3.1. Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť – cieľom je zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti SR prostredníctvom prispôsobenia vzdelávacieho systému potrebám vedomostnej spoločnosti; financovanie z ESF,

3.2. Podpora rastu zamestnanosti, sociálnej inklúzie a budovanie kapacít – cieľom je rast zamestnanosti, pokles nezamestnanosti, sociálna inklúzia a budovanie administratívnych kapacít; financovanie z ESF.

4. Technická pomoc (horizontálna) – pomoc inštitúciám, ktoré sa budú podieľať na plnení strategického cieľa.

4.1. Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach; financovanie z ERDF,

4.2. Finančné riadenie, kontrola a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach; financovanie z ERDF.

- Priority NSRR pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť:
 - 1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť – financovanie z ERDF,
 - 2. Vedomostná ekonomika – financovanie z ERDF,
 - 3. Ľudské zdroje

3.1. Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť; financovanie z ESF,

3.2. Podpora rastu zamestnanosti, sociálnej inklúzie a budovanie kapacít; financovanie z ESF.

1.9 Operačné programy

Stratégie, priority a ciele **NSRR (2007)** budú implementované prostredníctvom 11 operačných programov (OP):

1. Regionálny operačný program – riadiaci orgán je MVRR SR, financovanie z ERDF,
2. OP Životné prostredie – riadiaci orgán je MŽP SR, financovanie z ERDF, KF,
3. OP Doprava – riadiaci orgán je MDPT SR, financovanie z ERDF, KF,
4. OP Informatizácia spoločnosti – riadiaci orgán je ÚV SR, financovanie z ERDF,
5. OP Výskum a vývoj – riadiaci orgán je MŠ SR, financovanie z ERDF,
6. OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast – riadiaci orgán je MH SR, financovanie z ERDF,
7. OP Vzdelávanie – riadiaci orgán je MŠ SR, financovanie z ESF,
8. OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia – riadiaci orgán je MPSVR SR, financovanie z ESF,
9. OP Zdravotníctvo – riadiaci orgán MZ SR, financovanie z ERDF,
10. OP Technická pomoc – riadiaci orgán MVRR SR, financovanie z ERDF,
11. OP Bratislavský kraj – riadiaci orgán je MVRR SR, financovanie z ERDF.

Podľa portálu **nsrr.sk (2008)** je 6 operačných programov pre cieľ Konvergencia:

- 4 operačné programy - Regionálny operačný program, OP Informatizácia spoločnosti, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a OP Zdravotníctvo - pokrývajúcích celú SR okrem Bratislavského kraja;

- 2 operačné programy - OP Doprava a OP Životné prostredie - pokrývajúcej celú SR vrátane Bratislavského kraja;

3 operačné programy, spoločné pre obidva ciele Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť:

- 1 operačný program - OP Výskum a vývoj,

- 2 operačné programy - OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia, OP Vzdelávanie pokrývajú celú SR vrátane Bratislavského kraja.

Kráľová (2009) uvádza finančné alokácie na operačné programy zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu nasledovne:

1. Konvergencia – fondy ŠF + KF 10 911 601 421 EUR

ŠF 7 012 862 858 EUR

KF 3 898 738 563 EUR;

2. Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť – ŠF 449 018 529

(122 603 156 EUR + transfer z cieľa Konvergencia na výskum a vývoj 326 415 373 EUR);

3. Európska územná spolupráca – ŠF 227 284 545 EUR;

Celková suma (ŠF + KF) predstavuje 11 587 904 495 EUR v bežných cenách.

Finančné alokácie v % na operačné programy zo ŠF a KF v období 2007 – 2013 sú podľa Kráľovej: ERDF 53%, KF 34%, ESF 13%.

MVRR SR (2008) uvádza, že v cieľi Konvergencia sa bude implementovať 7 operačných programov (OP Doprava, OP Životné prostredie, Regionálny operačný program, OP Zdravotníctvo, OP Informatizácia spoločnosti, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, OP Technická pomoc), 3 operačné programy budú viaccielové a budú sa implementovať v cieľi Konvergencia a aj v cieľi Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť (OP Výskum a vývoj, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia, OP Vzdelávanie) a 1 operačný program sa bude implementovať v cieľi Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť (OP Bratislavský kraj).

1.10 Operačný program Informatizácia spoločnosti

Východiská stratégie OP Informatizácia spoločnosti (OPIS) nadväzujú podľa **Úradu vlády SR (2007)** ako riadiaceho orgánu OPIS na víziu hospodárskeho a sociálneho rozvoja a zvyšujú celkovú konvergenciu ekonomiky SR k priemeru EÚ-15 cestou trvalo udržateľného rozvoja, ktorý bude postavený na informatizácii spoločnosti. Operačný program sa zameriava na intervencie zvyšujúce celkovú udržateľnú konvergenciu SR k EÚ-15 v oblasti informačnej spoločnosti. Stratégiou na dosiahnutie vízie SR je v programovom období 2007 – 2013 výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov, slovenskej ekonomiky a zamestnanosti pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja. Stratégia NSRR je postavená na dvoch kľúčových témach: infraštruktúra a regionálna dostupnosť a vedomostná spoločnosť. OPIS je jedným z 5 operačných programov, prostredníctvom ktorých bude implementovaná stratégia pre vedomostnú spoločnosť. Ako ďalej uvádza Úrad vlády SR, hlavnou úlohou OPIS-u je vyrovnať digitálnu priepasť medzi SR a ostatnými vyspelými krajinami SR a postaviť tým základy pre dynamický rozvoj vedomostnej ekonomiky. Z pohľadu OPIS, ktorý je zameraný na dve hlavné témy eGovernment a širokopásmový internet, to znamená úzko spolupracovať predovšetkým s OP ZaSI v oblasti vzdelávania zamestnancov verejnej správy.

OPIS predstavuje základný strategický dokument, na základe ktorého bude v programovom období 2007 – 2013 poskytovaná podpora na informatizáciu spoločnosti s využitím zdrojov štrukturálnych fondov. OPIS vytvára rámec pre všetky projekty informatizácie kofinancované zo zdrojov ES v programovom období 2007 – 2013. Jeho zámerom je prostredníctvom investícií do identifikovaných faktorov rozvoja zmierniť identifikované kľúčové disparity čo najefektívnejším spôsobom. OPIS bude preto podporovať zefektívnenie, skvalitnenie fungovania štátnej správy, samosprávy, prístupňovanie a vytváranie digitálneho obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií. OPIS bude podporovať rozvoj sietí širokopásmového pripojenia, bude stimulovať dopyt po ňom a skvalitňovať konkurenčné prostredie na telekomunikačnom trhu, ktoré povedie k vyššej inklúzii IKT do spoločenských procesov.

- Globálny cieľ: „Vytvorenie inkluzívnej informačnej spoločnosti ako prostriedku pre rozvoj vysoko výkonnej vedomostnej ekonomiky“.

MVRR SR (2008) definuje tri prioritné osi, na ktorých je postavené splnenie globálneho cieľa:

- Prioritná os 1: Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb (eGovernment)
 - Špecifický cieľ: „Efektívna verejná správa“.
 - Opatrenie 1.1: Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na centrálnej úrovni
 - Opatrenie 1.2: Elektronizácia verejnej správy a elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni

- Prioritná os 2: Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry (eContent a eCulture)
 - Špecifický cieľ: „Skvalitnenie systémov získavania, spracovania, ochrany a využitia poznatkov a digitálneho obsahu, modernizácia a dobudovanie infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií na národnej úrovni“.
 - Opatrenie 2.1: Zlepšenie systémov získavania, spracovania a ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií
 - Opatrenie 2.2: Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, archivovanie a sprístupňovanie digitálnych dát

- Prioritná os 3: Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu (Broadband)
 - Špecifický cieľ: „Vysoká penetrácia širokopásmového internetu“.
 - Opatrenie 3.1: Rozvoj a podpora trvalo udržateľného využívania infraštruktúry širokopásmového prístupu

- Prioritná os: Technická pomoc
 - Špecifický cieľ: „Vysoká efektívnosť a účinnosť intervencií OPIS“
 - Opatrenie 4.1: Technická pomoc pre riadiaci orgán OPIS
 - Opatrenie 4.2: Technická pomoc pre sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom OPIS

Finančný príspevok ES na tento operačný program je podľa **Kráľovej (13)** 993 095 405 EUR. OPIS bol schválený Európskou komisiou dňa 17. 9. 2007. Riadiacim orgánom je Úrad vlády SR. Funkciu sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom OPIS plní Ministerstvo financií SR.

1.10.1 Prioritná os 1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb

Podľa portálu **iminerva.sk (2005)** zohráva aj štát kľúčovú úlohu popri súkromnom sektore vo vytváraní ponuky elektronických služieb, ktoré sú jedným z významných katalyzátorov procesu informatizácie. Štát musí odstrániť bariéry rozvoja elektronických služieb poskytovaných súkromnými firmami a zároveň musí zaviesť moderné a efektívne verejne poskytované elektronické služby v širokom rozsahu, ako aj zaistiť bezpečnosť a dôveru v tieto služby. Cieľom elektronizácie verejnej správy je najmä zefektívnenie poskytovania rôznych služieb pre občanov a súkromný sektor tak, aby ušetrený čas mohli venovať produktívnej činnosti.

1.10.2 Opatrenie 1.2 Elektronizácia verejnej správy a elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni

Opatrenia a podporované aktivity v rámci tohto opatrenia definuje **Úrad vlády SR (2007)** nasledovne:

- vytvorenie a udržateľný rozvoj kvalitného back office samosprávy prostredníctvom investícií do zdieľaného hardvéru, softvéru, podporujúceho výkon kľúčových procesov na regionálnej a miestnej úrovni samosprávy v súlade s konceptom integrovanej architektúry informačného systému verejnej správy, ktorý umožní systematické budovanie siete integrovaných obslužných miest tak, aby hustota pokrytia v regiónoch a dostupnosť služieb výrazne znížila potrebu cestovania pri vybavovaní služieb verejnej správy,
- zavádzanie efektívnych elektronických služieb samosprávy tak, aby boli v súlade s konceptom elektronických služieb poskytovaných štátnou správou a prebiehali spoločne s elektronizáciou štátnej správy na centrálnej úrovni, ktoré vyplývajú z nových možností elektronizácie verejnej správy a všeobecne uznávaných princípov eGovernmentu a pokrývajú najmä nasledujúce výkony

správy, resp. služby na miestnej a regionálnej úrovni: elektronická prihláška na strednú školu, elektronická žiadosť o sociálne služby, elektronické žiadosti a rozhodnutia, Bývanie a pobyt, Doprava, Kultúra, Matrika, Podnikanie, Pozemok, Samospráva, Sociálne služby, Stavba, Vzdelávanie, Zvieratá, Životné prostredie,

- budovanie a rozvoj integrovaných obslužných miest, v ktorých budú prístupňované úplne alebo čiastočne elektronické služby poskytované verejnou správou na jednom mieste.

Cieľ Opatrenia 1.2.: „efektívna samospráva“ a skupiny oprávnených aktivít sú uvedené v **Programovom manuáli OPIS (2008)** nasledovne:

1. rozvoj zdieľaných služieb eGovernmentu na centrálnej úrovni, regionálnej a miestnej úrovni: nákup, inštalácia a konfigurácia hardvéru; nákup, vývoj a nasadenie softvéru; služby: konzultačné služby, vývoj a integrácia, manažment IT, komunikačná infraštruktúra, riadenie procesov, hardvérová podpora, softvérová podpora;

2. rozvoj špecializovaných služieb eGovernmentu na centrálnej úrovni, regionálnej a miestnej úrovni: nákup hardvéru; nákup, vývoj softvéru; služby: konzultačné služby, vývoj a integrácia, manažment IT, komunikačná infraštruktúra, riadenie procesov, hardvérová podpora, softvérová podpora.

V rámci Opatrenia 1.2 Elektronizácia verejnej správy na regionálnej a miestnej úrovni budú aktivity zamerané na vytvorenie a udržateľný rozvoj kvalitného back office samosprávy prostredníctvom investícií do zdieľaného hardvéru a softvéru podporujúceho výkon kľúčových procesov na regionálnej a miestnej úrovni samosprávy v súlade s Národnou koncepciou informatizácie verejnej správy v SR podľa §4 zákona č. 275/2006 Z.z., ktorý umožní systematické budovanie siete integrovaných obslužných miest tak, aby hustota pokrytia v regiónoch a dostupnosť služieb výrazne znížila potrebu cestovania pri vybavovaní služieb verejnej správy. Aktivity opatrenia budú ďalej zamerané na zavádzanie efektívnych elektronických služieb samosprávy tak, aby boli v súlade s konceptom elektronických služieb poskytovaných štátnou správou a prebiehali spoločne s elektronizáciou štátnej správy na centrálnej úrovni, ktoré vyplývajú z nových možností elektronizácie verejnej správy a všeobecne uznávaných princípov eGovernmentu.

Úrad vlády SR (2007) definuje oprávnené územia v rámci Opatrenia 1.2 na inovačné póly, obce v záujmovom území inovačných pólov rastu, kohézne póly a obce, ktoré nie sú pólmi rastu. Skupiny prijímateľov sú rozpočtová organizácia a jej zariadenia, príspevková organizácia, organizačná zložka príspevkovej organizácie s odvodenou právnou subjektivitou, verejnoprávna inštitúcia, obec, mesto, združenia obcí, samosprávny kraj, združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub a i.), záujmové združenie právnických osôb.

Intenzitu pomoci podľa skupiny prijímateľov definuje **Hlohovecká regionálna rozvojová agentúra (2008)**:

Verejný sektor – 95%

Tretí sektor – 95%

Súkromný sektor – 95%

Štátna správa – 100%.

2 Cieľ práce

Diplomová práca sa zameriava na oblasť štrukturálnej politiky Európskej únie a jej možnosti čerpania prostriedkov vo forme nenávratného finančného príspevku z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v skrátenom programovom období 2004 – 2006 a tiež v programovom období 2007 – 2013 s cieľom zhodnotiť vplyv poskytnutých a plánovaných prostriedkov na budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor v Nitrianskom samosprávnom kraji.

Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor – elektronizáciu verejnej správy v skrátenom programovom období 2004 - 2006 sme zhodnotili realizovaným projektom v Nemocnici Šaľa v rámci výzvy na predkladanie projektov pre Operačný program Základná infraštruktúra, Priorita Lokálna infraštruktúra a Opatrenie Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor.

Elektronizáciu verejnej správy a rozvoj elektronických služieb (eGovernment) v programovom období 2007 – 2013 sme zhodnotili projektovým zámerom, ktorý plánuje Mesto Nitra realizovať v rámci výzvy na predkladanie projektov pre Operačný program Informatizácia spoločnosti, Prioritná os Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb, Opatrenie Elektronizácia verejnej správy a elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni.

Čiastkovými cieľmi práce sú:

- charakterizovať implementáciu a rozvoj informačnej spoločnosti v SR, informačnej spoločnosti pre verejný sektor, elektronizáciu verejnej správy a elektronických služieb v Nitrianskom samosprávnom kraji prostredníctvom realizovaného projektu a projektového zámeru,
- posúdiť vplyv získaného nenávratného finančného príspevku na objekt realizovaného projektu a tiež zhodnotiť jeho súčasný stav,
- posúdiť možný vplyv získaného nenávratného finančného príspevku v rámci projektového zámeru na rozvoj kraja a jeho obyvateľov,
- zhodnotiť Nitriansky samosprávny kraj z hľadiska čerpania podpory z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a porovnať toto čerpanie s ostatnými kraji SR.

3 Metodika práce a metódy skúmania

Charakteristika objektu skúmania

Objektom skúmania diplomovej práce je oblasť štrukturálnej politiky Európskej únie a možností podpory z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v Nitrianskom samosprávnom kraji. Na zhodnotenie vplyvu podpory na rozvoj regiónu sme sa v práci zamerali na budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor v programovom období 2004 – 2006 prostredníctvom realizovaného projektu v rámci OP Základná infraštruktúra, Priorita 3 Lokálna infraštruktúra, Opatrenie 3.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor. V rámci programového obdobia 2007 – 2013 sme sa zamerali na elektronizáciu verejnej správy a rozvoj elektronických služieb (eGovernment) prostredníctvom charakteristiky projektového zámeru v rámci OP Informatizácia spoločnosti, Prioritná os 1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb, Opatrenia 1.2 Elektronizácia verejnej správy a elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni.

Pracovné postupy

Postup pri vypracovaní jednotlivých častí diplomovej práce bol nasledovný:

- získanie podkladov o realizovanom projekte a projektovom zámere z Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja,
- štúdium problematiky regionálnej politiky a štrukturálnych fondov a jej zapracovanie do diplomovej práce,
- zapracovanie informácií o realizovanom projekte a projektovom zámere do diplomovej práce,
- zhodnotenie vplyvu realizácie projektu a projektového zámeru na rozvoj NSK,
- analýza poskytnutých prostriedkov z ERDF v NSK a v jednotlivých krajoch SR.

Spôsob získavania údajov a ich zdroje

Pri vypracovaní jednotlivých častí diplomovej práce sme použili podklady a informácie získané:

- štúdiom domácej a zahraničnej odbornej literatúry,

-
- štúdiom platnej slovenskej legislatívy a legislatívy EÚ, týkajúcej sa oblasti štrukturálnej politiky a štrukturálnych fondov,
 - z materiálov vydaných Európskou komisiou,
 - z programových dokumentov a webových stránok Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR a Ministerstva financií SR,
 - zo štatistických vyhodnotení Štatistického úradu SR,
 - z podkladov poskytnutých Úradom Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Použité metódy vyhodnotenia a implementácie výsledkov

Pri vyhodnotení výsledkov sme použili tabuľky a grafické zobrazenia, ktoré sme uviedli v časti Prílohy.

Štatistické metódy

Pri spracovávaní diplomovej práce sme použili nasledovné štatistické metódy:

- *Metóda analýzy* – túto metódu sme použili pri analýze regionálnej politiky, jej nástrojov v jednotlivých programových obdobiach v Európskej únii a na Slovensku, pri analýze budovania a rozvoja informačnej spoločnosti, informačnej spoločnosti pre verejný sektor, elektronizácii verejnej správy a rozvoja elektronických služieb. Taktiež pri analýze realizovaného projektu, projektového zámeru, poskytnutých prostriedkov Nitrianskemu samosprávnemu kraju a jednotlivým krajom SR z ERDF.
- *Metóda komparácie* – porovnávali sme implementáciu projektov v rámci OP Základná infraštruktúra a OP Informatizácia spoločnosti v NSK s ostatnými krajinami SR.
- *Metóda riadeného rozhovoru* – túto metódu sme použili pri rozhovore a elektronickej komunikácii s pracovníkmi Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja a dodávateľa nemocničného systému.
- *Metóda syntézy* – túto metódu sme použili v závere diplomovej práce, kde sme zhrnuli a interpretovali údaje získané z poznatkov dosiahnutých v diplomovej práci.

4 Výsledky práce

4.1 Informačná spoločnosť v SR

Informatizácia spoločnosti predstavuje koncepčne riadený proces, ktorý smeruje k maximálnemu využitiu potenciálu ponúkaného informačnými a komunikačnými technológiami vo všetkých relevantných oblastiach spoločenského, politického a hospodárskeho života. Vytvorenie tohto procesu predstavuje novú kvalitu spoločenského, hospodárskeho a politického života, čo znamená zvýšenie kvality života každého občana a vytvorenie podmienok pre budovanie vedomostného hospodárstva prostredníctvom využívania metód a prostriedkov informatiky, informačných a komunikačných technológií a príslušných elektronických služieb, s cieľom vytvorenia „inteligentných regiónov“ ako predpokladu zvýšenia konkurencieschopnosti regiónov.

Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti bolo jednou z priorít vlády SR a jeden zo základných predpokladov vytvárania vedomostnej spoločnosti. Cieľom bolo zvyšovanie informačnej gramotnosti občanov, vytváranie vhodných podmienok pre výrazné zväčšenie prepojenosti územia SR vysokorýchlostným internetom, využívanie informačno-komunikačných technológií vo všetkých oblastiach života spoločnosti a zvyšovanie kvality života občanov.

Proces a výsledky implementácie a rozvoja informačnej spoločnosti v SR sme charakterizovali na základe strategických dokumentov, ku ktorým patrili:

1. Iniciatíva eEurope+ a Akčný plán eEurope+ z roku 2000, ako doplnok kandidátskych krajín k politickým záväzkom k EÚ. Cieľom bolo, aby sa kandidátske krajiny plne sústredili na využitie potenciálu informačnej spoločnosti a aby sa tak vyhli ďalšiemu prehĺbovaniu rozdielov vo využívaní informačných a komunikačných technológií v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ. Zistili sme, že proces budovania informačnej spoločnosti v SR, ako kandidátskej krajiny, narážal na celý rad problémov, ktoré boli spôsobené tým, že význam informatiky a informatizácie spoločnosti bol nedocenený a nepochopený. Neexistovala politika a stratégia rozvoja informačnej spoločnosti v podmienkach SR, neboli ujasnené kompetencie a koordinácia príslušných rezortov, ktoré mali byť zodpovedné za jednotlivé časti implementácie procesu informatizácie. Boli zaznamenané chýbajúce systémové prístupy pri legislatívnych

iniciatívach a tiež izolová príprava zákonov. Neucelenosť finančných zdrojov znamenalo prekážku pri uskutočňovaní komplexnejších projektov, ktoré by umožňovali využívanie potenciálu IKT. Aktivity a spolupráca na medzinárodnej úrovni neboli dostatočne koordinované, SR sa minimálne zapájala do medzinárodnej deľby práce. Celková cieľová predstava a koncepcia Štátneho informačného systému, ktorý bol zameraný viac na administratívu ako na občana, bola neujasnená.

2. Politika informatizácie spoločnosti v SR z roku 2001, ktorou sa Slovensko oficiálne prihlásilo k iniciatíve *eEurope+* a zároveň si stanovilo kľúčové priority v oblasti budovania informačnej spoločnosti, ktorými boli vypracovanie dokumentu *Stratégia informatizácie spoločnosti SR do konca roku 2001*, implementovanie projektov akčného plánu *eEurope+*, čím by sa realizovala *Stratégia informatizácie spoločnosti SR*, stimulovanie podnikateľského sektora a vytvorenie predpokladov na budovanie dôvery v elektronický obchod, rozvíjanie aktivít koordinačného centra, ktorým bola Národná agentúra pre informatizáciu, posilnenie úloh vedy, výskumu a informatického vzdelávania a samozrejme, racionalizovanie výkonu verejnej správy využívaním IKT. Pri zhodnotení výsledkov implementácie politiky informatizácie spoločnosti v SR sme zistili nie veľmi priaznivé výsledky. SR disponovala síce oficiálnou politikou, chýbal jej však konkrétny strategický plán pre rozvoj informačnej spoločnosti SR. Vzhľadom k tomu, že kompetencie v oblasti budovania informačnej spoločnosti v SR boli neujasnené a často sa menili, boli koordinačné aktivity SR posudzované Európskou úniou ako neadekvátne alebo úplne chýbajúce. Tento posudok mal nepriaznivý dopad na tok informácií na medzinárodnej a tiež národnej úrovni. SR tým zaostávala v plnení priorít „*acquis communautaire*“ v oblasti informačnej spoločnosti.

3. Stratégia informatizácie spoločnosti SR na roky 2004 - 2008, ktorej základné ciele spočívali vo vytvorení podmienok pre koordinované, koncepčné a efektívne vynakladanie verejných financií do procesu informatizácie spoločnosti, vytvorenie vedomostného kapitálu a konkurencieschopnosti obyvateľstva, zefektívnenie výkonu verejnej správy a zvyšovanie administratívnych kapacít, zabezpečenie transparentnosti a zníženie korupcie vo verejnej správe, predstavovala strategický dokument, ktorého aktivity boli uskutočňované prostredníctvom Akčného plánu. Keďže akčný plán

obsahoval konkrétne záväzky, týkajúce sa plnenia úloh a zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, podarilo sa SR odstrániť problém chýbajúceho strategického plánu pre rozvoj informačnej spoločnosti v SR. V Akčnom pláne boli určené základné ciele, do ktorých bola zaradená realizácia nosného programu - urýchlenie budovania základných pilierov informačnej spoločnosti, ktorými boli obsah (informácie a služby) – ľudia (zvyšovanie ľudských zdrojov a zručností) – infraštruktúra (informačno-komunikačná štruktúra, výskum a vývoj, bezpečnosť a ochrana digitálneho prostredia), a podporných programov a projektov - stimulácia využívania internetu tvorbou a poskytovaním relevantného obsahu, investície do ľudí a ich kvalifikácie, lacnejší, rýchlejší a bezpečnejší internet. SR priebežne monitorovala splnenie uvedených cieľov do 31. 12. 2008. Financovanie procesu informatizácie bolo zabezpečované na rezortnej, nadrezortnej úrovni, zo štrukturálnych fondov EÚ a Kohézneho fondu, z prostriedkov Európskej investičnej banky, Európskej banky pre výskum a vývoj a Svetovej banky. Zistili sme, že práve v tomto začali prípravy a budovanie adekvátnych administratívnych a riadiacich štruktúr pre čerpanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v oblasti informatizácie spoločnosti prostredníctvom pilotných projektov. Prípravu projektov a vyhodnocovanie ich čerpania zabezpečoval Úrad vládneho splnomocnenca pre informatizáciu. Zo štrukturálnych fondov sa na rozvoj informačnej spoločnosti v regionálnych podmienkach použilo približne 99 mil. EUR (3 mld. Sk) na tri roky, spoluúčasť SR bola priemerne 35%, čiže minimálne financie vyčlenené zo štátneho rozpočtu, ktoré umožňovali čerpanie fondov, predstavovali 33,2 mil. EUR (1,05 mld. Sk), čiže 11,6 mil. EUR (350 mil. Sk) ročne. Nadrezortné projekty, ktoré súviseli so zavádzaním on-line služieb pre fyzické a právnické osoby, s integráciou základných registrov, s prepojením národných a regionálnych zdravotníckych infraštruktúr a databáz s infraštruktúrou EÚ, s postupným zapojením SR do informačných sietí EÚ a s inými projektmi a programami, si vyžadovali ďalšie investície vo výške približne 3,3 mil. EUR (100 mil. Sk) ročne. Celkovo môžeme teda konštatovať, že minimálny odhad financií vyčlenených z rozpočtu na oblasť informatizácie spoločnosti od roku 2004 predstavoval 16,5 mil. EUR (500 mil. Sk) ročne.

4. Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010; Národná lisabonská stratégia, dokument schválený vládou SR v roku 2005, vychádzal zo

základnej filozofie Lisabonskej stratégie a stanovil jednu z priorít – rozvoj informačnej spoločnosti, ktorou by sa Slovensko malo stať nielen znalostnou ekonomikou, ale aj znalostnou spoločnosťou, čo je podmienené schopnosťou slovenských občanov pracovať neustále s novými informáciami, produkovať nové poznatky a využívať ich v praxi. Informatizácia spoločnosti bola v dokumente definovaná ako prostriedok na dosiahnutie premeny Slovenska na dynamickú znalostnú ekonomiku, pričom premena je uskutočniteľná len vtedy, ak sú občania informačne gramotní, majú prístup k internetu a informačná spoločnosť je pre nich len výhodou. K hlavným prioritám rozvoja informačnej spoločnosti boli preto zaradené informačná gramotnosť, efektívna elektronizácia verejnej správy, široká dostupnosť internetu. V rámci priority efektívna elektronizácia verejnej správy sme zistili, že kľúčovú úlohu v jej napĺňaní tvoril štát vytváraním adekvátnej ponuky efektívnych elektronických služieb pre súkromný sektor a širokú verejnosť a v neposlednom rade zabezpečením dôvery v tieto služby.

5. Stratégia informatizácie spoločnosti na roky 2009 – 2013, dokument, ktorý nahradil pôvodnú Stratégiu informatizácie spoločnosti v SR a Akčný plán a určil ďalšiu stratégiu informatizácie spoločnosti a jej prispôbenie aktuálnym rámcom európskych politík, pričom zohľadnil nové trendy a aspekty vývoja IKT a stratégiu v oblasti informatizácie v jednotlivých štátoch EÚ, ktorá sa orientuje na podporu rastu, tvorbu pracovných príležitostí, prispôbenie systémov vzdelávania, zlepšenie zdravotnej starostlivosti a zníženie tzv. digitálnej priepasti. Dokument vychádzal z koncepcie Európskej komisie Iniciatíva i2010 - Európska informačná spoločnosť pre rast a zamestnanosť, ktorou boli určené zásadné úlohy pre IKT v oblastiach modernizácia elektronických služieb verejnej správy, investície do znalostí a inovácií, regulácia elektronických komunikácií. Prioritnými oblasťami rozvoja informatizácie spoločnosti boli jednotný Európsky informačný priestor – vytvorenie otvoreného a jednotného trhu EÚ pre služby v oblasti IKT a médií, inovácie a investície do výskumu IKT – posilnenie investícií do výskumu IKT a podpora rozvoja podnikania s využitím IKT, inkluzívna informačná spoločnosť – sprístupnenie výhod informačnej spoločnosti pre všetkých, podpora rastu a vytváranie nových pracovných príležitostí, lepších služieb verejnej správy a zvyšovanie kvality života. Referenčným dokumentom, na základe ktorého sa poskytuje podpora pre projekty informatizácie spoločnosti je Operačný program Informatizácia spoločnosti (OPIS). Vláda SR vyčlenila v programovom období 2007 –

2013 na projekty OPIS príspevok vo výške 993 095 405 EUR, pričom prostriedky dopĺňajú národné verejné zdroje (štátny rozpočet a rozpočet samospráv). K jednej z hlavných oblastí rozvoja a priorít SR v oblasti budovania informačnej spoločnosti pre roky 2009 – 2013 bola zaradená aj elektronická verejná správa (eGovernment), ktorej sme sa venovali v nasledujúcich podkapitolách.

4.2 Elektronizácia verejnej správy v programovom období 2004 - 2006

Používanie informačných a komunikačných technológií sa stali nepostrádateľnou súčasťou každodenného života občanov, podnikateľských subjektov a výnimkou nie je ani verejná správa. Elektronizáciou verejnej správy, čiže postupným prechodom na elektronickú formu spracovania dokumentov a komunikácie sa tak verejná správa stáva efektívnejšou, transparentnejšou a modernejšou. Zároveň je elektronizácia verejnej správy tým, že poskytuje elektronické služby občanom a podnikateľským subjektom veľkým prínosom, pretože uľahčuje a urýchľuje komunikáciu s úradmi pri vybavovaní bežných záležitostí a následne znižuje náklady na výkon verejnej správy a šetrí čas.

4.2.1 Základné princípy elektronizácie verejnej správy

Pred implementáciou elektronickej služby poskytovanej orgánmi verejnej správy je potrebné rešpektovať desať základných princípov informatizácie verejnej správy, ktoré sme charakterizovali nasledovne:

- 1. Služby občanom** – služby poskytované orgánmi verejnej správy majú byť zamerané v prvom rade na občanov a nemajú byť obrátené proti nim,
- 2. Efektívnosť** – služby by mali byť ponúkané efektívnejšie, čiže tak, aby nebola potrebná fyzická návšteva poskytovateľa ako aj viacerých úradov. Služba by mala byť poskytovaná 24 hodín, 7 dní v týždni, formuláre by mali byť dostupné a jednoducho vyplniteľné.
- 3. Bezpečnosť** – pre spoľahlivú výmenu informácií musí byť odsúhlasená bezpečnostná politika a ochrana informácií, čo sa dosiahne primeranou mierou bezpečnostných opatrení. V tomto prípade je potrebné, aby jednotlivé orgány verejnej správy zohľadnili svoju vlastnú bezpečnostnú politiku so spoločnou bezpečnostnou politikou EÚ. Z hľadiska užívateľa by mali byť

zabezpečené funkcie ako identifikácia, autentifikácia, nepopierateľnosť a dôvernosť a samozrejme maximálna úroveň transparentnosti.

4. Transparentnosť – je potrebné, aby subjekty verejnej správy a podnikateľského sektora, zapojené do implementácie, ešte pred zavedením riešenia do praxe spolupracovali, čím sa zabezpečí transparentnosť procesov a väčšia účasť občanov na veciach verejných.

5. Prístupnosť – ide o vytvorenie rovnakých príležitostí pre všetkých, čiže verejný prístup elektronických služieb. Tiež je potrebné zabezpečiť prístup aj zdravotne oslabeným osobám a využívať jazykovú podporu, ktorá je pre užívateľa zrozumiteľná.

6. Ochrana súkromia – pri poskytovaní elektronických služieb verejnej správy musí byť zabezpečená jednoznačná úroveň ochrany osobných údajov.

7. Viacúrovňová spolupráca – spolupráca subjektov verejnej správy je základným princípom vzájomne prepojených systémov, ktoré sa využívajú pri poskytovaní služieb.

8. Interoperabilita – informačné systémy musia byť schopné vzájomnej komunikácie. V tomto prípade treba vychádzať z nariadení stanovených Európskym rámcom interoperability, týkajúci sa celoeurópskeho rámca služieb a medzinárodne voľne dostupných štandardov a riešení, ktoré sú východiskom pre potrebné zabezpečenie prevádzkyschopnosti informačných systémov na celoeurópskej úrovni. Tým, že sa osvoja rovnaké interoperabilné postupy, získa sa výhoda z vytvoreného riešenia, čím bude docielená spokojnosť oboch strán, prispievajúca k vyššej efektívnosti a zníženiu nákladov.

9. Používanie „Open Standards“ – ide o využívanie voľne dostupných štandardov, čo prispieva k dosiahnutiu interoperability v rámci celoeurópskych elektronických služieb, ktoré poskytuje verejná správa. Voľne dostupný štandard môžeme charakterizovať ako štandard, ktorý je prijatý a bude používaný organizáciami na základe všeobecného súhlasu alebo väčšinového rozhodnutia všetkých zainteresovaných strán. Špecifikácia štandardu musí byť voľne dostupná, distribuovaná a používaná bezplatne alebo za nominálny poplatok. Bezplatné je duševné vlastníctvo štandardu. Pri opakovanom využití štandardu neexistujú obmedzenia.

10. Technologická a softvérová neutralita – IKT sa rozvíjajú veľmi rýchlo a preto by nemali byť preferované a nemala by existovať ani závislosť od monopolných dodávateľov.

4.2.2 Implementácia a rozvoj elektronickej verejnej správy

Implementácia a rozvoj elektronickej verejnej správy je zakotvená v jednotlivých strategických dokumentoch informačnej spoločnosti SR, uvedených v podkapitole 4.1. V tejto časti sme preto charakterizovali rozvoj, základné ciele a vyhodnotenie elektronizácie verejnej správy od roku 2001 až 2006 nasledovne:

1. Verejná správa on-line: elektronický prístup k verejným službám bola jednou z aktivít iniciatívy eEurope+. Iniciatíva stanovila v roku 2001 prioritu verejnej správy v kandidátskych krajinách, vrátane Slovenska, a to prostredníctvom využívania internetu priblížiť administratívu bližšie k občanom a podnikateľským subjektom. Priorita mala byť splnená prostredníctvom uskutočnenia nasledovných aktivít:

- sprístupnenie verejných informácií on-line, vrátane právnych, administratívnych, kultúrnych, environmentálnych a dopravných informácií – realizátorom boli kandidátske krajiny; súkromný sektor; v podmienkach SR všetky rezorty; termín realizácie aktivity bol určený na koniec roka 2002,
- všeobecný elektronický prístup k základným verejným službám v kandidátskych krajinách – realizátor kandidátske krajiny; v podmienkach SR všetky rezorty; termín realizácie polrok 2003,
- zjednodušenie elektronických administratívnych postupov pre obchodovanie, napr. zrýchlené (on-line) postupy pri zakladaní spoločnosti – kandidátske krajiny; EK; v podmienkach SR, MS SR, MV SR; koniec r. 2002,
- zvýšenie využívania voľne šíriteľného softvéru vo verejnom sektore, celoeurópska výmena skúseností s elektronickými službami verejnej správy – kandidátske krajiny; v podmienkach SR všetky rezorty; koniec roka 2002,
- podpora využívania elektronických podpisov vo verejnom sektore – kandidátske krajiny; v podmienkach SR všetky rezorty; koniec roka 2002,

-
- zriadenie *e*-trhového miesta (portálu) pre verejné obstarávanie – kandidátske krajiny; v podmienkach Úrad pre verejné obstarávanie SR; koniec roka 2002,
 - dostupnosť prístupových terminálov na internet na verejných miestach (múzeá, knižnice a. p.) – kandidátske krajiny; súkromný sektor; v podmienkach SR MK SR, MV SR; koniec roka 2002.

Výsledkom bolo, že v rokoch 2002 – 2006 sa vynaložilo z prostriedkov verejných rozpočtov na budovanie elektronizácie verejnej správy približne 1,6 mld. EUR (50 mld. Sk). Taktiež sa uskutočnili zásadné legislatívne zmeny v oblasti elektronizácie verejnej správy a IKT:

- Zákon č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy,
- Zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise ,
- Zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách,
- Zákon č. 215/2004 o ochrane utajovaných skutočností,
- Zákon č. 428/2002 o ochrane osobných údajov,
- Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon),
- Zákon č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode,
- Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

2. Informatizácia verejnej správy vychádzala z dokumentu Stratégia informatizácie spoločnosti v SR a Akčný plán pre roky 2004 – 2008. Základným cieľom pre oblasť informatizácie verejnej správy bolo predovšetkým uľahčenie a rozšírenie účasti občanov na správe vecí verejných a ich styk s orgánmi štátnej správy prostredníctvom informatizácie služieb verejnej správy. Verejná správa sa orientovala na splnenie úloh týkajúcich sa uľahčeniu styku podnikateľskej sféry s orgánmi verejnej správy, zefektívnenia riadiacich a administratívnych procesov vo verejnej správe prechodom na digitálnu administratívu, prípravy verejnej správy na plynulú integráciu do administratívnych štruktúr EÚ. Existujúce procesy verejnej správy bolo potrebné prehodnotiť z hľadiska ich informatizácie a vytvoriť integrovaný informačný systém verejnej správy a implementovať 20 základných kategórií služieb verejnej správy poskytovaných občanom a podnikateľom on-line, tzv. e-služieb, ktoré boli zároveň indikátorom plnenia cieľov informatizácie verejnej správy. Základné kategórie e-služieb verejnej správy sú:

▪ **Služby pre občanov:**

- Daň z príjmu fyzických osôb
- Osobné doklady (občianske a vodičské preukazy, cestovné pasy)
- Oznámenie o presťahovaní
- Oznámenia polícii
- Prihlásenie na vysoké školy
- Príspevky sociálneho zabezpečenia (dávky v nezamestnanosti, prídavky na deti, náklady na zdravotnú starostlivosť, príspevky pre študentov)
- Evidencia vozidiel
- Vyhľadávanie pracovného miesta
- Stavebné povolenia
- Úradné výpisy z matriky (rodný a sobášny list, matričné udalosti)
- Verejné knižnice
- Zdravotnícke služby

▪ **Služby pre podnikateľov:**

- Colné vyhlásenia
- Daň z pridanej hodnoty
- Daň z príjmu právnických osôb
- Povolenia životného prostredia
- Registrácia právnickej osoby
- Elektronizácia zasielania sumárnej strany mesačných výkazov od zamestnávateľa do Sociálnej poisťovne
- Verejné obstarávanie
- Vykazovanie štatistických údajov.

Na vyhodnotenie indikátora – počet verejných služieb dostupných on-line - slúžila 4-úrovňová stupnica, ktorá hodnotila úroveň poskytovania služieb verejnej správy cez internet. Jednotlivé úrovne a ich definície sme zobrazili v Prílohe 1. Úrovne

0 až 3 znamenali neúplne digitalizovanú možnosť vybavenia služby, úroveň 4 plne digitalizovanú možnosť vybavenia služby poskytovanú verejnou správou.

V období od 19. 8. 2004 – 31. 12. 2004 bol vo vybraných ústredných orgánoch štátnej správy vykonaný audit informačných systémov v oblasti poskytovania základných služieb verejnej správy pre občanov a podnikateľov. Výsledky ukázali, že v tomto období bolo na 1. úrovni až 11 služieb, na 2. a 3. úrovni boli poskytované 2 služby, na 4. úrovni bolo poskytovaných 5 služieb. Z toho vyplýva, že z 20 základných služieb bolo 5 služieb plne digitalizovaných a poskytovaných priamo na internete, 2 boli v štádiu rozpracovania a ostatných 13 služieb nebolo dostatočne pripravených na priame poskytovanie na internete. Výsledky sme graficky znázornili v Prílohe 2 a v Prílohe 3. V rokoch 2002 – 2004 sa vynaložilo na vybudovanie informačno-komunikačnej infraštruktúry 175 mil. EUR (5,3 mld. Sk).

Ku 30. 09. 2009 bol počet on-line dostupných e-služieb 35.

3. Cestovná mapa zavádzania elektronických služieb verejnej správy vychádza zo Stratégie informatizácie spoločnosti v SR a Akčného plánu pre roky 2004 – 2008 a tiež zo Stratégie konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010. Cestovná mapa, schválená vládou SR v roku 2005, má charakter metodológie, resp. pracovného plánu implementácie elektronických služieb verejnej správy. Dokument obsahuje časový harmonogram implementácie všetkých činností, ktoré boli ponúkané občanom, podnikateľom a verejnej správe v elektronickej forme. Harmonogram implementácie bol navrhnutý do konca roku 2008. Jednotlivé fázy implementácie elektronických služieb boli:

- I. Fáza - Základná,**
- II. Fáza - Technologická,**
- III. Fáza - Digitalizačná,**
- IV. Fáza - Integračná.**

Fázy implementácie sme charakterizovali nasledovne:

I. Fáza – Základná – definuje realizáciu projektov, ktoré sú predpokladom pre realizáciu ďalších etáp, legislatívne zmeny v oblasti štandardizácie informačných systémov verejnej správy. Kľúčovým bodom tejto fázy bolo vzájomné prepojenie základných celoštátnych registrov – register obyvateľstva, živnostenský register, obchodný register a kataster nehnuteľností, tak aby napr. zmeny v osobných údajoch

občana alebo zmeny podnikateľského subjektu, ktoré boli definované v jednom registri sa automaticky premietli do ostatných registrov, čo ušetrí čas pri vybavovaní záležitostí a tiež zníži administratívne úkony. Fáza zaviedla taktiež jednoznačný identifikátor, zabezpečujúci identifikáciu občana podľa rodného čísla.

II. Fáza – Technologická – podstatou tejto fázy bolo zjednodušenie prístupu občana alebo podnikateľa k elektronickým službám verejnej správy vybudovaním technologickej časti ústredného portálu verejnej správy (www.portal.gov.sk). Zámerom bolo, aby sa elektronické služby poskytované verejnou správou pripájali na už technologicky pripravený ústredný portál. Pri hodnotení vynaložených financií na vytvorenie Ústredného portálu verejnej správy sme zistili, že v roku 2005 sa vynaložilo na tento účel 1,2 mld. EUR (36 mil. Sk) a v roku 2006 597 tis. EUR (18 mil. Sk).

III. Fáza – Digitalizačná – v rámci tejto fázy by mali byť paralelne realizované jednotlivé projekty elektronizácie vybraných služieb poskytovaných verejnou správou – napr. elektronická registrácia podnikateľského subjektu, elektronické získavanie povolení na vykonávanie podnikateľskej činnosti s vplyvom na životné prostredie, elektronický zápis do Obchodného registra, elektronické zasielanie sumárnej strany mesačných výkazov od zamestnávateľa do Sociálnej poisťovne a i.

IV. Fáza – Integračná – v tejto fáze ide o integráciu elektronizovaných služieb poskytovaných verejnou správou na Ústredný portál verejnej správy, čiže rozširovanie funkcionality Ústredného portálu verejnej správy. Jednotlivé služby boli postupne pripájané na portál tak, ako boli dokončované projekty elektronizácie realizované v III. Fáze.

4. Efektívna elektronizácia verejnej správy, uvedená v dokumente Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010; Národná lisabonská stratégia, predpokladala zefektívnenie poskytovania služieb pre občanov a súkromný sektor, tak aby ušetrili čas a tým sa mohli venovať produktívnej činnosti. Napríklad od 1. júla 2006 boli na ústrednom verejnom portáli www.portal.gov.sk sprístupnené pre občanov a podnikateľov dve služby, a to notifikácia voľných pracovných miest a hlásenie na Slovenskú obchodnú spoločnosť. Ďalšie zmeny sa týkali všetkých verejných registrov a databáz, ktoré boli zmenené ich úplnou elektronizáciou na on-line služby.

4.3 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb pre roky 2007 – 2013 (eGovernment)

eGovernment môžeme chápať riadený proces zavádzania IKT, zmien a nových postupov do verejnej správy s cieľom zvýšiť efektívnosť a transparentnosť pri poskytovaní služieb a posilnenie verejnej politiky. Výsledkom procesu je elektronická forma výkonu správy – eGovernment. Ide o systém orientovaný na občanov, podnikateľov ako aj ostatnú verejnosť, ktorý zabezpečí, že služby budú poskytované rýchlejšie a efektívnejšie, budú zrozumiteľnejšie a najmä budú dostupné elektronicky (napr. prostredníctvom internetu, telefónu, mobilného telefónu a inými komunikačnými prostriedkami). Najvýznamnejšie prínosy eGovernmentu sme graficky zobrazili v Prílohe 4.

Riadenie eGovernmentu v podmienkach SR pre roky 2007 – 2013 je určené v dvoch strategických dokumentoch: Stratégia informatizácie verejnej správy a Národná koncepcia informatizácie verejnej správy SR. Ciele a výsledky eGovernmentu v súlade so strategickými dokumentami sme charakterizovali v nasledovných podkapitolách.

4.3.1 Stratégia informatizácie verejnej správy SR

Dokument Stratégia informatizácie verejnej správy SR (ďalej len „Stratégia“) bol schválený vládou SR v roku 2008. Vláda SR týmto dokumentom deklarovala, že vybuduje modernú verejnú správu, s ktorou budú občania spokojní, ktorá bude plniť svoje úlohy efektívne, bude transparentná a minimálne zaťažuje občanov, podnikateľov a ostatnú verejnosť. Na úrovni EÚ vychádzala Stratégia z dokumentov Lisabonská stratégia, Iniciatíva i2010 – Európska informačná spoločnosť pre ekonomický rast a zamestnanosť, Akčný plán eGovernment i2010.

Vízia eGovernmentu do roku 2013 v SR, znie „dosahovať neustály rast spokojnosti občanov s verejnou správou prostredníctvom poskytovania služieb atraktívnym a jednoduchým spôsobom za súčasného zvyšovania svojej efektívnosti, kompetentnosti a znižovania nákladov na verejnú správu“.

Vízia by mala byť naplnená prostredníctvom vypracovaných štúdií uskutočniteľnosti pre projekty Prioritnej osi 1 OPIS, ktorých obsahom je koncepcia implementácie opatrení OPIS v oblasti eGovernmentu, a tým vytvorenie platformy pre

realizáciu kľúčových projektov eGovernmentu, vypracovanie výziev a implementáciu reálnych projektov.

Stratégia stanovila 4 hlavné ciele:

1. zvýšiť spokojnosť občanov, podnikateľov a ostatnej verejnosti s poskytovanými službami verejnej správy,
2. elektronizácia procesov verejnej správy,
3. zefektívniť a zvýšiť výkonnosť verejnej správy,
4. zvýšiť kompetentnosť verejnej správy.

Ciele by mali byť realizované prostredníctvom zmien v oblasti zmeny procesov, legislatívnych úprav, používania spoločnej infraštruktúry, zavedenia zdieľaných služieb a samotného monitorovania fungovania a zavádzania zmien. Zavedie sa jednotný spôsob financovania a vyhodnocovania prínosov projektov súvisiacich s informatizáciou verejnej správy, vytvorí sa jednotný projektový manažment a nové IKT sa zosúladiť s celkovou architektúrou informačných systémov verejnej správy.

Osobitná pozornosť je venovaná aj informatizácie samosprávy. Aby bolo možné vykonávať originálne kompetencie samosprávy, vytvorí štátna správa v spolupráci so samosprávou spoločnú platformu pre obce a mestá, ktorá umožní efektívne používať aplikácie, ktoré podporujú výkon uvedených kompetencií.

eGovernment by mal priniesť občanovi maximálne prínosy, najmä pri riešení ich základných životných požiadaviek, čím by sa mal zlepšiť pohľad občanov na činnosť subjektov štátnej správy a samosprávy. V súčasnosti môžeme nájsť na Ústrednom portáli verejnej správy www.portal.gov.sk linky na Top 10 životných situácií, s ktorým sa občan stretáva v bežnom živote a popis ich riešenia. Napríklad, ak si občan vybavuje občiansky preukaz, potrebuje získať výpis alebo odpis z registra trestov alebo ak si chce založiť živnosť, nájde na portáli informácie o tom, čo všetko k tomu potrebuje. Príklad uvádzame v Prílohe 5 a v Prílohe 6.

Financovanie eGovernmentu a IKT

Financovanie implementácie eGovernmentu je zabezpečované zo štátneho rozpočtu, štrukturálnych fondov EÚ a z ostatných zdrojov (rozpočty samospráv, granty, finančné mechanizmy a pobočky medzinárodných inštitúcií, súkromné investície, napr. verejno-súkromné partnerstvá, finančné prostriedky z komunitárnych programov EÚ týkajúce sa informatizácie spoločnosti). V rokoch 2007 – 2010 boli plánované verejné

výdavky, ktorých výšku sme graficky znázornili v Prílohe 7. Najviac prostriedkov bolo plánovaných v roku 2007, a to 320 tis. EUR (9,6 mil. Sk). V roku 2010 sú verejné výdavky na eGovernment plánované zo ŠR vo výške 260 tis. EUR (7,8 mil. Sk), z prostriedkov ŠF 134 tis. EUR (4,06 mil. Sk), celkovo je to 394 tis. EUR (11,8 mld. Sk).

Financovanie rozvoja IKT vo verejnej správe je zabezpečované zo ŠR a ŠF. Predpokladaná alokácia zo ŠR je približne 265 mil. EUR (8 mld. Sk) ročne (vrátane spolufinancovania projektov zo štrukturálnych fondov EÚ). Spolufinancovanie Prioritnej osi č. 1 OPIS na roky 2007 – 2013 je 28 mil. EUR (860 mil. Sk).

V rámci financovania zo štrukturálnych fondov, v tomto prípade z ERDF, je pre Prioritnú os č. 1 Informatizácia verejnej správy rezervovaných 763 mil. EUR (23 mld. Sk). Rozdelenie prostriedkov nasledovalo do 3 kľúčových blokov:

- Národný projekt Integrované obslužné miesta – cieľom je vybudovať eGovernment na úrovni štátnej správy a tým vytvoriť základňu pre poskytovanie elektronických služieb štátnej správy,
- Národný projekt Dátové centrum obcí a miest – cieľom je vybudovať platformu pre komerčné firmy, na základe ktorej sa budú obciam a mestám poskytovať centralizované riešenia vnútornej správy a vybrané aplikácie originálnych kompetencií samospráv,
- Ostatné projekty – ich cieľom je vytvoriť centrálné aplikácie, infraštruktúru a služby pre zabezpečenie agendy štátnej správy.

Mestá a obce SR vynaložili na IKT v roku 2007 19 mil. EUR a v roku 2008 19,9 mil. EUR (600 mil. Sk), čo predstavovalo nárast oproti roku 2007 5%. V období rokov 2006 – 2007 predstavoval nárast 15%. Toto spomalenie implementácie IKT bolo spôsobené tým, že mestá očakávali spustenie OPIS, ako možnosti investície do IKT. V rokoch 2006 – 2008 predstavovali priemerné výdavky na IKT z rozpočtov miest a obcí 0,6%. Pri zavádzaní eGovernmentu musia ale počítať s podstatným navýšením svojich rozpočtov kvôli zavedenej 5%-tnej výške spolufinancovania projektov a kvôli následnej prevádzke a údržbe zavedených IT riešení. Tieto navýšené výdavky môžu predstavovať 1,5% z rozpočtu. Celkové náklady na prevádzku tak budú približne 10% z celkovej investície projektu.

4.3.2 Národná koncepcia informatizácie verejnej správy - architektúra integrovaného informačného systému verejnej správy

Pojem architektúra eGovernmentu chápeme ako základné stavebné komponenty elektronickej verejnej správy, ich usporiadanie a súvislosť so štandardmi interoperability a bezpečnosti.

Podstatou integrovaného informačného systému verejnej správy (ISVS) je jeho aplikáciou vo verejnej správe eliminovať tzv. papierovanie postupným prechodom k elektronickej forme spracovania dokumentov a elektronickej komunikácii s verejnosťou a s ostatnými subjektmi verejnej správy. Elektronické verejné služby je možné využiť prostredníctvom viacerých elektronických kanálov, napr. internet, mobilný telefón, sms, digitálna televízia...). Občania si môžu prostredníctvom vstupného kanála (napr. web stránka) vybrať prislúchajúci formulár, týkajúci sa veci, ktorú práve vybavujú, autentifikovať ho vopred zriadeným elektronickým podpisom a zaslať na spracovanie. ISVS následne požiadavku spracuje bež vyžadovania ďalších príloh, pokiaľ sú tieto údaje už obsahom dátového fondu existujúceho ISVS. V tomto prípade môžeme hovoriť o princípe „Jedenkrát a dost“, čo v preklade znamená, že subjekty verejnej správy už nebudú vyžadovať od občanov alebo podnikateľov skutočnosti, ktoré už sú uvedené v systéme niektorého zo subjektov verejnej správy, resp. v ISVS. Môže ísť napríklad o opätovné predkladanie výpisu z obchodného registra. Znamená to teda, že údaj nebude požadovaný od prijímateľa služby viackrát, pokiaľ sa nezmení. Ak sa zmení, verejná správa zaktualizuje tento údaj v ISVS a ten sa automaticky zaktualizuje vo všetkých informačných systémoch. Pri opakovaných zadávaníach údajov občanom alebo podnikateľom môže totiž dôjsť ku zadaniu chybných údajov a tiež k administratívnej náročnosti vybavenia veci. Komunikácia prebieha v súlade s bezpečnostnými pravidlami, štandardmi vydanými MF SR a štandardmi vydanými EÚ. Architektúra ISVS je tak založená na poskytovaní informačných, komunikačných a transakčných elektronických služieb verejnosti a zároveň vytvára predpoklady na ich efektívne využívanie.

Základom integrovanej architektúry ISVS je procesný pohľad na verejnú správu. Vieme, že procesy výkonu správy sú upravené príslušnými predpismi a z hľadiska kompetencií sú rozdelené do trochu skupín:

1. štátna správa – procesy výkonu štátnej správy,

-
2. územná samospráva – a) procesy preneseného výkonu štátnej správy,
b) proces výkonu samosprávy.

Procesný výkon správy môžeme chápať aj ako východisko pre špecifikáciu dátových a funkčných požiadaviek ISVS a tiež pre implementáciu potrebných zmien a legislatívnych úprav tak, aby sa služby verejnosti poskytovali efektívne a aby prebiehala výmena informácií medzi jednotlivými inštitúciami verejnej správy.

Za cieľový stav informatizácie verejnej správy považujeme ISVS, v ktorých sú všetky agendy prislúchajúcich úsekov správy digitalizované, čiže vykonávané s prevažne úplnou alebo čiastočnou podporou ISVS. Predpokladáme teda, že integrovaný ISVS umožní on-line prístup konkrétnej služby pre občanov a podnikateľov, čím minimalizuje, resp. odstráni časové a vzdialenostné bariéry prístupu verejnosti k službám a tým urýchli vybavovanie záležitostí na úradoch.

Samotná architektúra ISVS predstavuje koncepčný návrh systému verejnej správy, jeho častí, komponentov a vzťahov medzi nimi. Pre aplikáciu IKT je potrebné navrhnuť takú technológiu aby sa zabezpečila digitalizácia a elektronická komunikácia verejnej správy, ktorá prebieha medzi:

- subjektmi verejnej správy a verejnosťou (G2P - G2C a G2B - Government to Public/Citizen a Government to Business),
- subjektmi verejnej správy navzájom (G2G – Government to Government),
- v rámci subjektu verejnej správy (G2E – Government to Employee),
- verejnou správou a administratívou (s ostatným okolím) (G2A – Government to European Administration).

Elektronickú komunikáciu a informačné toky sme graficky znázornili v Prílohe 8.

Za architektúru ISVS samotnej verejnej správy zodpovedajú správcovia informačných systémov jednotlivých úsekov správy, čiže vecne príslušné orgány verejnej správy, ktorých zodpovednosť na jednotlivých úsekoch je stanovená legislatívne. Okrem spoločného modulu ústredného portálu sú zodpovední za rozvoj, správu a určenie prevádzkovateľa informačných systémov príslušných úsekov správy. Tiež musí byť zabezpečená vzájomná interakcia informačných systémov jednotlivých úsekov správy, ale v súlade so schválenými štandardmi výmeny údajov medzi

informačnými systémami úsekov správ a ISVS s ohľadom na využitie technologickej a najmä verejnej komunikačnej infraštruktúry. Tak ako sme už spomenuli, komunikácia s verejnosťou je zabezpečovaná prostredníctvom internetu, telefónu, sms atď..

Cieľová architektúra ISVS (Príloha 9) tak bude pozostávať zo vzájomne prepojených autonómnych informačných systémov jednotlivých úsekov správy, ktoré využívajú základné komponenty architektúry, ktorými sú:

- Elektronická identifikačná karta,
- Základné identifikátory,
- Základné číselníky,
- Základné registre,
- Základné prístupové komponenty,
- Spoločné moduly Ústredného portálu verejnej správy,
- Ostatné komponenty.

Vytvorenie týchto komponentov je možné len realizáciou kľúčových projektov informatizácie verejnej správy, ktorými sú projekty zamerané na vytvorenie infraštruktúry a uvedených základných komponentov architektúry integrovaného ISVS.

Ďalšími zložkami cieľovej architektúry sú základné prístupové komponenty, ktoré slúžia na vybudovanie komunikácie verejnosti s verejnou správou prostredníctvom komunikačných kanálov (internet, telefón, osobný styk). Medzi tieto komponenty zaradíme:

- Ústredný portál verejnej správy (komunikačný kanál – internet),
- Kontaktné centrum (komunikačný kanál – telefón – „Call Centrum“),
- Integrované obslužné miesto (komunikačný kanál – osobne).

Ústredný portál verejnej správy zabezpečuje spoločné funkcie, ktorými sú podľa Zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spoločné funkcie evidencie, autentifikácie, autorizácie a podpory používateľov, riadenia toku informácií, elektronickej podateľne a elektronických platieb poplatkov. Pre potreby cieľovej architektúry ISVS ich nazývame:

-
- Identity and access management (registrácia, autentifikácia a autorizácia; on-line komunikácia, resp. e-služby typu G2P, G2E),
 - Platobný modul (realizácia platby; G2P),
 - eForm modul (vyplnenie a podanie elektronického formulára; G2P),
 - Modul centrálnej elektronickej podateľne (overenie elektronického podpisu podania a vystavenie potvrdenia o prijatí podania; G2P),
 - eDesk modul (evidencia komunikácie – podaní a výstupov; G2P),
 - Notifikačný modul (zasielanie notifikácií; G2P, G2E),
 - Modul elektronického doručovania (doručovanie výstupu služby; G2P, G2B),
 - Modul dlhodobého ukladania elektronických registratúrnych záznamov (dlhodobé ukladanie elektronických registratúrnych záznamov; G2G).

Spoločné moduly nie sú pre orgány samosprávy záväzné, orgánom štátnej správy bola daná požiadavka spoločné moduly používať. Dôvodom bolo zamedzenie duplicitného vynakladania finančných prostriedkov.

4.3.3 Príklad procesu poskytnutia elektronickej služby verejnej správy verejnosti

Ako sme sa už zmienili, proces poskytnutia elektronickej služby občanom a podnikateľom môže prebiehať prostredníctvom rôznych vstupných komunikačných kanálov (internet, telefón, e-mail, osobný styk, pošta). Typ komunikačného kanálu si môže zvoliť občan alebo podnikateľ podľa toho, akú elektronicкую službu požaduje. Občan alebo podnikateľ si môže zvoliť aj výstupný kanál, nezávisle od vstupného kanálu. Príklad procesu poskytnutia elektronickej služby verejnej správy uvádzame v Prílohe 10.

*Popis procesu – vstupný komunikačný kanál : **www***

V prípade použitia vstupného komunikačného kanálu **www** môže občan/podnikateľ vstúpiť do procesu buď cez Ústredný portál verejnej správy alebo cez jednotlivé portály úsekov správy. Nasledujú ďalšie kroky:

- prihlásenie sa do systému (autentifikácia) (Identity and Access management) – ak sa už občan/podnikateľ prihlásil v inom portáli, ktorý ho

nasmeroval na daný portál, platí tu princíp Jedenkrát a dost'. Taktiež je možný prístup bez autentifikácie, v takom prípade nemá ale občan/podnikateľ možnosť napríklad podávať formuláre.

➤ Ústredný portál verejnej správy umožní občanovi/podnikateľovi prihlásiť sa do systému a získať požadované informácie a zároveň ho navigovať k požadovanej službe, poskytovanej buď ústredným portálom alebo príslušným úsekom správy. Následne poskytne ústredný portál funkcie:

- vyplnenie formulára (eForm), kde základné údaje (meno a priezvisko, adresa) budú na základe predchádzajúcej autentifikácie automaticky predvyplnené, občan/podnikateľ vyplní ostatné potrebné údaje. Formulár automaticky kontroluje korektnosť údajov v súlade s validačnými pravidlami.

- podpis formulára zaručeným elektronickým podpisom – zaručený elektronický podpis musí občan/podnikateľ predtým získať.

- podanie formulára – spustí sa príslušná webová služba systému, ktorá zabezpečí spracovanie podaného formulára.

➤ Portál úseku správy – informácie a poskytnutie elektronickej služby je zabezpečované portálom daného úseku verejnej správy. Na ústrednom portále musí byť ale hypertextový link na rovnaké informácie a elektronické služby. Na portále úseku správy môže nájsť občan/podnikateľ formuláre pre elektronickú komunikáciu s daným poskytovateľom služby. Následne poskytne portál úseku správy funkcie:

- prihlásenie sa do systému,

- navigácia na požadovaný formulár a získanie potrebných informácií,

- vyplnenie formulára – tak ako pri vyplňaní formulára prostredníctvom ústredného portálu, aj tu budú na základe predchádzajúcej autentifikácie základné údaje automaticky predvyplnené, občan/podnikateľ vyplní len ostatné potrebné údaje. Ďalej formulár automaticky skontroluje korektnosť údajov v súlade s validačnými pravidlami.

- podpis zaručeným elektronickým podpisom,

- podanie formulára.

*Výstupný komunikačný kanál: **www***

Výstupným komunikačným kanálom môže byť www, telefón, e-mail, osobný styk, pošta.

Pri použití výstupného komunikačného kanálu www môže mať občan/podnikateľ výstup danej služby doručený prostredníctvom portálu úseku správy, ktorý zabezpečoval poskytnutie danej služby.

Druhý spôsob doručenia výstupu danej služby je možný prostredníctvom centrálného systému elektronického doručovania, ktorý zabezpečí notifikácia občanovi/podnikateľovi o doručení elektronickej zásielky (výstupu požadovanej služby) prostredníctvom e-mailu alebo sms správy. Občan/podnikateľ sa následne prihlási do systému a prevezme si doručení elektronickej zásielku, resp. výstup služby. V niektorých prípadoch je potrebný doklad o potvrdení doručenia. Tento úkon zabezpečí systém tak, aby bol príjemca navigovaný na elektronické podpísanie potvrdenia o prevzatí elektronickej zásielky, resp. výstupu služby.

*Popis procesu – vstupný komunikačný kanál : **webové služby***

V tomto prípade ide v rámci integrácie elektronických služieb eGovernmentu do informačných systémov verejnosti, najmä do systémov komerčných subjektov, o sprístupňovanie elektronických služieb prostredníctvom webových služieb (napríklad integrácia elektronickej služby výpisu z obchodného registra do bankového informačného systému). Ide o poskytovanie služieb typu G2B.

*Výstupný komunikačný kanál: **webové služby***

Výstup bude zabezpečený prostredníctvom komunikačných protokolov, určených na využívanie webových služieb. Tento výstup bude tak možné spracovať informačným systémom subjektu, ktorý o poskytnutie elektronickej služby žiadal.

*Popis procesu – vstupný komunikačný kanál : **telefón***

Komunikácia prostredníctvom telefónu bude zabezpečovaná centrálnym kontaktným centrom verejnej správy. Ak pôjde o poskytnutie služby, pri ktorej nie je potrebný zaručený elektronický podpis, ale vyžadujúcej si autentifikáciu žiadateľa, bude po autentifikácii žiadateľa prenesená identita volajúceho na pracovníka kontaktného

centra, čo mu následne umožní prístupovať k danej požadovanej elektronickej službe a vykonávať požadované úkony na portáloch verejnej správy namiesto volajúceho.

*Výstupný komunikačný kanál: **telefón***

Samotná telefonická komunikácia je výstupom danej služby (napríklad ak ide o poskytnutie informácie).

*Popis procesu – vstupný komunikačný kanál : **osobný styk***

Komunikácia medzi občanom/podnikateľom a pracovníkom verejnej správy môže prebiehať na integrovanom obslužnom mieste alebo priamo v organizácii verejnej správy, ktorá požadovanú službu poskytuje.

*Výstupný komunikačný kanál: **osobný styk***

Výstupom danej služby je fyzický dokument poskytnutý buď pracovníkom integrovaného obslužného miesta alebo organizácie verejnej správy poskytujúcej požadovanú službu.

*Popis procesu – vstupný komunikačný kanál : **pošta***

Ide o komunikáciu prostredníctvom poštových zásielok.

*Výstupný komunikačný kanál: **pošta***

Fyzický dokument, ktorý je výstupom požadovanej služby, sú občanovi/podnikateľovi zaslané poštovou zásielkou.

*Popis procesu – vstupný komunikačný kanál : **e-mail***

Ide o e-mailovú komunikáciu, zameranú na komunikačné služby s verejnou správou.

*Výstupný komunikačný kanál: **e-mail***

Elektronický dokument, ktorý je výstupom požadovanej služby, je klientovi zaslaný elektronickou poštou.

Výstupný komunikačný kanál: sms

Môže byť využívaná pre informovanie žiadateľa o stave vybavovania požadovanej služby, ide o doplnkovú formu komunikácie.

4.4 Vybrané projekty prijímateľa pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ

V tejto kapitole sme sa zamerali na realizované aktivity Nitrianskeho samosprávneho kraja v oblasti čerpania prostriedkov z ERDF v oblasti budovania a rozvoja informačnej spoločnosti, používania IKT. Tiež sme sa venovali zámeru implementovať eGovernment s cieľom rozvoja a budovania „elektronickej“ atraktivity regiónu. Charakteristiku NSK sme uviedli v nasledovnej podkapitole.

4.4.1 Charakteristika Nitrianskeho samosprávneho kraja

Nitriansky samosprávny kraj (NSK) so sídlom v Nitre bol zriadený zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) ku dňu 1. 1. 2002. Podľa § 1, ods. 5 uvedeného zákona je samosprávny kraj právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov. Podľa § 4 uvedeného zákona sa samosprávny kraj pri výkone samosprávy stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

NSK sme zhodnotili z hľadiska geografického, demografického a ekonomického.

Geografická charakteristika

NSK sa rozprestiera v juhozápadnej časti Slovenska, vnútroštátne hraničí s Trnavským, s Trenčianskym a Banskobystrickým krajom a je hraničným krajom s Maďarskou republikou. Má rozlohu 6 343 km², čo predstavuje 12,9% rozlohy Slovenska (celková rozloha Slovenska je 49 035 km²) (Príloha 11). Podľa územno-správneho usporiadania v zmysle zákona NR SR č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky, § 9, ods. 4 sa člení na 7 okresov:

Komárno, Levice, Nitra, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany a Zlaté Moravce (Príloha 12). Rozlohou je najmenší okres Šaľa (355,9 km²) a najväčší je okres Levice (1 551,1 km²).

Demografická charakteristika

K 31. 12. 2008 bol celkový počet obyvateľov kraja 706 375 a hustota osídlenia 111,3 obyvateľov na km², čím je kraj piatym najobývanejším krajom Slovenska. V kraji sa nachádza 354 obcí, z ktorých má 15 štatút mesta. V mestách žije 330 576 obyvateľov, čo predstavuje 46,8%-ný podiel na celkovom počte obyvateľov. Z hľadiska demografického vývoja v rokoch 2002 - 2008 môžeme pozorovať len miernu tendenciu znižovania celkového počtu obyvateľov (Príloha 13).

Veková štruktúra

Veková štruktúra obyvateľov kraja bola k 31. 12. 2008 nasledovná:

- 13,82% obyvateľov v predproduktívnom veku,
- 63,81% obyvateľov v produktívnom veku,
- 22,37% obyvateľov v poproduktívnom veku (Príloha 14).

Priemerný vek obyvateľov v roku 2008 bol 39,58 rokov.

Vzdelanostná štruktúra

Podľa údajov z posledného sčítania obyvateľov kraja v roku 2001, výrazný podiel dosahujú obyvatelia so základným vzdelaním a bez školského vzdelania (31%), po nich nasledujú obyvatelia so stredoškolským vzdelaním bez maturity (30%). Na treťom mieste sú obyvatelia so stredoškolským vzdelaním s maturitou (29%). Podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je 8% (Príloha 15).

Ekonomická charakteristika

Regionálny hrubý domáci produkt v bežných cenách v roku 2006 dosiahol v kraji 14 469,49 mil. EUR (186 413 mil. Sk), čo predstavoval podiel 11,2% z úhrnu za SR. Odvetvová štruktúra priemyslu kraja je rozmanitá, rozhodujúce postavenie má potravinársky, chemický, strojársky, elektrotechnický, celulózo-papierenský a obuvnícky priemysel.

Miera evidovanej nezamestnanosti v kraji predstavovala k 31. 12. 2008 hodnotu 8,8%. Najvyššie percento bolo v roku 2002, a to 23,8%. Od roku 2003 môžeme sledovať postupné znižovanie miery nezamestnanosti (Príloha 16).

Počet zamestnaných osôb v kraji mal v rokoch 2002 – 2008 mierne stúpajúcu tendenciu, pričom najväčší počet zamestnaných osôb bol zaznamenaný v roku 2008

(328 700) (Príloha 17). Z celkového počtu zamestnaných osôb najviac pracovalo v priemysle, v školstve, vo verejnej správe a obrane, v povinnom sociálnom zabezpečení, v stavebníctve, v ostatných spoločenských sociálnych a osobných službách, v hoteloch a reštauráciách.

K 31. 12. 2008 bola v kraji priemerná mesačná mzda 606,39 EUR (18 268,- Sk). V porovnaní s ostatnými kraji Slovenska, je Nitriansky kraj na šiestom mieste (Príloha 18). Grafické znázornenie výšky priemernej mesačnej mzdy v jednotlivých krajoch sme uskutočnili v Prílohe 19.

Ekonomické aktivity v kraji

Podľa údajov z posledného sčítania obyvateľov kraja v roku 2001 bol podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva (ďalej len EAO) z trvale bývajúceho obyvateľstva 50,6%, čo predstavovalo 360 894 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 170 648 žien, čo predstavovalo podiel 47,3% z EAO. Pri porovnaní s celoslovenským podielom EAO je podiel EAO Nitrianskeho kraja menší o 0,5% (Príloha 20).

Počet právnych subjektov v kraji

V NSK bolo k 31. 12. 2008 celkovo 69 641 právnych subjektov. Údaje v Prílohe 21 ukazujú, že najväčší počet subjektov tvorili fyzické osoby nezapísané v Obchodnom registri (ďalej len OR) (52 830), z toho bol najväčší počet živnostníkov, a to 48 949.

V Prílohe 22 sme graficky znázornili údaje uvedené v Prílohe 21, pričom sme do výberu zahrnuli 3 skupiny subjektov: fyzické osoby nezapísané v OR, podniky a neziskové inštitúcie.

Údaje o štruktúre podnikov podľa vybraných druhov vlastníctva sú zdokumentované v Prílohe 23 a graficky znázornené v Prílohe 24. Z celkového počtu podnikov 11 666 prevládali k 31. 12. 2008 podniky zo súkromného sektora v počte 11 584, čo predstavovalo percentuálny podiel za kraj 99,3%. Z hľadiska vlastníctva podnikov zo súkromného sektora prevládalo k 31. 12. 2008 zahraničné vlastníctvo, čo predstavovalo percentuálny podiel za kraj 17,1%.

Z hľadiska porovnania počtu podnikateľských subjektov v NSK s ostatnými kraji SR môžeme na základe údajov v Prílohe 25 konštatovať, že NSK sa v počte podnikateľských subjektov - podnikov k 31. 12. 2008 nachádzal spomedzi všetkých krajov SR na štvrtom mieste.

Na základe údajov v Prílohe 26 môžeme konštatovať, že NSK sa v počte podnikateľských subjektov – fyzických osôb podnikateľov k 31. 12. 2008 nachádzal spomedzi všetkých krajov SR na štvrtom mieste.

V NSK sa nachádzajú 4 funkčné priemyselné parky, v ktorých sídlia spoločnosti so zahraničnou účasťou. Prevažuje tu elektrotechnický, automobilový a strojársky priemysel (Príloha 27).

4.4.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor NSK

Pri analýze cieľov rozvoja kraja sme zistili, že základným cieľom je v spolupráci so samosprávami všetkých obcí, nachádzajúcich sa na území kraja, vytvárať podmienky, ktoré budú viesť k tomu, aby sa kraj hospodársky a sociálne pozitívne rozvíjal a tiež, aby sa stal atraktívnym a konkurencieschopným regiónom tvoriacim súčasť Slovenskej republiky a Európskeho spoločenstva. NSK sa chce stať iniciátorom, koordinátorom a podporovateľom využívania podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie pre rozvojové projekty, ktoré podporia ekonomický a sociálny rozvoj kraja.

Jednou z priorít NSK je tiež podpora rozvoja informačných a komunikačných technológií v súlade s vytváraním podmienok pre rozvoj globálnej informačnej spoločnosti. V procese vytvárania globálnej informačnej spoločnosti sú základom informačné a komunikačné technológie a internet.

V nasledujúcich podkapitolách sa preto venujeme zrealizovanému projektu Nitrianskeho samosprávneho kraja v rámci OP Základná infraštruktúra, Priority 3 Lokálna infraštruktúra, Opatrenia 3.2. Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor a projektovému zámeru v rámci OP Informatizácia spoločnosti, Priority 1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb, Opatrenia 1.2 Elektronizácia verejnej správy a elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni. Informácie o projektoch sme získali z jednotlivých projektových spisov.

4.4.3 Charakteristika projektu „Tvorba a zavedenie komplexného informačného systému zdravotníckeho zariadenia v Šali s cieľom podpory rozvoja Nitrianskeho regiónu“

Projekt bol realizovaný v rámci OP Základná infraštruktúra, Priority 3 Lokálna infraštruktúra, Opatrenia 3.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor, Bloku A: Poskytnutie lacného a bezpečného pripojenia na Internet v regiónoch, aktivity A3: vylepšenie informačných a komunikačných zariadení pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zariadenia zdravotnej starostlivosti – tvorba nemocničných informačných systémov.

Základné identifikačné údaje o žiadateľovi sme uviedli v Prílohe 28. Identifikačné údaje o projekte sú súčasťou Prílohy 29.

4.4.3.1 Východiská projektu

Zdravotná starostlivosť v NSK

Zdravotnú starostlivosť v kraji zabezpečovalo v roku 2005 11 nemocníc s poliklinikou, 5 samostatných polikliník a 6 odborných liečebných ústavov. Keďže väčšina z nich boli v pôsobnosti samosprávy, NSK tým mohol priamo ovplyvniť kvalitu služieb poskytovaných občanom regiónu, návštevníkom z celého Slovenska, zahraničia, predovšetkým z krajín EÚ. Prioritným cieľom NSK v tejto oblasti bolo zefektívnenie prevádzky a zlepšenie kvality služieb poskytovaných zdravotníckymi zariadeniami v kraji, vrátane nemocnice v Šali.

Nemocnica v Šali

Nemocnica v Šali fungovala v čase realizácie projektu ako všeobecná nemocnica, poskytovala zdravotnícku starostlivosť na 7 lôžkových oddeleniach s počtom postelí 190, ďalej na 5 oddeleniach spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek a sieti 12 odborných ambulancií. Spádovú oblasť Nemocnice Šaľa tvorilo 55 000 osôb a 331 zamestnancov. Od 1. 1. 2003 fungovala Nemocnica s poliklinikou II. typu Šaľa ako príspevková organizácia v pôsobnosti VÚC Nitra. Od 1. 10. 2005 sa prevádzkovateľom nemocnice a poskytovateľom zdravotníckej starostlivosti stala nezisková organizácia, ktorá v projekte vystupuje ako partner žiadateľa a v tom čase bola nájomcom objektov nemocnice v Šali. K 30. 11. 2005 VÚC Nitra zlúčil príspevkovú organizáciu NsP Šaľa,

spolu s ostatnými príspevkovými organizáciami (bývalými NsP v pôsobnosti VÚC – napr. NsP Komárno) do rozpočtovej organizácie.

Stav informatizácie

Východiskom pre stanovenie cieľov a na ne nadväzujúcich aktivít projektu bolo zistenie skutočného stavu v oblasti informatizácie regiónu – zdravotníckych zariadení v pôsobnosti NSK, vrátane Nemonice Šaľa. Nemocnica Šaľa trpela absenciou informatizácie - moderných informačných technológií a informačného systému. Zastaralé a neefektívne existujúce počítačové a softvérové vybavenie nemocnice spôsobovalo neefektívnosť prevádzky - duplicitné spracovávanie údajov, nejednotnosť a nepreviazanosť dokumentácie, komunikačné problémy – nedostatočnú previazanosť oddelení a problémy v komunikácií s poisťovňami.

4.4.3.2 Ciele projektu

Globálnym cieľom projektu bola tvorba a zavedenie komplexného nemocničného informačného systému (KNIS) v nemocnici v Šali za účelom podpory hospodárskeho rozvoja Nitrianskeho regiónu prostredníctvom rozvíjania spoločnosti založenej na vedomostiach, zredukovania rozdielov medzi úrovňou rozvoja informačnej infraštruktúry, ako aj obsahu a úrovni vzdelávania v oblasti IKT medzi jednotlivými regiónmi Slovenska.

Špecifickými cieľmi projektu boli:

- vylepšenie informačných a komunikačných zariadení pre poskytovateľa zdravotnej starostlivosti – nemocnicu v Šali za účelom zabezpečenia lacného a plynulého prístupu k informáciám, informačným technológiám a službám,
- zvyšovanie počítačovej gramotnosti obyvateľstva – personálu nemocnice, ktorý by využíval novozavedený informačný systém (250 novovyškolených zamestnancov),
- skvalitnenie a zefektívnenie komunikácie za účelom odstránenia jednej z príčin hospodárskej a spoločenskej stagnácie regiónov – ťažká dostupnosť informácií, slabá komunikačná výmena,
- zefektívnenie prevádzky zdravotníckeho zariadenia a skvalitnenie ňou poskytovaných zdravotníckych a iných doplnkových služieb širokej verejnosti,

- zabezpečenie ľahkej dostupnosti moderných informačných technológií pre personál nemocnice a tým zlepšenie ich pracovných podmienok a kvality života.

4.4.3.3 Aktivity a výstupy projektu

Aktivity projektu boli v súlade s cieľmi a prioritami SR stanovenými v NRP – v Národnej stratégii rozvoja informačnej spoločnosti zamerané na vytvorenie inteligentných regiónov. Projekt bol taktiež v súlade s cieľmi a prioritami stanovenými v OP Základná infraštruktúra, keďže prispieval k dosiahnutiu globálneho cieľa OP Základná infraštruktúra, a to k podpore vyváženého regionálneho rozvoja prostredníctvom zvyšovania konkurencieschopnosti regiónov. Z hľadiska identifikácie daných aktivít opatrenia 3.2, Bloku A: Poskytnutie lacného a bezpečného pripojenia na Internet v regiónoch bol projekt v súlade s aktivitou vylepšenie informačných a komunikačných zariadení pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zariadenia zdravotnej starostlivosti – tvorba nemocničných informačných systémov.

Jednotlivé aktivity a výstupy projektu

Projekt pozostával z troch základných aktivít:

1. Analýza súčasného stavu informačných technológií v nemocnici, doplnenie IT infraštruktúry o nové počítače a príslušenstvo,
2. Tvorba a zavedenie komplexného nemocničného informačného systému na báze klient/server a jeho subsystémov:
 - a) ekonomika,
 - b) základné klinické moduly (vrátane výkazov do poisťovní),
 - c) spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky (SVaLZ),
3. Školenie personálu a manažmentu nemocnice na prácu s komplexným nemocničným informačným systémom.

1. Analýza súčasného stavu informačných technológií v nemocnici, doplnenie IT infraštruktúry o nové počítače a príslušenstvo

V objektoch nemocnice sa nachádzalo v reálnej prevádzke niekoľko dielčích samostatných riešení v medicínskej a v ekonomickej oblasti. Tieto riešenia však neposkytovali vedeniu nemocnice komplexný pohľad, ktorý by umožňoval hodnotenie

finančného alebo hospodárskeho stavu nemocnice. Ak by chcelo vedenie nemocnice prepojiť tieto existujúce riešenia do jedného celku, vyžiadalo by si to neúmerne vysoké investície, ktoré by presiahli vtedajšiu cenu dielčích riešení, a to aj vtedy, ak by sa prepojenie uskutočnilo iba na úrovni poskytovania vzájomne kompatibilných údajov pre potreby vrcholového riadenia a manažmentu. Technické vybavenie IKT (hardvér) tvorilo 67 počítačov rôzneho typu a 44 tlačiarňí. Užívateľov bolo celkovo 204. Programové vybavenie (softvér) nemocnice tvorilo 13 programov.

Výpočtová technika sa v nemocnici síce využívala, ale nie na výmenu dát a komunikáciu medzi jednotlivými oddeleniami. Zdravotnícka dokumentácia bola sčasti vedená v elektronickej forme, výmena dát medzi oddeleniami a ich archivácia prebiehala v papierovej forme. Komunikácia medzi jednotlivými počítačmi prebiehala pomocou floppy diskiet, elektronická komunikácia medzi jednotlivými užívateľmi počítačov neexistovala. Dôsledkom toho nebol zaručený operatívny prístup k dátam (chorobopisom), bola potrebná náročná údržba (upgrade) rozličného platformového prostredia, bezpečnosť dát bola zabezpečená minimálne, zber údajov bol obtiažny, údaje boli vzájomne nekompatibilné a nevhodné na vytváranie analýz a syntéz. IT infraštruktúra bola počtom výpočtovej techniky v rámci rozsahu realizácie projektu nepostačujúca. Telekomunikačná infraštruktúra neumožňovala prístup užívateľov počítačov na internet.

Môžeme konštatovať, že táto situácia predstavovala nepriaznivý stav informatizácie v nemocnici. Jej riešenie spočívalo v zjednotení operačného prostredia a programového vybavenia využitím vhodného komplexného informačného systému, v doplnení a inštalácii IT infraštruktúry v rozsahu potrebnom na realizáciu projektu tak, aby mal personál nemocnice pri výkone svojej práce k dispozícii počítač a príslušenstvo (tlačiareň, prístup na internet) a v doplnení prípojných miest na existujúcu sieť.

Výstupy

- **verejné obstarávanie** - výber dodávateľa prác a služieb, uskutočnené v zmysle platných predpisov na to oprávnenou osobou,
- **analýza súčasného stavu IT v nemocnici** – nedostatočná IT infraštruktúra, neefektívna prevádzka nemocnice,
- **dodávka počítačov a príslušenstva** – doplnenie IT infraštruktúry o počítače a príslušenstvo pre ambulancie na prevádzku nemocničného informačného systému (50 ks počítačov a monitorov, 50 ks tlačiarne, print

servery), základný softvér pre počítače pre ambulancie (operačný systém Windows, kancelársky balík aplikácií, antivírusový softvér), servery pre prevádzku nemocničného informačného systému a ekonomického systému, príslušenstvo, základný softvér pre servery (operačný systém Windows, databázové aplikačné servery), počítačová sieť.

- **predimplementačná analýza** – predimplementačný dokument vypracovaný dodávateľom, podľa ktorého bol projekt ďalej implementovaný do pilotnej prevádzky,
- **implementácia na pilotné pracoviská** – výstupom bol funkčný systém na vybraných oddeleniach nemocnice a zaškolenie pracovníkov pre pilotné nasadenie KNIS. Implementácia na pilotné pracoviská bola následne uzavretá aktualizáciou predimplementačného dokumentu na základe pripomienok používateľov z pilotnej prevádzky.

2. Tvorba a zavedenie komplexného nemocničného informačného systému (KNIS) na báze klient/server a jeho subsystémov:

- a) ekonomika,**
- b) základné klinické moduly (vrátane výkazov do poisťovní),**
- c) spoločné vyšetřovanie a liečebné zložky (SVaLZ).**

Charakteristika KNIS-u

Základná úloha KNIS-u bolo zabezpečiť všetky potreby nemocnice vzhľadom na informačný systém. Poskytoval celú funkcionálnosť od príjmu pacienta, napr. na lôžkové oddelenie, až po jeho prepustenie s následným vykazovaním do zdravotnej poisťovne. KNIS bol zložený z častí, ktoré boli vzájomne prepojené:

- ekonomický IS (Ekonomika),
- klinický NIS (základné klinické moduly vrátane výkazov do poisťovní, SVaLZ - Laboratórne moduly),
- stravovací IS,
- manažérsky IS.

Ekonomický IS (Ekonomika) pokrýval oblasť skladového hospodárstva, účtovníctvo, evidenciu majetku, personalistiku a mzdy.

Stravovací IS a manažérsky IS pokrývali doménu svojej pôsobnosti – stravovanie a manažment.

Klinický NIS – základné klinické moduly, vrátane výkazov do poisťovní a Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky (SVaLZ), ktoré zahŕňali Laboratórne moduly.

Základné klinické moduly, vrátane výkazov do poisťovní – pozostávali z modulov Správa číselníkov (číselník výkonov, liekov, diagnóz), Evidencia užívateľov a ich prístupové práva, Organizačná štruktúra nemocnice, Centrálna evidencia pacientov, Zdravotné poisťovne, Lôžka, Ambulancia, Ústavná lekáreň, SVaLZ – Laboratóriá.

Podstata modulu *Centrálna evidencia pacientov* spočívala v zaznamenaní pacientov do centrálneho registra pacientov pri prvom kontakte na centrálnom príjme nemocnice. Pacienta bolo možné ďalej evidovať v celom systéme bez potreby novej evidencie, čím bol systém zabezpečený proti duplicitnému zadaniu pacienta do systému.

Modul *Zdravotné poisťovne* slúžil na zaznamenávanie, vykazovanie a fakturáciu výkonov nemocnice pre zdravotné poisťovne. Tiež bolo možné viesť evidenciu lekárov, oddelení, ambulancií, evidenciu a vyhodnocovanie zmlúv medzi poisťovňami a nemocnicou.

Modul *Lôžka* podporoval prácu lekárov s pacientom na oddelení od príjmu až po prepustenie, prácu na operačných sálach, zabezpečenie chodu oddelenia, výkon služieb sestier. Mal priamu väzbu na centrálny príjem v nemocnici a poskytoval potrebné prehľady medicínskeho charakteru, prehľady stavu pacientov a štatistické prehľady.

Modul *Ambulancia* pokrýval ambulancie prvého kontaktu a odborné ambulancie. Personál nemocnice mohol viesť kompletnú dokumentáciu ambulantných pacientov pre všetky odbornosti lekárov. Bolo možné napríklad objednávať pacientov na určitý deň a čas.

Modul *Ústavná lekáreň* slúžil na objednávanie liekov oddeleniami a vyhodnocovanie spotreby liekov podľa vybraných kritérií. Údaje o liekoch a ostatných zdravotníckych materiáloch boli evidované v číselníkoch.

Modul *SVaLZ – Laboratóriá* zahŕňal oddelenie klinickej biochémie, oddelenie mikrobiológie, hematológie a imunohepatológie, klinickej alergológie a imunológie. Zabezpečoval predpoklady pre prehľadné a spoľahlivé riadenie prevádzky laboratória – od príjmu žiadanky, cez jej spracovanie, po kontrolu výsledkov a následné automatické doručenie žiadateľovi vrátane vyúčtovania vykonanej práce.

Výstupy

- **úplná implementácia KNIS v celej nemocnici (budova nemocnice + lekáreň)** – výstupom bola implementácia funkčného systému v celej nemocnici a jeho sprístupnenie pracovníkom nemocnice. Implementácia zahŕňala nákup licencií zdravotníckeho informačného systému pokrývajúce funkcionality základných klinických modulov, SvaLZ, Laboratórne moduly a licencie pre servery a pre pracovné stanice, licencie zdravotníckeho informačného systému pokrývajúce funkcionality modulov Ekonomika, Manažérsky infosystém, Stravovacia prevádzka, inštaláciu a konfiguráciu aplikácií, prevod údajov, podporu nábehu a informácie ku školeniu personálu na prácu s jednotlivými modulmi (vo forme CD). Súčasťou bolo tiež napojenie všetkých staníc na internet.

3. Školenie personálu a manažmentu nemocnice na prácu s KNIS

Výstupy

- **školenie personálu a manažmentu nemocnice** – zrealizovalo sa školenie pre pracovníkov nemocnice na prácu s počítačom, zamerané na efektívnu prácu s jednotlivými modulmi KNIS-u. Školenia boli jednotlivým zamestnancom nemocnice prispôsobené podľa znalostí práce s IKT a podľa skutočných potrieb jednotlivých častí systému. Podkladom pre školenia boli príručky pre užívateľov, ktoré vytvoril dodávateľ. Výstupom uskutočnených školení boli prezenčné listiny.

4.4.3.4 Dopad projektu a zabezpečenie jeho trvalej udržateľnosti

Realizáciou projektu - tvorbou a zavedením komplexného nemocničného informačného systému v Nemocnici Šaľa, sa mala zlepšiť efektivita funkčnej časti prevádzky zdravotníckeho zariadenia, odstrániť duplicita úkonov, ušetriť čas, zvýšiť štandard nemocnicou poskytovaných služieb, zlepšiť komunikácia vo vnútri organizácie a smerom navonok, ovplyvniť nepriamy rozvoj a skvalitňovanie digitálnej gramotnosti občanov regiónu a zvýšiť digitálnu gramotnosť personálu prostredníctvom školení zameraných na zvýšenie vzdelanostnej úrovne zamestnancov v oblasti informačných

technológií a tým aj schopnosti využívať nemocničný informačný systém. Projekt mal prispieť k integrácii marginalizovaných skupín obyvateľstva do spoločenského a hospodárskeho života a to hlavne z dôvodu, že aktivity projektu mali prispieť k naplneniu cieľov pozície SR k Lisabonskému procesu, a to zvýšenie počítačovej gramotnosti žien, zabezpečenie materiálového vybavenia pre informatické vzdelávanie a poskytovanie základných znalostí a zručností z oblastí informačných technológií pre ženy. Užívateľmi KNIS-u sú všetci zamestnanci nemocnice, bez ohľadu na ich vek, rasu, pohlavie, náboženstvo, národnosť, čiže projekt svojimi aktivitami prispieva k integrácii marginalizovaných skupín obyvateľstva do hospodárskeho a spoločenského života aj z tohto pohľadu.

Trvalá udržateľnosť projektu bola zabezpečená:

1. prevádzkou komplexného nemocničného informačného systému bol poverený tím IT špecialistov (správcov systému a správcov IT infraštruktúry) nemocnice v Šali. Zároveň bola zabezpečená na základe podpísanej servisnej zmluvy spoluúčasť dodávateľa pri podpore prevádzky. Úlohou dodávateľa bolo v úzkej spolupráci s interným IT tímom špecialistov nemocnice poskytovať podporu používateľom, hot-line, odstraňovať chybové stavy, zabezpečovať servis, modernizáciu, upgrade a ďalší rozvoj systému.
2. bezpečnosť prevádzky systému bola podobne riešená v spolupráci IT tímu špecialistov a dodávateľa, v súlade s bezpečnostným projektom nemocnice,
3. financovaním projektu po ukončení implementácie z nasledovných zdrojov:
 - žiadateľom projektu NSK,
 - nemocnicou v Šali – z jej prevádzkových úspor a z rozpočtu nemocnice na prevádzku informačných systémov.

4.4.3.5 Súlad projektu s prioritami regiónu

V súlade s Programom rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2003 – 2013 konštatujeme, že projekt a jeho aktivity boli v súlade s vytýčenou stratégiou rozvoja a cieľmi kraja definovanými v tomto dokumente v bode 1.7 Informatizácia a komunikačné systémy:

-
- Zámer č. 7.1. Podpora a rozvoj informatizácie a komunikačných systémov,
 - Cieľ č. 7.1.2. Komplexné využívanie možnosti informačných a komunikačných sietí pre urýchlenie rozvoja spoločnosti a rozvoja regiónu - Podpora budovania komplexných informačných systémov,
 - Cieľ č. 7.1.3. Formovanie konkurencieschopnej digitálnej gramotnej spoločnosti – Podpora zvyšovania gramotnosti vo využívaní IKT, Podpora vzdelávania v oblasti IKT pre rast zamestnanosti a adaptability pracovníkov vo všetkých sektoroch.

4.4.3.6 Finančné údaje o projekte

Financovanie projektu bolo realizované formou refundácie. Jednotlivé oprávnené náklady na projekt, uvedené tiež v Prílohe 30, boli nasledovné:

- celkové oprávnené náklady projektu predstavovali sumu 313 636 EUR (9 448 600 Sk),
- požadovaná výška príspevku z ERDF, tvoriaca 75% z celkových oprávnených nákladov tvorila 235 227 EUR (7 086 450 Sk),
- výška spolufinancovania, pochádzajúca z vlastných zdrojov VÚC Nitra – z rozpočtu NSK bola vo výške 15 681 EUR (472 400 Sk) (5% z celkových oprávnených nákladov),
- zvyšných 20% tvorili prostriedky zo štátneho rozpočtu a predstavovali 62 728 EUR (1 889 750 Sk).

Schválené celkové oprávnené náklady a oprávnené náklady po verejnom obstarávaní:

- Celkové schválené oprávnené náklady (vrátane DPH) boli vo výške 301 354 EUR (9 078 600 Sk).
- Celkové oprávnené náklady po verejnom obstarávaní (vrátane DPH) boli vo výške 244 951 EUR (7 379 411,20 Sk).

4.4.3.7 Súčasný stav projektu

Pri analýze súčasného stavu sme zistili, že nemocničný systém v Nemonici Šaľa bol implementovaný. Vzhľadom na nezaradenie nemocnice do návrhu minimálnej siete nemocníc v roku 2007, stanovenej Ministerstvom zdravotníctva SR, bolo vedenie nemocnice nútené pristúpiť k redukcii lôžok na chirurgii a gynekológii. V roku 2008 nahlásilo vedenie nemocnice z dôvodu neuzatvorenia zmlúv s poisťovňami hromadné prepúšťanie zamestnancov a zatvorenie štyroch zo šiestich oddelení – chirurgické, intenzívnej medicíny, gynekologicko-pôrodné a detské oddelenie. Ponechalo si oddelenie pre dlhodobu chorých a polikliniku, čiže ambulantnú zdravotnú starostlivosť, kde sídlia praktickí a odborní lekári. V roku 2010 disponuje Nemocnica Šaľa rýchlou záchrannou službou a už spomenutou ambulantnou zdravotnou starostlivosťou, ktorú tvoria praktickí a odborní lekári. Vzhľadom na tieto okolnosti môžeme konštatovať, že pôvodný zámer a prínos projektu nie je plnohodnotne možné analyzovať, nakoľko sa zmenili východiská projektu.

Plánovaná dĺžka realizácie projektu bola 9 mesiacov, predpokladaný začiatok realizácie projektu bol stanovený na január 2006 a predpokladaný dátum ukončenia projektu bol 30. 09. 2006. Zahájenie projektu bolo z dôvodu opakovaného verejného obstarávania posunuté na jún 2008.

Ako alternatívu k hodnoteniu tohto projektu by sme mohli uviesť projekt Tvorba a zavedenie komplexného informačného systému zdravotníckeho zariadenia v Komárne s cieľom podpory rozvoja regiónu. Tento projekt mal porovnateľné vstupno-výstupné parametre a jeho výstupy boli realizované v nezmenenom rozsahu.

4.4.4 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni v NSK

NSK predložil dňa 27. 11. 2009 MF SR ako Sprostredkovateľskému orgánu pod riadiacim orgánom (Úrad vlády SR) pre OP Informatizácia spoločnosti v zmysle vyhlásenej výzvy na predkladanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok zo dňa 28. augusta 2009 žiadosť o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektu „Elektronizácia služieb NSK“.

Projekt sa orientuje predovšetkým na integráciu a sprístupnenie elektronických služieb krajského mesta Nitra a zabezpečenie ich všeobecnej použiteľnosti pre verejnosť (občanov a podnikateľských subjektov). Projekt predstavuje investície do zdieľaného hardvéru, softvéru a služieb, ktoré podporujú výkon kľúčových procesov, povinných elektronických služieb a vybraných nepovinných služieb nadregionálnej a miestnej úrovni samosprávy v súlade s koncepciou rozvoja informačných systémov verejnej správy.

Elektronizácia povinných elektronických služieb je povinnou súčasťou projektov pre každého žiadateľa o nenávratný finančný príspevok, pre implementáciu majú pridelenú najvyššiu prioritu.

Voliteľné elektronické služby sú služby s nižšou prioritou, z ktorých je žiadateľ v rámci projektu povinný elektronizovať minimálne 40%.

Skupinu povinných elektronických služieb a voliteľných elektronických služieb, ktoré by sa prostredníctvom realizácie projektu implementovali sme uviedli v Prílohe 31 a v Prílohe 32.

Keďže projekt bol schválený, nie je ešte realizovaný, charakterizujeme ho v nasledovných kapitolách ako projektový zámer.

4.4.5 Charakteristika projektového zámeru „Elektronizácia služieb NSK“

Projektový zámer „Elektronizácia služieb NSK“ vypracoval žiadateľ v súlade s OP Informatizácia spoločnosti, Prioritnou osou 1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb, Opatrením 1.2 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni, programové obdobie 2007 – 2013.

4.4.5.1 Ciele projektového zámeru

Hlavným cieľom projektového zámeru je sprístupnenie elektronických služieb Nitrianskeho samosprávneho kraja a zabezpečenie ich všeobecnej použiteľnosti, čím implementuje cieľ Opatrenia 1.2.: efektívna samospráva.

Cieľ projektového zámeru vyplýva zo súčasnej obmedzenej možnosti občanov, podnikateľských subjektov a iných užívateľov využívať elektronickú formu služieb

samosprávneho kraja. V rámci funkcionality a obsahu existujúceho portálu NSK (www.unsk.sk) majú síce možnosť získať informácie a elektronické formuláre, ale využitie jednotlivých služieb kraja si vyžaduje osobné, telefonické, písomné a mnohokrát opakované kontaktovanie kompetentného odboru kraja.

Špecifickými cieľmi a aktivitami daných cieľov projektového zámeru sú:

- integrácia služieb regionálnej samosprávy do celkového systému eGovernment – čo predstavuje vybudovanie integrovaného informačného systému NSK, založeného na princípoch stanovených v strategickom dokumente informatizácie verejnej správy Národná koncepcia informatizácie verejnej správy. Navrhovaná architektúra integrovaného informačného systému NSK by využívala najmä centrálné a spoločné moduly a bola by postavená na princípoch SOA (service-oriented architecture), čiže na architektúre orientovanej na služby. Podstatou princípu SOA je, že každý komponent má jasne definovanú úlohu, pričom si tieto komponenty navzájom poskytujú služby, čím sa dosiahne systematické využívanie procesov v rámci celého NSK, efektívna činnosť úradu NSK a v neposlednom rade vyššia spokojnosť klientov.

- poskytovanie e-služieb v súlade s potrebami klientov samosprávneho kraja – tým, že sa zvýši rozsah elektronických služieb v kraji, sprístupnia sa služby samosprávy širšiemu okruhu obyvateľov kraja bez časového a priestorového obmedzenia, čím sa znížia nároky súvisiace s poskytovaním služieb na úrad a obyvateľov.

- rast dostupnosti služieb regionálnej samosprávy v elektronickej forme – projekt by sa realizoval v prepojení na národné projekty, ktoré sú zamerané na budovanie systému eGovernment. Vzájomnou prepojenosťou informačných systémov jednotlivých úsekov verejnej správy a využívaním spoločnej bázy dát sa zefektívni činnosť verejnej správy, čo by znížilo zároveň finančné a časové nároky užívateľov služieb verejnej správy.

Hlavnou aktivitou projektového zámeru je nákup hardvéru, softvéru a licencií na zabezpečené technických a softvérových vybavení.

4.4.5.2 Analýza projektového zámeru

Informačné systémy, implementované na Úrade Nitrianskeho samosprávneho kraja (ÚNSK), sú na jednotlivých odboroch prevádzkované autonómne, bez vzájomného zdieľania spoločných údajov (napr. o osobách, adresách). Najrozvinutejšie sú systémy vnútornej správy, a to systém evidencie majetku, účtovníctvo SAP, GIS, registratúra, mzdy a portál (www.unsk.sk).

Tieto systémy zabezpečujú výkon služieb eGovernmentu len čiastočne, väčšinou ide o služby informovania verejnosti, prostredníctvom súčasného portálu www.unsk.sk, ktorý slúži na rýchle sprístupnenie informácií z NSK širokej verejnosti (správy, formuláre...), je upravený pre slabozrakých občanov, obsahuje taktiež elektronickú podateľňu. Priemerný počet prístupov verejnosti na portál je 30 000 mesačne. Portál poskytuje základné informácie pre rôzne cieľové skupiny (občanov, podnikateľov, turistov, verejnú správu), informácie o kompetenciách a činnostiach jednotlivých odborov ÚNSK. Rozsah týchto služieb je však nepostačujúci, keďže v konečnom dôsledku musia občania riešiť záležitosti návštevou konkrétneho oddelenia, mnohokrát aj opakovane, korešpondencia prebieha poštou alebo mailom.

Predmetom projektového zámeru je vybudovanie Integrovaného informačného systému Nitrianskeho samosprávneho kraja (IIS NSK), pričom hlavným cieľom je implementácia elektronických služieb poskytovaných verejnosti. IIS NSK bude pozostávať z niekoľkých komponentov, pričom primárnym poskytovateľom elektronických služieb verejnosti a základným komponentom IIS NSK bude práve nový **mestský komunikačný portál**. Všetky funkcie poskytované portálom budú používateľom dostupné priamo z portálu.

Architektúru IIS NSK bude tvoriť koncepcia pozostávajúca zo štyroch hlavných vrstiev:

- Front-Office - zabezpečí komunikáciu medzi občanom/podnikateľom na jednej strane a NSK na druhej strane prostredníctvom komunikačných kanálov, inicializáciu procesu služby od vytvorenia podania až po odovzdanie výstupu služby. Základným komponentom tejto vrstvy je internetový portál.

-
- Mid-Office – zabezpečí komunikáciu medzi jednotlivými subsystémami, modulmi a komponentmi, potrebnými pre úspešné vybavenie občana a realizáciu služby, čiže rieši procesnú stránku podaní,
 - Back-Office – dátový zdroj a úložisko pre jednotlivé procesy eGovernment služieb, vnútorná IT podpora NSK, obsahom sú tiež systémy pre vnútornú správu, lokálne registre,
 - Externé systémy – napojenie vnútorných systémov NSK na centrálné registre verejnej správy, základné registre (registre adries, register fyzických osôb a pod.) a iné systémy tretích strán, ktorých dáta by boli potrebné v procese realizácie jednotlivých služieb alebo by boli do nich informácie v rámci v rámci procesu realizácie služieb zasielané. Ide o uplatnenie princípu Jedenkrát a dosť.

Portál bude prispôsobený slovenským legislatívnym podmienkam a bude spĺňať štandardy pre stránky štátnej a verejnej správy definované Výnosom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácii Slovenskej republiky zo 14. júla 2006 č. 1706/M-2006 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy.

Implementácia elektronických služieb NSK si bude vyžadovať niekoľko úkonov, najmä:

- vytvorenie nových softvérových aplikácií, ktoré bude NSK využívať,
- úpravu už existujúcich softvérových aplikácií NSK,
- integráciu vnútorných NSK systémov, aby sa zabezpečilo vykonávanie procesov elektronických služieb,
- integráciu vnútorných softvérových aplikácií so spoločnými komponentmi eGovernmentu SR (v súlade so strategickým dokumentom Národná koncepcia informatizácie verejnej správy),
- dobudovanie hardvérovej infraštruktúry tak, aby boli softvérové aplikácie funkčné.

Jadrom poskytnutia elektronickej služby bude generický proces spracovania elektronickej služby, pozostávajúci z troch procesných krokov (fáz):

- vstupná fáza – klient zadá prostredníctvom vybraného kanála – pošta, osobne, elektronicky – svoju požiadavku na samosprávu. Požiadavka je samosprávou a spolupracujúcimi organizáciami spracovaná v

- produkčnej fáze, pričom služba môže byť poskytnutá okamžite, môže si vyžadovať ďalšie spracovanie a tiež je možné, že klient bude o stave vybavovania požiadavky informovaný, formou sms správy. Výstup služby prebieha prostredníctvom

- výstupnej fázy procesu, čiže klient získa výsledok produkčnej fázy – napr. rozhodnutie, udelenie povolenia, licencie, zaregistrovanie a pod.. Týmto by sa celý proces eGovernment služby ukončením výstupnej fázy uzatvoril.

Plánovaná dĺžka realizácie projektu: 36 mesiacov (01.2010 – 12.2012)

4.4.5.3 Merateľné výsledky a dopad projektového zámeru

Realizáciou projektu by sa zaviedlo do roku 2012 celkovo 74 povinných elektronických služieb dostupných on-line, 74 voliteľných elektronických služieb, počet nových alebo inovovaných služieb verejnej správy poskytovaných občanom (G2C) by bol 58, počet obcí, s osídlením marginalizovaných rómskych komunít, ktoré by využívali výsledky projektu by bol celkovo 130, počet zavedených elektronických služieb pre zdravotne postihnuté osoby a ďalšie znevýhodnené skupiny by bol do roku 2017 celkovo 58.

Na základe uvedených údajov môžeme konštatovať, že projektový zámer by mal taktiež vplyv na rozvoj horizontálnych priorít.

Projekt by mal dopad najmä na úsporu času poskytovateľa služby, a to v hodnote 1 115 000 EUR (33 590 490 Sk), úspora času používateľa služby by do roku 2017 predstavovala sumu 432 000 EUR (13 014 432 Sk). Údaje uvádzame tiež v Prílohe 33.

Realizáciou projektu by sa dosiahla efektívnejšia komunikácia medzi občanom/podnikateľom a samosprávou, zlepšili by sa vnútorné procesy samosprávy a zároveň by sa dosiahla lepšia vzájomná informovanosť.

4.4.5.4 Zdroje financovania projektového zámeru

Celkové výdavky projektového zámeru a celkové oprávnené výdavky, uvedené v Prílohe 34, predstavujú sumu 4 736 842 EUR (142 702 102,09 Sk). Požadovaná a schválená výška nenávratnej finančnej pomoci z ERDF (95%) je 4 499 999,90 EUR (135 566 996,99 Sk). Zdroje žiadateľa (spolufinancovanie vo výške 5% z vlastných zdrojov) predstavujú sumu 236 842,10 EUR (7 135 105,10 Sk). Spôsob financovania – predfinancovanie.

Projekt ako taký by nepredstavoval zdroj príjmov, má investičný charakter. Jeho prínos – ekonomický a finančný, môžeme vyjadriť úsporou času na vybavenie služby zo strany občana/podnikateľa a tiež zo strany samosprávneho kraja. Toto by malo dopad najmä na prevádzkové náklady, ktoré by mohli byť využité na financovanie rozvoja iných oblastí NSK. Projektový zámer sa v súčasnosti nachádza vo fáze obstarávania.

4.4.6 Analýza čerpania finančných prostriedkov z ERDF v NSK a v jednotlivých krajoch SR v programovom období 2004 - 2006

Čerpanie finančných prostriedkov z ERDF v programovom období 2004 - 2006 sme analyzovali na základe dostupných údajov Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR. Zamerali sme sa na nasledovné oblasti:

1. analýza a porovnanie percenta úspešnosti čerpania prostriedkov z ERDF v jednotlivých krajoch SR,
2. analýza a porovnanie percenta úspešnosti čerpania prostriedkov z ERDF v jednotlivých okresoch NSK,
3. realizácia pomoci z prostriedkov štrukturálnych fondov v rokoch 2006 – 2008 v NSK so zameraním sa na konkrétne realizované projekty,
4. analýza čerpania prostriedkov v rámci OP Základná infraštruktúra, priorita Lokálna infraštruktúra, opatrenie Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor v SR.

1. Analýza a porovnanie percenta úspešnosti čerpania prostriedkov z ERDF v jednotlivých krajoch SR

V programovom období 2004 – 2006 bol najúspešnejší v čerpaní finančných prostriedkov spomedzi všetkých krajov SR Banskobystrický kraj, ktorého percento

úspešnosti dosiahlo úroveň 37%. Nitriansky kraj sa nachádzal na piatom mieste s percentom úspešnosti 16%. Uvedené výsledky analýzy sme graficky znázornili v Prílohe 35.

2. Analýza a porovnanie percenta úspešnosti čerpania prostriedkov z ERDF v jednotlivých okresoch NSK

V programovom období 2004 – 2006 mali najvyššie percento úspešnosti čerpania prostriedkov z ERDF okresy Komárno a Nové Zámky (22%). Okres Nitra mal percento úspešnosti 12%, spolu s okresom Levice. Uvedené údaje sme graficky znázornili v Prílohe 36.

3. Realizácia pomoci z prostriedkov štrukturálnych fondov v rokoch 2006 – 2008 v NSK

NSK získal v rokoch 2006 - 2008 podporu z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ na realizáciu jednotlivých projektov celkovo vo výške 50 450 386,73 EUR (1,5 mld. Sk). Najvyššia suma podpory bola získaná z ERDF pre projekt Rekonštrukcia zdravotníckeho zariadenia Levice (13 656 277,13 EUR; 2007 – 2008). (Príloha 37)

4. Analýza čerpania prostriedkov v rámci OP Základná infraštruktúra, priorita Lokálna infraštruktúra, opatrenie Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor v SR

V SR bolo v programovom období 2004 - 2006 v rámci OP Základná infraštruktúra, priorita Lokálna infraštruktúra, opatrenie Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti predložených celkovo 143 projektov vo výške 46 452 284 EUR (1 399 421 513,30 Sk), z toho bolo nakontrahovaných 55 projektov vo výške 15 466 491,20 EUR (465 943 514,02 Sk), ukončených bolo celkovo 54 projektov.

4.4.7 Implementácia projektov v NSK a v jednotlivých krajoch SR v rámci OP Informatizácia spoločnosti v programovom období 2007 – 2013

V NSK boli v rámci OP Informatizácia spoločnosti, Prioritnej osi 1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb, Opatrenia 1.2 Elektronizácia verejnej

správy a elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni predložené 2 projekty vo výške 7 499 999,90 EUR, z ktorých bol schválený 1 s rozpočtom 4 499 999,90 EUR.

Na základe analýzy implementácie projektov v jednotlivých krajoch sme zistili, že v rámci uvedenej priority predložili kraje: Trnavský, Trenčiansky, Banskobystrický, Prešovský po 2 projekty, každý v rovnakej výške 7 499 999,90 EUR, z ktorých bol každému z uvedených krajov schválený 1 projekt s rozpočtom 4 499 999,90 EUR. Žilinský kraj predložil 2 projekty v celkovej výške 7 492 155,05 EUR, schválený bol 1 projekt s rozpočtom 4 499 655,05 EUR. Košický kraj predložil tiež 2 projekty vo výške 8 499 998,65 EUR, z ktorých bol schválený 1 projekt s rozpočtom 4 499 998,95 EUR. Ani jeden z uvedených projektov nebol ku dňu 31. 03. 2010 realizovaný. Bratislavský kraj predložil 1 projekt v rámci Opatrenia 1.1. Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na centrálnej úrovni s rozpočtom (EÚ + ŠR) 33 193 916 EUR, ktorý bol schválený a nakontrahovaný.

5 Záver

Charakteristiku implementácie a rozvoja elektronizácie verejnej správy sme rozdelili podľa programových období 2004 – 2006 a 2007 – 2013, pričom objektom našej analýzy a získania výsledkov v tejto oblasti bol Nitriansky samosprávny kraj (NSK).

NSK realizoval v programovom období 2004 – 2006 projekt v rámci OP Základná infraštruktúra, Priorita 3 Lokálna infraštruktúra, Opatrenie 3.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor, aktivity A3 Vylepšenie informačných a komunikačných zariadení pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zariadenia zdravotnej starostlivosti – tvorba nemocničných informačných systémov. Objektom realizácie bola Nemocnica Šaľa. Hlavným cieľom projektu bola tvorba a zavedenie komplexného nemocničného informačného systému (KNIS), prostredníctvom ktorého by sa zlepšil vtedajší nepriaznivý stav informatizácie a neefektívnosť prevádzky tohto zdravotníckeho zariadenia. Celkové oprávnené náklady projektu boli vo výške 313 636 EUR (9 448 600 Sk), pričom výška príspevku z ERDF (75%) tvorila sumu 235 227 EUR (7 086 450 Sk), spolufinancovanie 5%, pochádzajúce rozpočtu NSK bolo vo výške 15 681 EUR (472 400 Sk), zvyšných 20% tvorili prostriedky zo štátneho rozpočtu vo výške 62 728 EUR (1 889 750 Sk). Celkové schválené oprávnené náklady (vrátane DPH) tvorili sumu 301 354 EUR (9 078 600 Sk). Celkové oprávnené náklady po verejnom obstarávaní (vrátane DPH) boli vo výške 244 951 EUR (7 379 411,20 Sk). Najvyššia suma prostriedkov bola vynaložená na nákup licencie KNIS pokrývajúce funkcionality základných klinických modulov, modul Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky (SVaLZ) zahŕňajúce Laboratórne moduly (70 349 EUR; 2 119 359,10 Sk). Výsledkom projektu bola implementácia KNIS, ktorého funkcionality pozostávala z modulov Ekonomický IS (Ekonomika), Klinický IS (základné klinické moduly, vrátane výkazov do poisťovní, SVaLZ zahŕňajúce Laboratórne moduly, Stravovací IS, Manažérsky IS. Systém poskytoval funkcionality od príjmu pacienta, napr. na lôžkové oddelenie, až po jeho prepustenie s následným vykazovaním do zdravotnej poisťovne. Medzi jednotlivé výstupy projektu sme zaradili: verejné obstarávanie – výber dodávateľa prác a služieb, analýzu súčasného stavu IT v nemocnici, dodávku počítačov a prílušenstva potrebných kvôli implementácii systému (doplnenie IT infraštruktúry o 50 ks počítačov a monitorov pre ambulancie, servery, základný softvér pre počítače,

kancelársky balík aplikácií, antivírusový softvér, počítačová sieť), predimplementačná analýza – dokument vypracovaný dodávateľom, na základe ktorého bol projekt implementovaný do pilotnej prevádzky, pilotná prevádzka na vybraných oddeleniach, aktualizácia predimplementačnej analýzy na základe pripomienok z pilotnej prevádzky, úplná implementácia KNIS v celej nemocnici (budova nemocnice + lekáreň), školenie personálu (250 pracovníkov) na prácu s počítačom a jednotlivými modulmi KNIS. Podkladom pre školenia boli príručky pre užívateľov, vypracované dodávateľom. Realizáciou projektu sa zlepšila efektivita prevádzky nemocnice, odstránila sa duplicita úkonov, skrátili sa čakacie doby pacientov, zlepšila sa komunikácia vo vnútri organizácie a tiež smerom vonok, najmä komunikácia so zdravotnými poisťovňami v oblasti výkazníctva, čo zároveň predstavovalo hlavný zdroj príjmov nemocnice, keďže výkony boli preplácané zdravotnými poisťovňami. V súčasnosti nie je KNIS v Nemocnici Šaľa využitý v plánovanom rozsahu. Dôvodom je redukcia lôžok a oddelení nemocnice a tým aj redukcia výkonov. Konštatujeme, že je veľkou škodou, že aktivity projektu nie sú v súčasnosti realizované v plnom rozsahu, vzhľadom k tomu, že šlo o veľmi dobre pripravený projekt. Keďže vlastníkom licencií a tým užívateľských práv na systém KNIS v plánovanom rozsahu kapacity Nemocnice Šaľa je NSK, bolo by možné využiť prostriedky a licencie v iných objektoch spadajúcich pod správu NSK, v prípade ak by tento krok bolo možné ošetriť v súlade s platnou legislatívou.

V programovom období 2007 – 2013 vypracoval NSK v roku 2009 projekt „Elektronizácia služieb NSK“ v rámci OP Informatizácia spoločnosti, Prioritná os 1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb, Opatrenie 1.2 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni. Projekt bol schválený, nie je ešte realizovaný, preto sme ho charakterizovali ako projektový zámer. Hlavným cieľom projektového zámeru bolo sprístupnenie elektronických služieb NSK a zabezpečenie ich všeobecnej použiteľnosti, čím by sa implementoval cieľ Opatrenia 1.2: „efektívna samospráva“. Projektový zámer vychádzal zo súčasnej obmedzenej možnosti občanov a podnikateľských subjektov využívať služby NSK. V rámci funkcionality a obsahu existujúceho portálu www.unsk.sk majú síce možnosť získať informácie a elektronické formuláre, ale využitie služieb kraja si vyžaduje osobné, telefonické, písomné a častokrát opakované kontaktovanie príslušného odboru kraja. Realizáciou projektového zámeru sa má vybudovať Integrovaný informačný systém NSK (IIS NSK), prostredníctvom ktorého by sa implementovali elektronické služby poskytované verejnosti. Primárnym

poskytovateľom má byť nový mestský komunikačný portál. Základom poskytnutia elektronickej služby občanom alebo podnikateľom by bol generický proces spracovania elektronickej služby, pozostávajúci zo vstupnej fázy, produkčnej fázy a výstupnej fázy procesu. Plánovaná dĺžka realizácie projektu je 36 mesiacov. Výsledkom realizácie projektu by bolo do roku 2012 zavedenie 74 povinných elektronických služieb dostupných on-line, 74 voliteľných elektronických služieb, 58 nových alebo inovovaných služieb verejnej správy, počet obcí s osídlením marginalizovaných rómskych komunít, ktoré by využívali výsledky projektu by bol celkovo 130, do roku 2017 by bol počet zavedených elektronických služieb pre zdravotne postihnuté osoby a ďalšie znevýhodnené skupiny 58. Realizácia projektu by mala mať vplyv na úsporu času poskytovateľa služby, a to v hodnote 1 115 000 EUR (33 590 490 Sk), úspora času používateľa služby by bola do roku 2017 vo výške 432 000 EUR (13 014 432 Sk). Požadovaná a schválená výška nenávratnej finančnej pomoci z ERDF (95%) je 4 499 999,90 EUR (135 566 996,99 Sk). Zdroje žiadateľa (spolufinancovanie vo výške 5%) predstavujú sumu 236 842,10 EUR (7 135 105,10 Sk).

Zistili sme, že dostupnosť základných verejných služieb on-line v rámci SR dosahovala v roku 2006 20%. V roku 2007 sa zvýšila na 35%, čo predstavovalo zvýšenie o 15%. Ku dňu 30. 09. 2009 bolo dostupných verejných služieb on-line celkovo 35. Využitie elektronických služieb v kompetencii NSK pre verejnosť zatiaľ nie je možné. Keďže v súčasnosti prebieha verejné obstarávanie na realizáciu projektu, je vzhľadom na skúsenosti z predchádzajúcich projektov otázne, či bude splnený termín realizácie 74 elektronických verejných služieb do roku 2012.

V práci sme sa venovali aj analýze a porovnaniu čerpania prostriedkov z ERDF v jednotlivých krajoch. Zistili sme, že v programovom období 2004 – 2006 bol najúspešnejší v čerpaní prostriedkov Banskobystrický kraj s percentom úspešnosti 37%. Nitriansky kraj sa nachádzal na piatom mieste s percentom úspešnosti 16%. Z hľadiska analýzy čerpania prostriedkov z ERDF v období 2004 – 2006 v jednotlivých okresoch NSK môžeme konštatovať, že okresy Komárno a Nové Zámky boli najúspešnejšie (22%). Okres Nitra dosiahol percento úspešnosti, spolu s okresom Levice, 12%. NSK získal v rokoch 2006 – 2008 podporu z prostriedkov štrukturálnych fondov na realizáciu jednotlivých projektov vo výške 50 450 386,73 EUR (1,5 mld. Sk), pričom najvyššia suma podpory bola získaná práve z ERDF pre projekt Rekonštrukcia zdravotníckeho zariadenia Levice (13 656 277,13 EUR; 411 mil. Sk).

SR predložila v programovom období 2004 – 2006 v rámci OP Základná infraštruktúra, Priorita 3 Lokálna infraštruktúra, Opatrenie 3.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti celkovo 143 projektov vo výške 46 452 284 EUR (1,3 mld. Sk), z ktorých bolo nakontrahovaných 55 projektov vo výške 15 466 491,20 EUR (465 mil. Sk), ukončených bolo 54 projektov.

Celková suma finančných prostriedkov vyčlenených na podporu projektov v rámci opatrenia 3.2 na roky 2004 – 2006 bola vo výške 13 702 715 EUR (412,8 mil. Sk), z toho 10 277 036 EUR (309,6 mil. Sk) tvorili zdroje ERDF, 2 740 542 EUR (82,5 mil. Sk) tvorili zdroje štátneho rozpočtu SR a 685 137 EUR (20,6 mil. Sk) tvorili prostriedky hradené z vlastných zdrojov žiadateľov.

Pri hodnotení vynaložených financií na vytvorenie Ústredného portálu verejnej správy sme zistili, že v roku 2005 sa vynaložilo na tento účel 1,2 mld. EUR (36 mil. Sk) a v roku 2006 597 tis. EUR (18 mil. Sk).

V NSK boli v rámci OP Informatizácia spoločnosti, Prioritnej osi 1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb, Opatrenia 1.2 Elektronizácia verejnej správy a elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni predložené 2 projekty vo výške 7 499 999,90 EUR, z ktorých bol schválený 1 s rozpočtom 4 499 999,90 EUR. V rámci uvedenej priority predložili kraje Trnavský, Trenčiansky, Banskobystrický, Prešovský po 2 projekty, každý s rozpočtom 7 499 999,90 EUR, z ktorých bol každému z krajov schválený 1 projekt s rozpočtom 4 499 999,90 EUR. Žilinský kraj predložil 2 projekty v celkovej výške 7 492 155,05 EUR, schválený bol 1 projekt s rozpočtom 4 499 655,05 EUR. Košický kraj predložil 2 projekty vo výške 8 499 998,65 EUR, schválený bol 1 projekt s rozpočtom 4 499 998,95 EUR. Zistili sme, že ani jeden z uvedených projektov nebol ku dňu 31. 03. 2010 realizovaný. Bratislavský kraj predložil 1 projekt v rámci Opatrenia 1.1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na centrálnej úrovni s rozpočtom (EÚ + ŠR) 33 193 916 EUR, ktorý bol schválený a nakontrahovaný.

Mestá a obce SR vynaložili na IKT v roku 2007 19 mil. EUR a v roku 2008 19,9 mil. EUR (600 mil. Sk), čo predstavovalo nárast oproti roku 2007 5%. V období rokov 2006 – 2007 predstavoval nárast 15%. Toto spomalenie implementácie IKT bolo spôsobené tým, že mestá očakávali spustenie OPIS, ako možnosti investície do IKT. V rokoch 2006 – 2008 predstavovali priemerné výdavky na IKT z rozpočtov miest a obcí 0,6%. Pri zavádzaní eGovernmentu musia ale počítať s podstatným navýšením

svojich rozpočtov kvôli zavedenej 5%-tnej výške spolufinancovania projektov a kvôli následnej prevádzke a údržbe zavedených IT riešení. Tieto navýšené výdavky môžu predstavovať 1,5% z rozpočtu. Celkové náklady na prevádzku tak budú približne 10% z celkovej investície projektu.

6 Zoznam použitej literatúry

(1) BALKO, Ladislav a i. 2004. *Štrukturálne fondy Európskej únie v slovenskej právnej reflexii*. 1. vyd. Bratislava : EPOS, 2004. 351 s. ISBN 80-8057-586-X.

(2) BELAJOVÁ, Anna – FÁZIKOVÁ, Mária. 2005. *Regionálna ekonomika*. 3. vyd. Nitra : SPU, 2005. 254 s. ISBN 80-8069-513-X.

(3) BUNDESAMT FÜR RAUMENTWICKLUNG ARE - EUROPÄISCHE MINISTERKONFERENZ FÜR RAUMPLANUNG CEMAT. 2006. *CEMAT Glossary*. [online]. Lisabon : CEMAT, 2006. aktualizované 2007. [cit. 2009-12-28]. Dostupné na: <<http://www.are.admin.ch/themen/international/00859/index.html?lang=de>>.

(4) EKONOMICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADÉMIE VIED. 2008. *Dlhodobá vízia rozvoja slovenskej spoločnosti*. [online]. Bratislava : Ekonomický ústav SAV, 2008. aktualizované 09. 03. 2010. [cit. 2010-03-09]. Dostupné na: <<http://www.premiersr.sk/data/files/4180.pdf>>.

(5) EURÓPSKA KOMISIA. 2002. *Regionálna politika Európskej únie*. [online]. Bratislava : Delegácia Európskej komisie v SR, 2002. [cit 2010-01-02]. Dostupné na: <http://ec.europa.eu/regional_policy/intro/pdf/work_slovincina_sk.pdf>. ISBN 80-89102-01-8.

(6) EURÓPSKA KOMISIA. 2007. *Rastúce regióny, rastúca Európa : Štvrtá správa o hospodárskej a sociálnej kohézii*. Belgicko : Európske spoločenstvo, 2007. 228 s. ISBN 92-79-05718-2.

(7) *Finančné rámce pre využívanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na skrátené programové obdobie 2004 – 2006*. 2005 [online] Bratislava : MF SR, aktualizované 13. 07. 2005. [cit 2010-01-02]. Dostupné na: <<http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=3935#top>>.

-
- (8) HLOHOVECKÁ REGIONÁLNA ROZVOJOVÁ AGENTÚRA. 2008. *Eurofondy do vrecka : alebo Minimanuál k Národnému strategickému referenčnému rámcu, Európskej územnej spolupráci a Programu rozvoja vidieka na obdobie rokov 2007 – 2013 : (stav k 25.10.2008.* [online]. Hlohovec : Hlohovecká regionálna rozvojová agentúra. 61 s. [cit 2009-12-28]. Dostupné na: <http://www.hlrra.sk/data/eurofondy_do_vrecka_25_10_2008.pdf>.
- (9) HORVÁTH, Zoltán. 2004. *Príručka Európskej únie*. 2. vyd. Bratislava : Zastúpenie Európskej komisie v SR, 2004. 520 s. ISBN 80-89102-09-3.
- (10) CHRENEKOVÁ, Marcela. 2009. *Tvorba programov a projektov : Cvičenie č. 1* [online]. Nitra : SPU, 2009. 47 s. [cit 2010-01-02]. Dostupné na: <<http://www.fesrr.uniag.sk/node/512>>.
- (11) *Koncepcia financovania projektov podporovaných zo štrukturálnych fondov na roky 2004-2006 – dodatok zo 17. mája 2006*. 2006 [online] Bratislava : MF SR, aktualizované 18. 07. 2006. [cit. 2009-12-28]. Dostupné na: <<http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=5453>>.
- (12) KOŽIAK, Radoslav. 2008. *Zmierňovanie regionálnych disparít prostredníctvom regionálnej politiky*. 1. vyd. Banská Bystrica : Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2008. 135 s. ISBN 978-80-8083-573-6.
- (13) KRÁĽOVÁ, Zuzana. 2009. *Európske fondy pre Slovensko*. 1. vyd. Bratislava : Zastúpenie Európskej komisie v SR, 2009. 82 s. ISBN 978-80-89102-10-5.
- (14) MAIER, Gunther – TÖDTLING, Franz. 1998. *Regionálna a urbanistická ekonomika 2 : Regionálny rozvoj a regionálna politika*. 1. vyd. Bratislava : ELITA, 1998. 320 s. ISBN 80-8044-049-2.
-

-
- (15) MF SR. 2005. *Slovník štátnej pomoci*. [online]. Bratislava : MF SR, aktualizované 04. 02. 2010. [cit. 2010-02-06]. Dostupné na: <<http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=3714>>.
- (16) MVRR SR. 2003. *Národný rozvojový plán*. [online]. Bratislava : MVRR SR, 2003. 221 s. [cit. 2010-02-16]. Dostupné na: <<http://www.nsrr.sk/sk/programovacie-obdobie-2004---2006/zakladne-dokumenty/>>.
- (17) MVRR SR. 2005. *Operačný program – Základná infraštruktúra*. [online]. Bratislava : MVRR SR. 185 s. [cit. 2009-12-28]. Dostupné na: <<http://www.build.gov.sk/mvrrsr/index.php?id=1&lang=sk&cat=173>>.
- (18) MVRR SR. 2009. *Systém riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 : Verzia 3.0*. [online]. Bratislava : MVRR SR. 115 s. [cit. 2009-12-28]. Dostupné na: <<http://www.strukturalnefondy.sk/download.php?FNAME=1269355708.upl&ANAME=System+riadenia+SF+a+KF+na+PO+2007-2013+verzia+3.0.zip>>.
- (19) MVRR SR. 2008. *Európske fondy a Slovensko : Národný strategický referenčný rámec SR na roky 2007 – 2013*. 1. vyd. Bratislava : MVRR SR, 2008. 19 s.
- (20) NARIADENIE RADY (ES) č. 1260/1999 z 21. júna 1999 o všeobecných ustanoveniach o štrukturálnych fondoch.
- (21) NARIADENIE RADY (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999.
- (22) NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1080/2006 z 5. júla 2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1783/1999.
-

-
- (23) NÁRODNÝ PLÁN REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR. 2001. [online]. Bratislava : MVRR SR, 2005. 169 s. [cit. 2009-12-28]. Dostupné na: <<http://www.build.gov.sk/mvrrsr/index.php?offset=30&id=1&cat=142&docfld=0&lang=sk>>.
- (24) NÁRODNÝ STRATEGICKÝ REFERENČNÝ RÁMEC 2007 – 2013. 2007. [online]. Bratislava : MVRR SR, 2007. 149 s. [cit. 2009-12-29]. Dostupné na: <<http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1210870605.upl&ANAME=NSRR290607.zip>>.
- (25) OREMUSOVÁ, Daša. 2007. *Regionalizácia a regionálny rozvoj Slovenska*. [online]. B. m. : b. v., 2007 [cit. 2009-12-28]. 26 s. Dostupné na: <<http://dam.fpv.ukf.sk/mod/resource/view.php?inpopup=true&id=474>>.
- (26) ORESKÝ, Milan. 2007. Regionálny rozvoj, ciele regionálneho rozvoja, typológia regiónov. In *novaera* [online], roč. 2007, č. 3, [cit. 2009-12-28]. Dostupné na: <<http://www.novaera.sk/clanok/334/regionlny-rozvoj-ciele-regionlneho-rozvoja-typolgia-reginov/>>.
- (27) PÄTOPRSTÝ, Mário. 2007. *Regionálna politika a politika hospodárskej a sociálnej súdržnosti (kohézie) Európskej únie* : Tvorba programov a projektov. Nitra. 2008. [študijné materiály].
- (28) Portál edotacie.sk. 2010. *Regionálna politika*. [online]. 2010. [cit. 2010-04-11]. Dostupné na: <<http://www.edotacie.sk/1/0/1000/sekcia/regionalna-politika/>>.
- (29) Portál europskaunia.sk. 2010. *NUTS*. [online]. 2010. [cit. 2010-01-02]. Dostupné na: <<http://www.europskaunia.sk/nuts>>.
- (30) Portál europskaunia.sk. 2010. *Prístupové kritériá*. [online]. 2010. [cit. 2010-01-02]. Dostupné na: <http://www.europskaunia.sk/pristupove_kriteria>.
-

(31) Portál europskyparlament.sk. 2010. *Európsky parlament a rozširovanie EÚ*. [online]. 2010. [cit. 2010-01-02]. Dostupné na: <http://www.europskyparlament.sk/view/sk/Europsky_parlament_zblizka/EP_rozsirovanie_EU.html>.

(32) Portál nsrr.sk 2008. *Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013*. [online]. 2008. [cit. 2010-01-02]. Dostupné na: <<http://www.nsrr.sk/narodny-strategicky-referencny-ramec-2007-2013/>>.

(33) Portál iminerva.sk. 2005. *Efektívna elektronizácia verejnej správy*. [online]. 2005. [cit. 2010-02-16]. Dostupné na: <<http://www.iminerva.sk/document.aspx?ami=1121&smi=1121&di=246>>.

(34) *Príručka pre konečného prijímateľa pomoci zo štrukturálnych fondov pre Operačný program Základná infraštruktúra*. 2005 [online] Bratislava : MVR SR, aktualizované 2005. [cit. 2010-04-11]. Dostupné na: <<http://www.enviro.gov.sk/servlets/files/14558>>.

(35) PROGRAMOVÝ MANUÁL OPERAČNÉHO PROGRAMU INFORMATIZÁCIA SPOLOČNOSTI : Verzia 3.2. 2008. [online]. Bratislava : Úrad vlády SR, 2008. 51 s. [cit. 2010-02-16]. Dostupné na: <http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1209470471.upl&ANAME=Programovy_Manual_OPIS.pdf>.

(36) RAJČÁKOVÁ, Eva. 2005. *Regionálny rozvoj a regionálna politika*. 1. vyd. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2005. 120 s. ISBN 80-223-2038-2.

(37) RAJČÁKOVÁ, Eva. 2008. Regionálny rozvoj a regionálna politika s dôrazom na Slovensko. In *Životné prostredie*, roč. 42, 2008, č. 1, s. 5-10.

(38) SCHWARCZ, Pavol a i. 2006. Finančné nástroje regionálneho rozvoja. In *Základné informácie o EÚ*. Nitra : SPU, 2006. s. 103 – 131. ISBN 80-8069-785-X.

(39) SLOBODA, Dušan. 2007. *Eurofondy a regionálne rozdiely na Slovensku : Prípad priority Lokálna infraštruktúra (2004-2006)*. [online]. Bratislava : Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika, 2007. 32 s. [cit. 2010-01-02]. Dostupné na: <http://www.konzervativizmus.sk/upload/pdf/eurofondy_analyza.pdf>.

(40) STRATÉGIA KONKURENCIESCHOPNOSTI SLOVENSKA DO ROKU 2010 : NÁRODNÁ LISABONSKÁ STRATÉGIA. 2005. [online]. Bratislava : Ministerstvo financií Slovenskej republiky, 2005. 19 s. [cit. 2010-01-02]. Dostupné na: <http://www.mfsr.sk/Components/CategoryDocuments/s_LoadDocument.aspx?categoryId=3476&documentId=943>.

(41) TOMŠOVÁ, Jarmila. 2004. *Slovensko a Európska únia : Čo nám prinesú štrukturálne fondy a Kohézny fond*. Bratislava : EURO INFO, 2004. 12 s.

(42) TVRDOŇ, Jozef – HAMALOVÁ, Marta – ŽÁRSKA, Elena. 1995. *Regionálny rozvoj*. Bratislava : Ekonóm, 1995. 180 s. ISBN 80-225-0671-0.

(43) ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY. PODPREDEDA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE VEDOMOSTNÚ SPOLOČNOSŤ, EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI, ĽUDSKÉ PRÁVA A MENŠINY. 2007. *Operačný program : Informatizácia spoločnosti*. [online]. Bratislava : Úrad vlády SR, 2007. 115 s. [cit. 2010-02-16]. Dostupné na: <http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1209470391.upl&ANAME=OP_IS.pdf>.

(44) *Výzva na predkladanie projektov*. 2004 [online]. Bratislava : MVRR SR, aktualizované 2005. [cit. 2010-04-11]. Dostupné na: <<http://www.build.gov.sk/mvrrsr/source/document/000594.pdf>>.

(45) Zákon č. 539/2008 Zb. z. o podpore regionálneho rozvoja.

(46) Zákon č. 528/2008 Zb. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva.

(47) ZÁSADY REGIONÁLNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY. 2000 [online] Bratislava : MVRR SR, 2000. 7 s. [cit. 2009-12-28]. Dostupné na: <<http://www.build.gov.sk/mvrrsr/source/legislation/001811.pdf>>.

(48) ZMLUVA O EURÓPSKEJ ÚNII. 2006 [online] Európska únia : Úradný vestník Európskej únie C 321 E/1, 2006. 331 s. [cit. 2010-01-02]. Dostupné na: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:321E:0001:0331:SK:PDF>>.

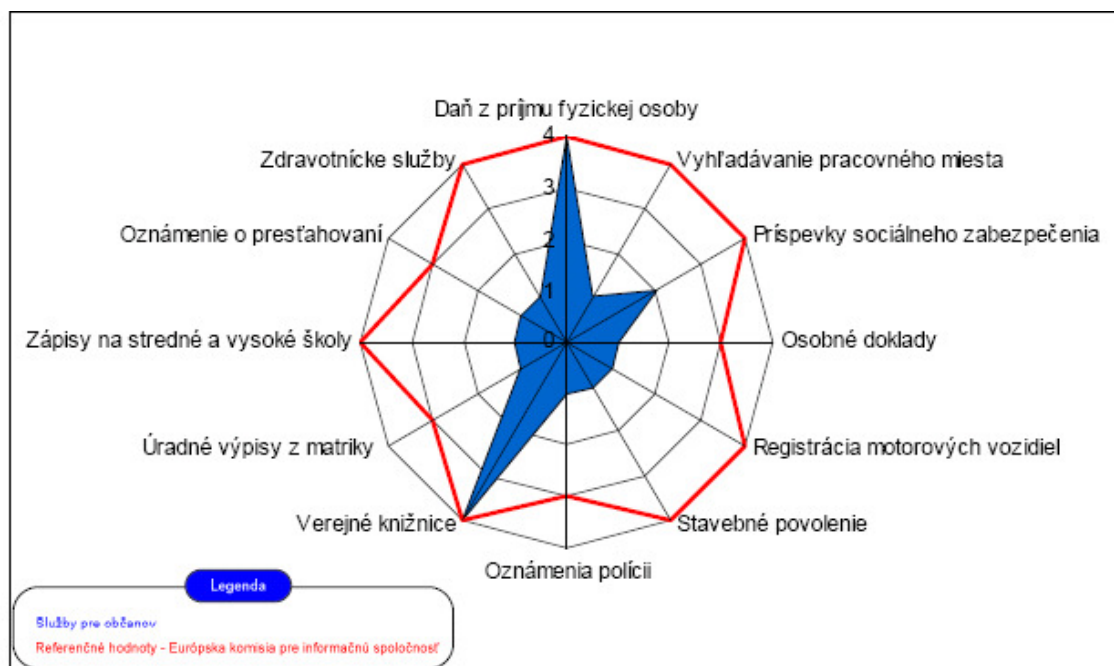
7 Prílohy

Príloha 1 Úrovně hodnotenia poskytovania verejných služieb on-line

Úroveň	Definovanie úrovne
0.	Poskytovateľ služby (ďalej len „poskytovateľ“) je bez on-line pripojenia (nemá verejne prístupnú internetovú stránku), alebo na verejne prístupnej internetovej stránke poskytovateľa sa nenachádzajú informácie potrebné pre začatie poskytovania príslušnej verejnej služby. Občan/Podnikateľ (ďalej len „zákazník“) realizuje vybavenie príslušnej služby „papierovým“ spôsobom.
I.	Na verejne prístupnej internetovej stránke sú dostupné informácie pre zákazníka, napr. kontakt (poštová alebo elektronická adresa inštitúcie poskytujúcej danú službu, prípadne mená konkrétnych pracovníkov), úradné hodiny, dokumenty a ďalšie náležitosti, ktoré sú potrebné pre začatie administratívneho spracovania príslušnej verejnej služby. Táto úroveň sa tiež označuje ako informatívna.
II.	Z verejne prístupnej internetovej stránky si môže zákazník stiahnuť tlačivá, formuláre alebo iné dokumenty potrebné pre začatie administratívneho spracovania príslušnej verejnej služby. Stiahnuté príslušné tlačivá zákazník vyplní, zabezpečí k nim prílohy a po skompletizovaní ich zašle alebo osobne doručí príslušnému spracovateľovi služby. Spracované rozhodnutie si vyzdvihne osobne alebo poštou. Táto úroveň je tiež označovaná ako jednosmerná interakcia.
III.	Pomocou verejne prístupnej internetovej stránky je možná vzájomná komunikácia (interakcia) medzi poskytovateľom na jednej strane a zákazníkom na strane druhej. Znamená to, že zákazník môže nielen získať tlačivá potrebné na využitie príslušnej verejnej služby, ale prostredníctvom tej istej verejne prístupnej internetovej stránky môže tieto vyplnené tlačivá aj späťne odoslať. Táto forma si vyžaduje autentifikáciu zákazníka, aby sa príslušná verejná služba zrealizovala. Zákazník už nemusí vyplnené dokumenty a príslušné prílohy zaslať alebo osobne doručiť príslušnému poskytovateľovi. V priebehu spracovávania služby sa zákazník informuje o stave spracovania. Spracované rozhodnutie si vyzdvihne osobne alebo poštou. Táto úroveň sa tiež označuje ako obojsmerná interakcia.
IV.	Na verejne prístupnej internetovej stránke má zákazník možnosť kompletne elektronicky spracovať príslušnú službu (vrátane sledovania, prijatia rozhodnutia a uskutočnenia finančnej transakcie). Poskytovaná služba sa realizuje bez priameho kontaktu zákazníka. Nahradzuje osobný alebo poštový kontakt medzi poskytovateľom a zákazníkom. Takéto spracovanie príslušnej služby si nevyžaduje ďalšie administratívne „papierové“ konanie. Táto úroveň je označovaná ako transakčná.

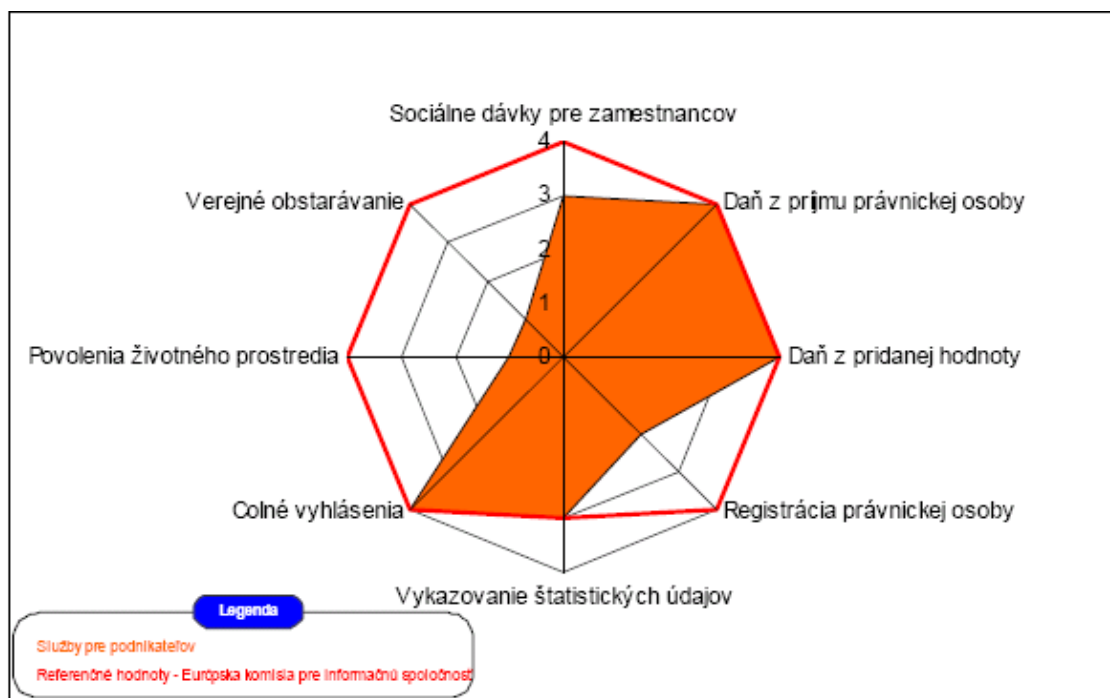
Zdroj: www.informatizacia.sk

Príloha 2 Stav vybraných poskytovaných on-line služieb pre občanov v roku 2004

Zdroj: www.informatizacia.sk

Príloha 3 Stav vybraných poskytovaných on-line služieb podnikateľov v roku 2004

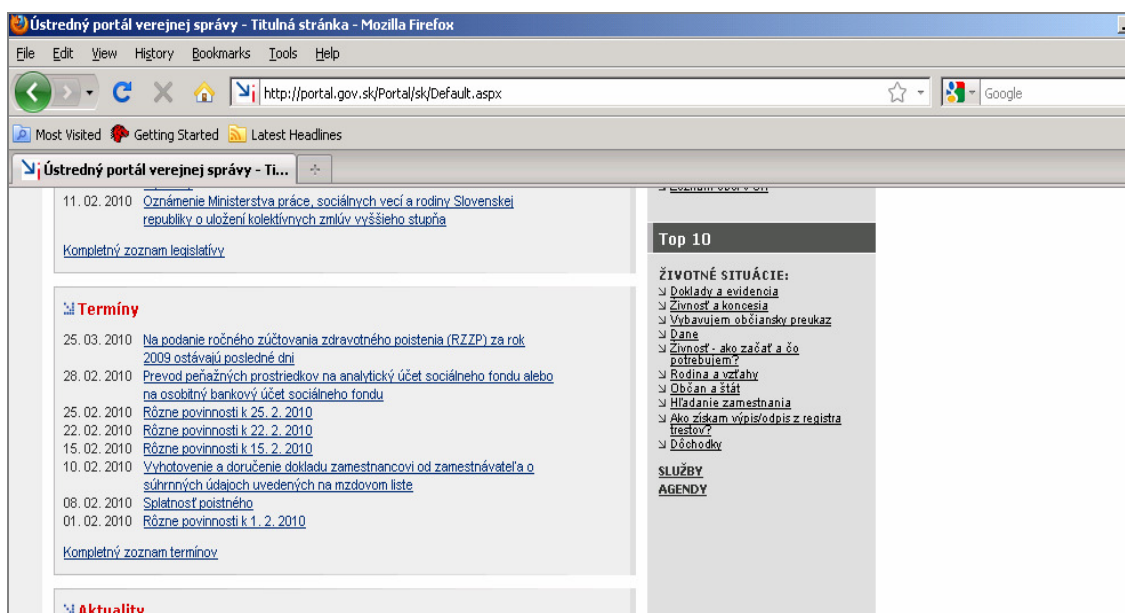
Zdroj: www.informatizacia.sk

Príloha 4 Najvýznamnejšie prínosy eGovernmentu

Občan dostane viac	Poskytnutím možnosti využívať elektronickú verejnú správu občanom sa zabezpečí rovnocenný prístup pre každého občana bez ohľadu na regionálne a sociálne rozdiely Verejná správa sa priblíži občanom, zvýši sa dostupnosť služieb verejnej správy, občania budú môcť vybavovať úradné agendy z ľubovoľného miesta s prístupom k informačnému systému Zvýši sa všeobecná dostupnosť k informáciám pre každého občana a znížia sa podmienky pre vznik korupcie
Štát to bude stáť menej	Zefektívni sa systém fungovania verejnej správy, zoptimalizujú sa služby, zavedú sa nové služby
Slovensko sa stane preferovanou podnikateľskou destináciou	Vytvorí sa podmienky pre zlepšenie podnikateľského prostredia Zvýši sa príťažlivosť Slovenskej republiky pre zahraničných investorov Znásobí sa efekt pre vytvorenie vedomostnej spoločnosti

Zdroj: www.informatizacia.sk

Príloha 5 Ústredný portál verejnej správy – Top 10 Životné situácie

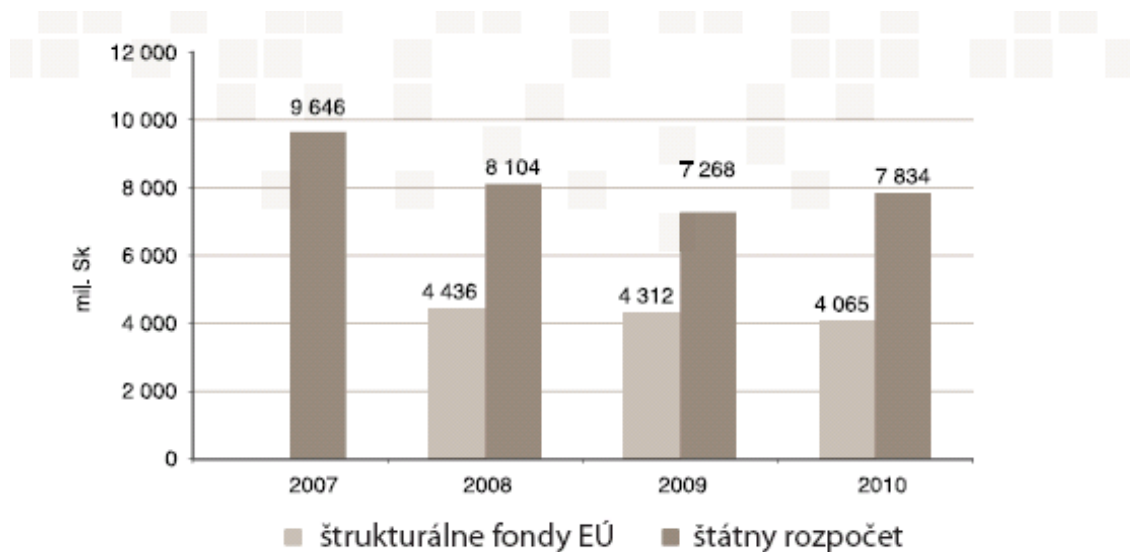
Zdroj: www.portal.gov.sk

Príloha 6 Ústredný portál verejnej správy – príklad postupu pri riešení životnej situácie

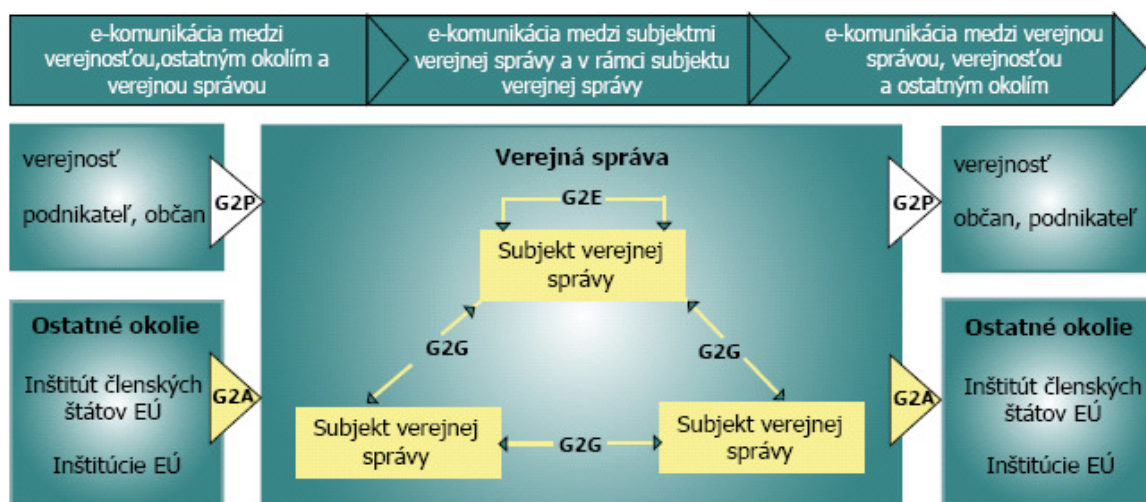
Zdroj: www.portal.gov.sk

Príloha 7 Plánované verejné výdavky na zavedenie eGovernmentu v SR v rokoch 2007 – 2010 (v mil. Sk)

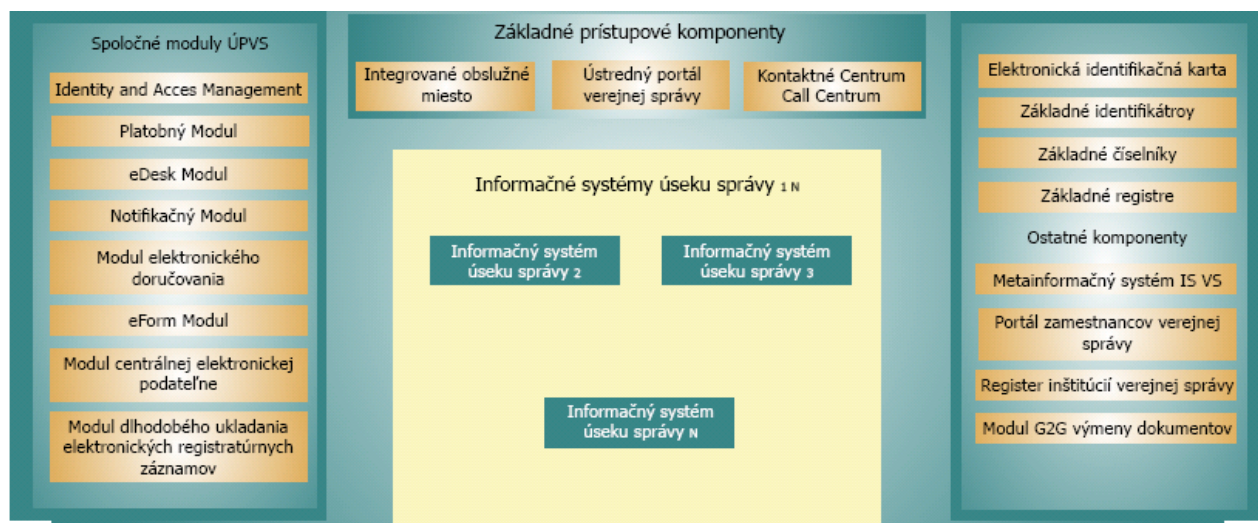
Zdroj: www.informatizacia.sk

Príloha 8 Elektronická komunikácia verejnej správy a informačné toky

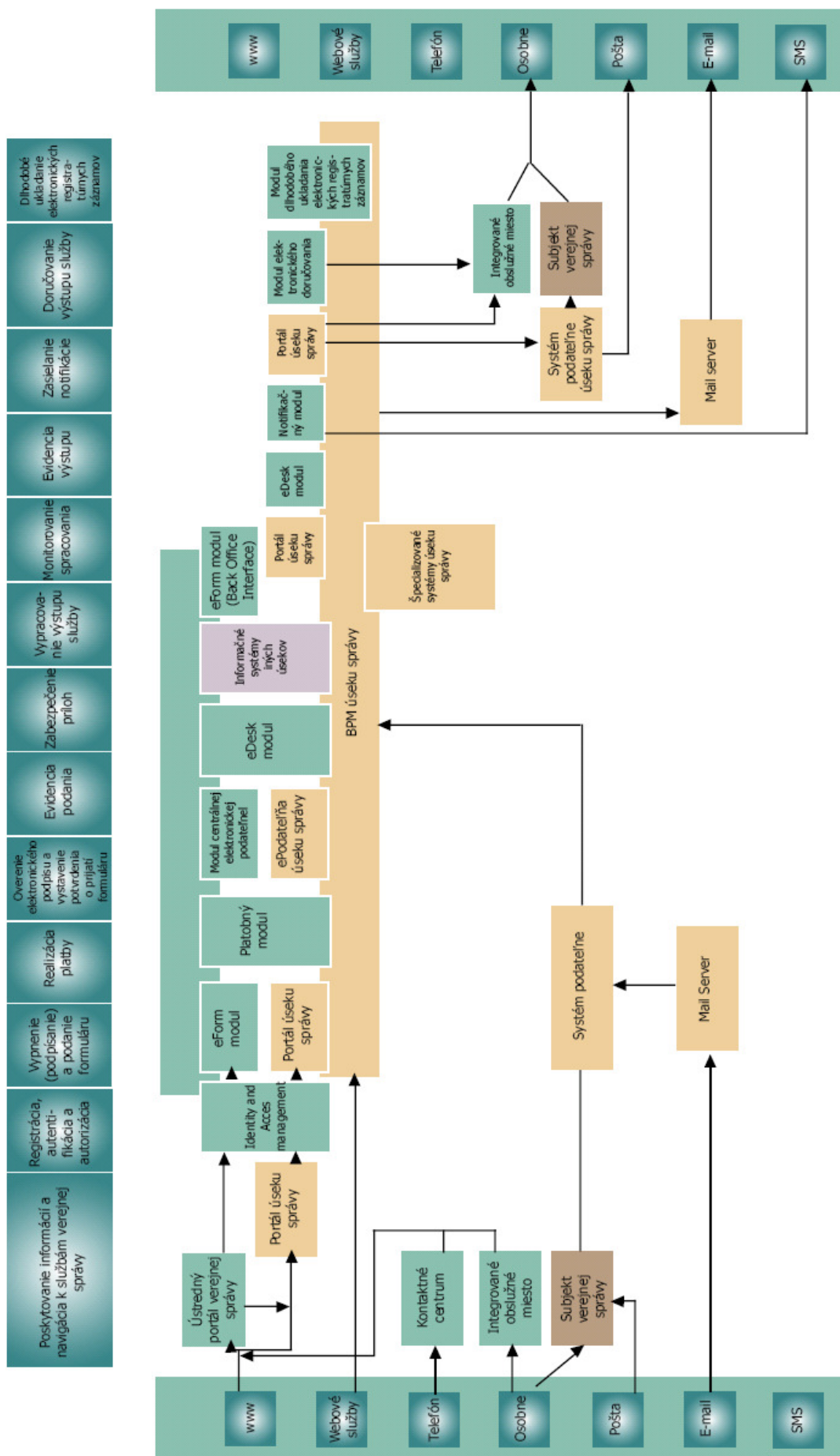
Zdroj: www.informatizacia.sk

Príloha 9 Cieľová architektúra ISVS

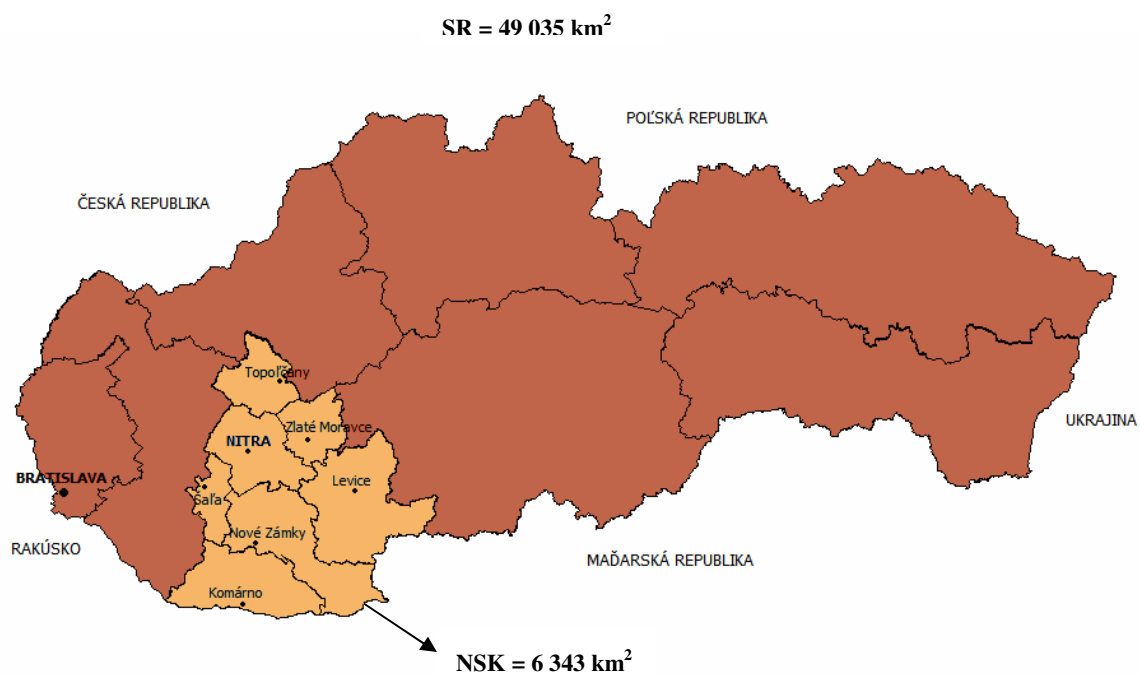
Zdroj: www.informatizacia.sk

Príloha 10 Príklad procesu poskytnutia elektronickej služby verejnej správy

Zdroj: www.elektronizacia.sk

Príloha 11 Poloha a rozloha Nitrianskeho samosprávneho kraja v rámci Slovenska

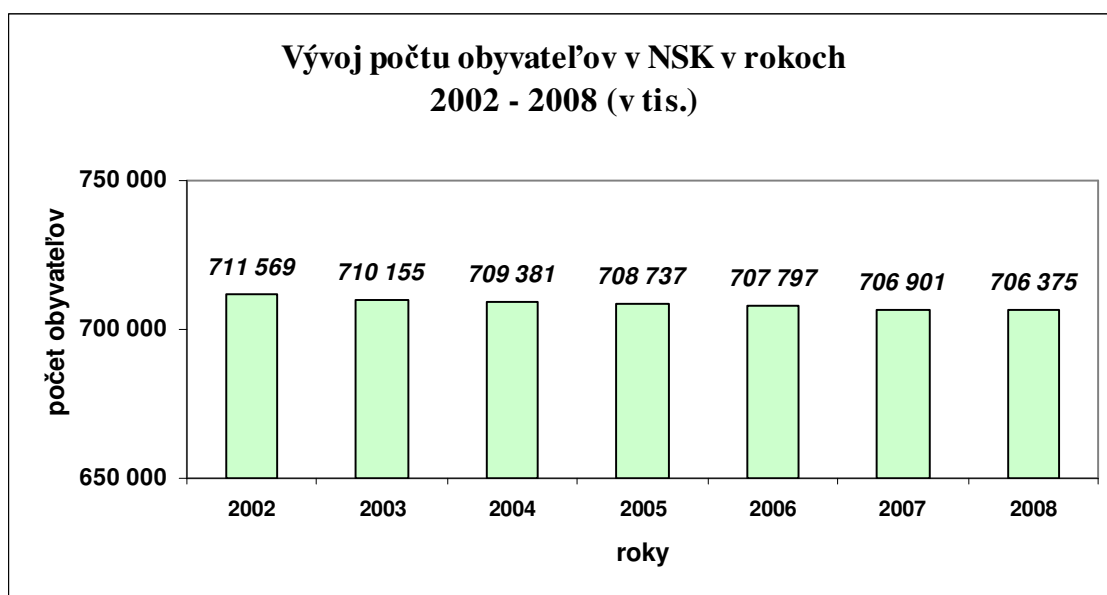
Zdroj: www.vlada.gov.sk

Príloha 12 Okresy Nitrianskeho samosprávneho kraja

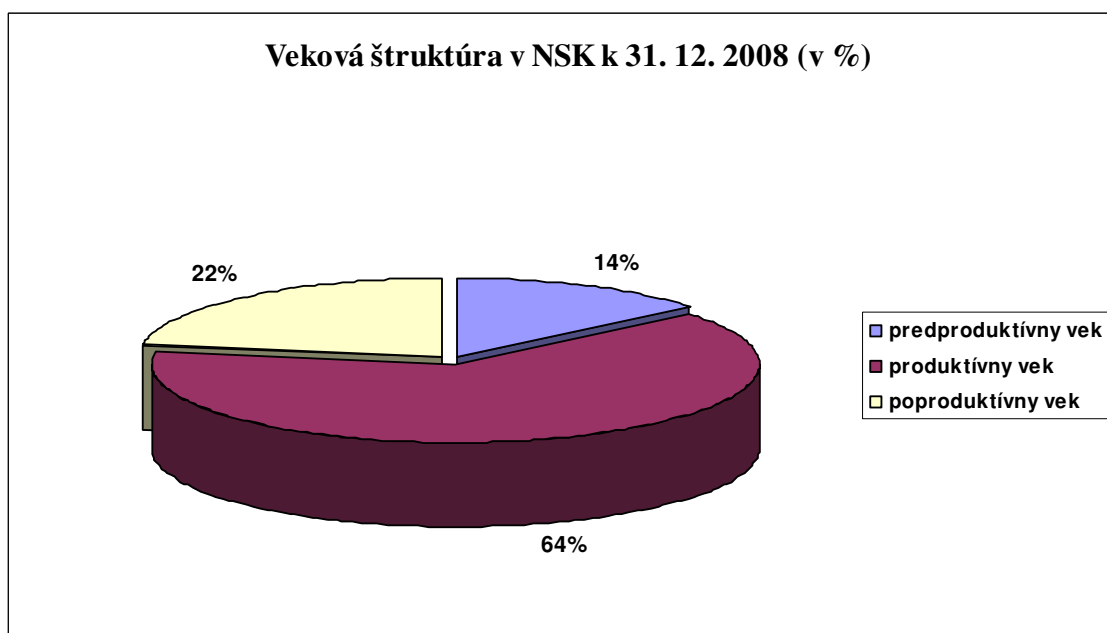
Zdroj: www.sario.sk

Príloha 13 Vývoj počtu obyvateľov v NSK v rokoch 2002 – 2008 (v tis.)

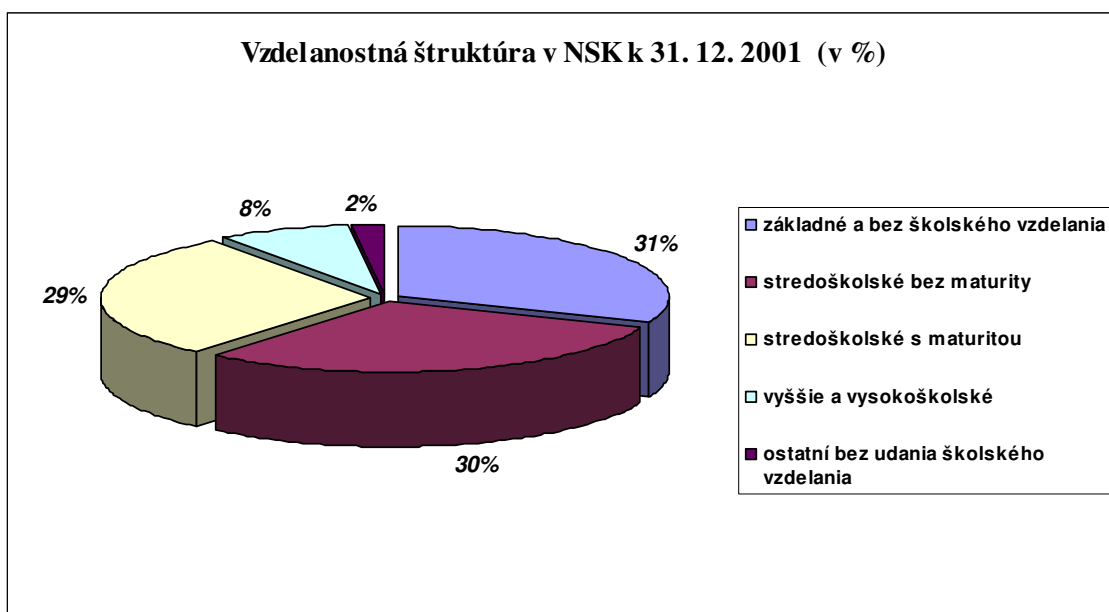
Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Príloha 14 Veková štruktúra v NSK k 31. 12. 2008 (v %)

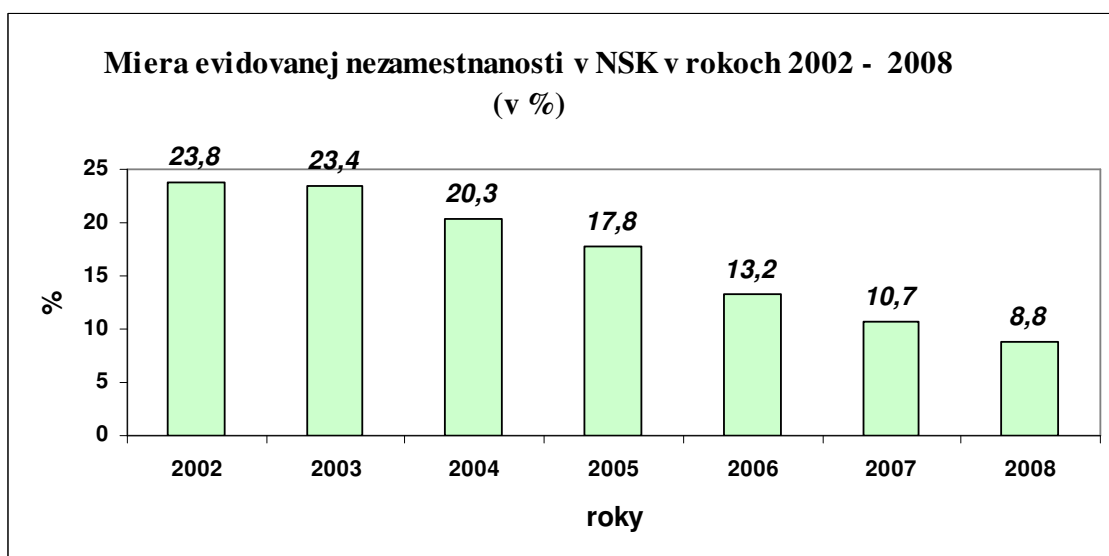
Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Príloha 15 Vzdelanostná štruktúra v NSK k 31. 12. 2001 (v %)

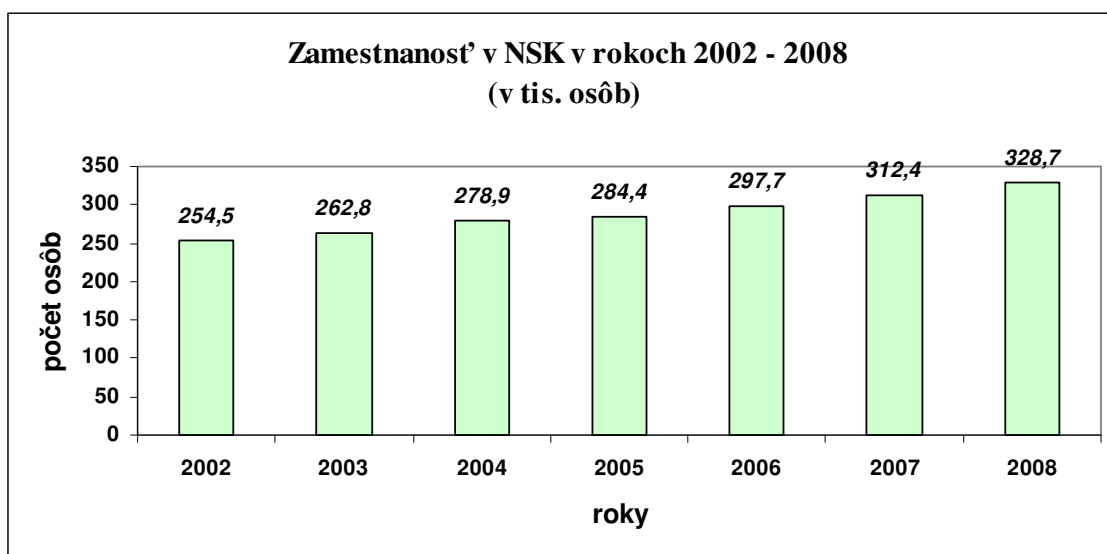
Zdroj: NSK, vlastné spracovanie

Príloha 16 Miera evidovanej nezamestnanosti v NSK v rokoch 2002 – 2008 (v %)

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Príloha 17 Zamestnanosť v NSK v rokoch 2002 – 2008 (v tis. osôb)

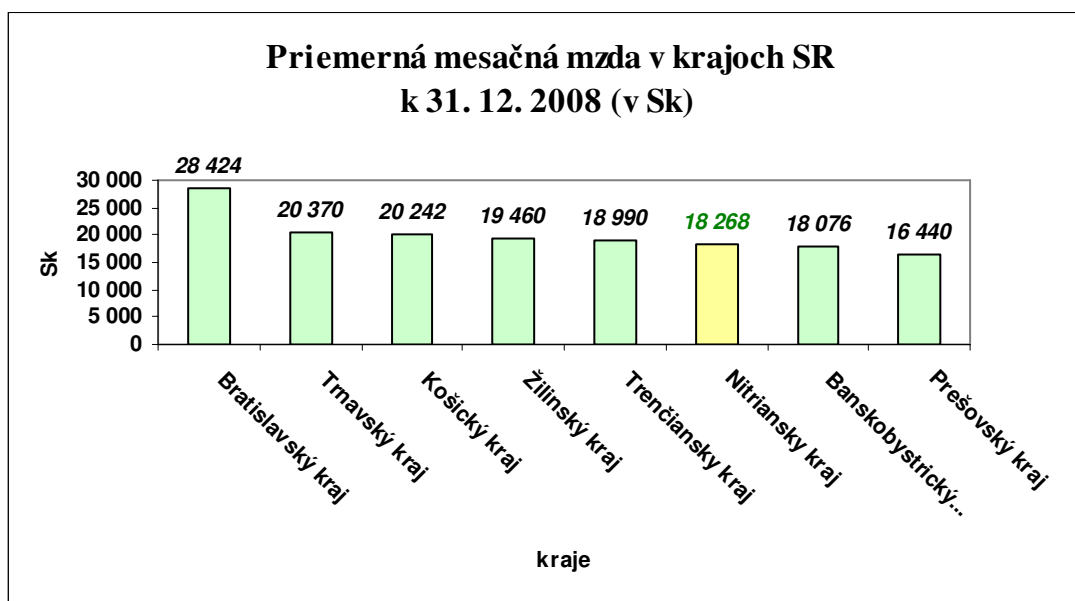
Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Príloha 18 Priemerná mesačná mzda v krajoch SR k 31. 12. 2008

	kraj SR	Sk	EUR
1.	Bratislavský kraj	28 424	943,5
2.	Trnavský kraj	20 370	676,16
3.	Košický kraj	20 242	671,91
4.	Žilinský kraj	19 460	645,95
5.	Trenčiansky kraj	18 990	630,35
6.	<i>Nitriansky kraj</i>	<i>18 268</i>	<i>606,39</i>
7.	Banskobystrický kraj	18 076	600,01
8.	Prešovský kraj	16 440	545,71

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

**Príloha 19 Priemerná mesačná mzda v krajoch SR k 31. 12. 2008 – grafické
znázornenie**

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Príloha 20 Podiel EAO z trvale bývajúceho obyvateľstva k 31. 12. 2001 (v %)

	ekonomicky aktívne osoby			ženy v %	podiel EAO z trvale bývajúceho obyvateľstva (%)
	spolu	muži	ženy		
SR	2 748 050	1 428 518	1 319 532	48	51,1
Nitriansky kraj	360 894	190 246	170 648	47,3	50,6

Zdroj: NSK, vlastné spracovanie

Príloha 21 Počet právnych subjektov v kraji k 31. 12. 2008

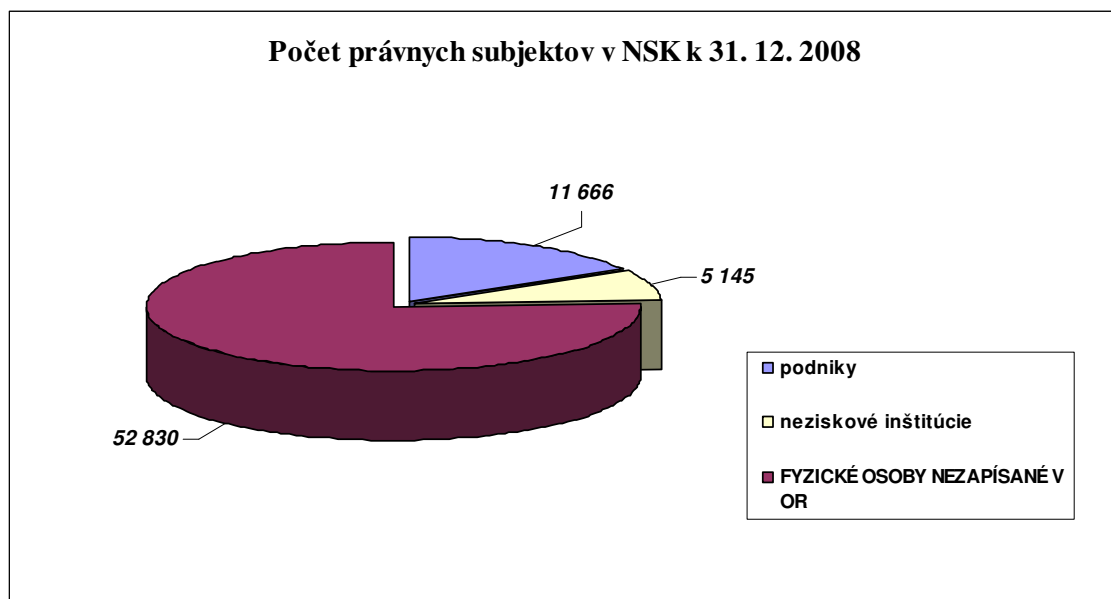
NSK SPOLU	69 641
v tom:	
PRÁVNICKÉ OSOBY	16 811
v tom:	
podniky	11 666
v tom:	
obchodné spoločnosti	10 989
z toho: akciové spoločnosti	272
spoločnosti s r. o.	10 644
družstvá	204
štátne podniky	3
obecné podniky	-
organizačné zložky zahraničných osôb	142
fyzické osoby zapísané v OR	170
ost. formy podnikateľských činností *	158
neziskové inštitúcie	5 145
v tom:	
rozpočtové organizácie	458
príspevkové organizácie	80
ostatné neziskové inštitúcie	4 607
FYZICKÉ OSOBY NEZAPÍSANÉ V OR	52 830
v tom:	
živnostníci	48 949
SHR	1 723
ostatné fyzické osoby **	2 158

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

* združenia, spolky a kluby, politické strany a cirkevné organizácie, pozemkové spoločenstvá a iné

** slobodné povolania (advokáti, komerční právnici, lekári, audítori a iné)

**Príloha 22 Počet právnych subjektov v kraji k 31. 12. 2008 – fyzické osoby
nezapísané v OR , podniky, neziskové inštitúcie**

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

**Príloha 23 Štruktúra podnikov podľa vybraných druhov vlastníctva v NSK
k 31. 12. 2008**

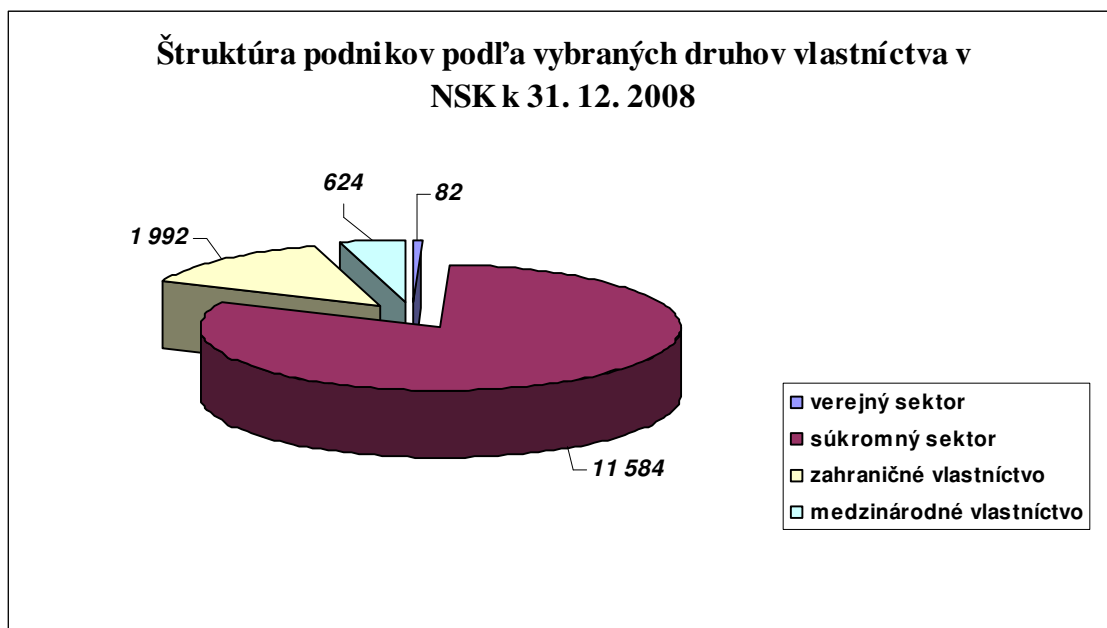
sektor, vlastníctvo	kraj spolu	
	počet	%
podniky spolu	11 666	100,0
<i>v tom sektor:</i>		
verejný *	82	0,7
súkromný **	11 584	99,3
<i>z toho vlastníctvo:</i>		
zahraničné	1 992	17,1
medzinárodné	624	5,3

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

* vlastníctvo štátne, územnej samosprávy, obecné a medzinárodné s prevažujúcim verejným sektorom

** vlastníctvo súkromné tuzemské, družstevné, združení, politických strán a cirkví, zahraničné a medzinárodné s prevažujúcim súkromným sektorom

Príloha 24 Štruktúra podnikov podľa vybraných druhov vlastníctva v NSK
k 31. 12. 2008 – grafické znázornenie

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Príloha 25 Počet podnikateľských subjektov – podnikov - v krajocho SR
k 31. 12. 2008

	kraj SR	podniky spolu *	
		počet	podiel na SR v %
1.	Bratislavský kraj	39 236	32,7
2.	Košický kraj	12 952	10,8
3.	Žilinský kraj	11 760	9,8
4.	<i>Nitriansky kraj</i>	<i>11 666</i>	<i>9,7</i>
5.	Prešovský kraj	11 535	9,6
6.	Trnavský kraj	10 991	9,2
7.	Trenčiansky kraj	10 988	9,2
8.	Banskobystrický kraj	10 805	9,0
	SR spolu	119 933	100,0

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

* zahŕňa aj podniky s nezisteným počtom zamestnancov

**Príloha 26 Počet podnikateľských subjektov – fyzických osôb - podnikateľov -
v krajocho SR k 31. 12. 2008**

	kraj SR	fyzické osoby - podnikatelia	
		počet	podiel na SR v %
1.	Bratislavský kraj	63 573	15,2
2.	Trenčiansky kraj	61 168	14,6
3.	Prešovský kraj	59 830	14,3
4.	Nitriansky kraj	52 830	12,6
5.	Žilinský kraj	46 461	11,1
6.	Košický kraj	45 570	10,9
7.	Trnavský kraj	45 045	10,8
8.	Banskobystrický kraj	43 744	10,5
	SR spolu	418 221	100,0

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Príloha 27 Priemyselné parky v NSK

názov priemyselného parku	mesto / obec	rozloha v ha	druh
Priemyselný park Levice - Geňa	Levice	65	zelený park
Priemyselný park Nitra - Sever	Nitra	210	zelený park
Priemyselný park Zlaté Moravce	Zlaté Moravce	24	zelený park
Priemyselný park Vráble	Vráble	7,2	zelený park

Zdroj: SARIO, www.ec.europa.eu/eures, vlastné spracovanie

Príloha 28 Identifikačné údaje o žiadateľovi

INFORMÁCIE O ŽIADATEĽOVI				
Názov organizácie (právnická osoba)	Nitriansky samosprávny kraj			
Štatutárny zástupca	titul	Meno	Priezvisko	titul
Adresa	PSČ	Obec (mesto)	Ulica, číslo domu	
	949 01	Nitra	Štefánikova tr. 69	
Právna forma	vyšší územný celok			
Telefón (aj predvoľbu)			Fax	
E-mail				
Kontaktná osoba	titul	Meno	Priezvisko	titul
				-
Adresa	PSČ	Obec (mesto)	Ulica, číslo domu	
	949 01	Nitra	Štefánikova tr. 69	
Telefón (aj predvoľbu)				
E-mail				

Zdroj: Projektový spis 32A Šaľa

Príloha 29 Identifikačné údaje o projekte

NÁZOV PROJEKTU			
<i>Tvorba a zavedenie komplexného informačného systému zdravotníckeho zariadenia v Šali s cieľom podpory rozvoja Nitrianskeho regiónu</i>			
MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU/REGIÓN CIEĽA 1			
Štát	Slovenská republika	Obec/mesto	927 19 Šaľa
Kraj	Nitriansky	Ulica	Nemocničná 1
Okres	Šaľa		
PRIRADENIE PROJEKTU K PROGRAMOVEJ ŠTRUKTÚRE			
Názov operačného programu	Operačný program Základná infraštruktúra		
Názov priority	Lokálna infraštruktúra		
Názov opatrenia	Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor		
Názov bloku	Poskytnutie lacného a bezpečného pripojenia na Internet v regiónoch		
Názov aktivity	A3: vylepšenie informačných a komunikačných zariadení pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zariadenia zdravotnej starostlivosti – tvorba nemocničných informačných systémov - tvorba nemocničných informačných systémov a ich nevyhnutných subsystémov		
PARTNERI ŽIADATEĽA			
Identifikujte partnera(ov) na projekte:			
Nezisková organizácia – od 1.10.2005 je prevádzkovateľom zdravotníckeho zariadenia – nemocnice v Šali. Objekty nemocnice prenajíma od žiadateľa projektu - VUC Nitra na základe nájomnej zmluvy.			
PROFIL ŽIADATEĽA			
Dátum vzniku subjektu	1.1.2002		
Právna subjektivita zo zákona	Vyšší územný celok		
Počet zamestnancov	☐ 1-10 ☐ 11-50 ☒ 51-250		

	☐ 251-500 ☐ 501-1000 ☐ viac ako 1000	
Zamestnávajúte občanov z marginalizovaných skupín?	☒ áno ☐ nie	
PROFIL SUBJEKTU V PÔSOBNOSTI ŽIADATEĽA		
Dátum vzniku subjektu	1.1.2003	
Právna subjektivita zo zákona	Od 1.1.2003 - Nemocnica s poliklinikou II. typu Šaľa, príspevková organizácia – v pôsobnosti VÚC Nitra. Na základe uznesenia NSK táto príspevková organizácia k 30.11.2005 zaniká a spolu s ostatnými príspevkovými organizáciami (bývalými NsP v pôsobnosti VÚC) sa zlúči do rozpočtovej organizácie. Prevádzkovateľom zdravotníckeho zariadenia v Šali je od 1.10.2005 na základe nájomného vzťahu s VUC Nitra nezisková organizácia, ktorá v rámci tohto projektu vystupuje ako partner žiadateľa.	
Počet zamestnancov	☐ 1-10 ☐ 11-50 ☐ 51-250 ☒ 251-500 ☐ 501-1000 ☐ viac ako 1000	
Zamestnávajúte občanov z marginalizovaných skupín?	☒ áno ☐ nie	
ČASOVÝ HARMONOGRAM PROJEKTU		
Predpokladaný začiatok realizácie projektu	Január 2006	
Predpokladaný čas trvania projektu	9	- dĺžka realizácie projektu v mesiacoch
Predpokladaný dátum ukončenia projektu	September 2006	

Zdroj: Projektový spis 32A Šaľa

Príloha 30 Náklady na projekt

NÁKLADY PROJEKTU		
1) Celkové oprávnené náklady projektu (v tis. EUR)		313,63
2) Celkové neoprávnené náklady (v tis. EUR)		0
3) Celková požadovaná výška finančného príspevku z ERDF (v tis. EUR)		235,22
4) Výška spolufinancovania oprávnených nákladov z vlastných zdrojov (v tis. EUR)		15,68
5) Spôsob zabezpečenia spolufinancovania (finančné zdroje obce/mesta/úver atď.)		Vlastné zdroje VUC Nitra
Zdroj:	Rozpočet NSK	
Suma:	15 681 EUR	

Zdroj: Projektový spis 32A Šaľa

Príloha 31 Skupina povinných elektronických služieb (eGovernment služieb) VÚC

– v členení podľa úsekov správy

Úsek správy	Názov eGovernment služby – VÚC
Farmácia	Schvaľovanie prevádzkového času lekárne
Financie a rozpočet	Pripomienkovanie návrhu rozpočtu VÚC
	Pripomienkovanie návrhu záverečného účtu VÚC
	Elektronické platenie pokút a poplatkov
	Poskytovanie dotácií na kultúru
	Informovanie o návrhu rozpočtu VÚC
	Informovanie o návrhu záverečného účtu VÚC
Kontrola vybavovania petícií a sťažností	Vybavovanie sťažností a podnetov
Pozemné komunikácie	Ohlasovanie problémov na ceste
Regionálny rozvoj	Poskytovanie informácií o regióne
Správa, hospodárenie a nakladanie s majetkom	Zverejňovanie informácií o prebytočnom majetku VÚC
Stavebný poriadok a územné plánovanie okrem ekologických aspektov	Pripomienkovanie návrhu územného plánu regiónu
Školstvo a školské zariadenia	Informovanie o voľných miestach pre študentov na stredných školách
Štátna starostlivosť o mládež a šport	Poskytovanie dotácií na šport
	Zverejňovanie prijímateľov a výšky dotácií na šport
Štátne sociálne dávky, sociálna pomoc a pomoc v hmotnej núdzi	Poskytovanie sociálnej služby v zariadení sociálnej starostlivosti
	Poskytovanie finančného príspevku na prevádzku sociálnej služby
	Zverejňovanie registra poskytovateľov sociálnych služieb
Verejné obstarávanie	Elektronické verejné obstarávanie
	Zverejňovanie informácií o verejnom obstarávaní
Všeobecná vnútorná správa	Zverejňovanie zápisníc zo zasadnutí zastupiteľstva
	Zverejňovanie údajov o dochádzke poslancov na zasadnutia zastupiteľstva VÚC
	Zverejňovanie výpisov o hlasovaní poslancov
	Informovanie o činnosti VÚC, zverejňovanie aktualít
	Informovanie o funkcii, zamestnaní, činnosti a majetkových pomeroch predsedov a poslancov zastupiteľstva VÚC
Vydávanie nariadení	Pripomienkovanie návrhov nariadení o ktorých má rokovať zastupiteľstvo
	Informovanie o nariadeniach a uzneseniach VÚC, ich návrhoch a rozhodnutiach predsedu VÚC
	Zverejňovanie textov všeobecne záväzných nariadení
Zdravotná starostlivosť a ochrana zdravia	Schvaľovanie ordinačných hodín ambulancie
	Určenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti občanovi

Zdroj: projektový spis, ÚNSK

Príloha 32 Skupina voliteľných elektronických služieb (eGovernment služieb)

VÚC – v členení podľa úsekov správy

Úsek správy	Názov eGovernment služby – VÚC
Cestná doprava	Schvaľovanie cestovných poriadkov vnútroštátnej autobusovej dopravy
	Licencovanie subjektov pre vnútroštátnu pravidelnú autobusovú dopravu
Cestovný ruch	Informovanie o cestovnom ruchu v regióne
Civilná ochrana	Informovanie o civilnej ochrane
Dráhy a doprava na dráhach	Povoľovanie prevádzkovania dráhy
Farmácia	Povoľovanie činnosti verejnej lekárne, pobočky verejnej lekárne a výdajne zdravotníckych pomôcok
	Informovanie o pohotovostných službách v lekárňach
	Zverejňovanie mimoriadnych oznamov zo Štátneho úradu pre kontrolu liečiv
	Informovanie o lekárňach a výdajniach zdravotníckych pomôcok
Kontrola vybavovania petícií a sťažností	Vybavovanie petícií
Ochrana pamiatkového fondu, kultúrne dedičstvo a knihovníctvo	Poskytovanie dotácií na rekonštrukciu kultúrnych pamiatok
Pozemné komunikácie	Informovanie o stave a zjazdnosti ciest
Správa, hospodárenie a nakladanie s majetkom	Prenájom prebytočného majetku
	Predaj prebytočného majetku
Stavebný poriadok a územné plánovanie okrem ekologických aspektov	Zverejňovanie územného plánu
Školstvo a školské zariadenia	Poskytovanie informácií v oblasti výchovy a vzdelávania
Štátna starostlivosť o mládež a šport	Poskytovanie dotácií pre podporu mládeže
Štátne sociálne dávky, sociálna pomoc a pomoc v hmotnej núdzi	Poskytovanie základného sociálneho poradenstva
	Registrowanie poskytovateľov sociálnej služby
	Zverejňovanie návrhu koncepcie rozvoja sociálnych služieb
	Pripomienkovanie návrhu koncepcie rozvoja sociálnych služieb
	Poskytovanie výpisu z registra poskytovateľov sociálnych služieb
	Informovanie o ochrane práv dieťaťa, jeho života a zdravia
Tvorba a ochrana životného prostredia	Informovanie o životnom prostredí
Verejné obstarávanie	Poskytovanie súťažných podkladov pre verejnú súťaž

Všeobecná vnútorná správa	Informovanie o dani z motorového vozidla
	Elektronické objednávanie sa na stretnutie so zástupcom VÚC
	Elektronické poskytovanie odpovedí na otázky o činnosti a právomociach VÚC
	Návrhy na zlepšenie
	Informovanie o vyhlásení referenda
	Informovanie o termínoch zasadnutí zastupiteľstva VÚC
	Zverejňovanie výberových konaní na miesta vedúcich zamestnancov VÚC alebo riaditeľov OvZP
	Informovanie o spôsobe zriadenia VÚC, o jeho právomociach a kompetenciách
	Informovanie o organizačnej štruktúre úradu VÚC
	Informovanie o mieste, lehote a spôsobe, akým možno získať informácie podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám
	Informovanie o tom, kde podať žiadosť, návrh, podnet, sťažnosť, alebo iné podanie týkajúce sa činnosti VÚC
	Informovanie o mieste, lehote a spôsobe podania opravného prostriedku a možnosti súdneho preskúmania rozhodnutia VÚC vrátane výslovného uvedenia požiadaviek, ktoré musia byť splnené
	Informovanie o postupe, ktorý musí povinná osoba dodržiavať pri vybavovaní všetkých žiadostí, návrhov a iných podaní, vrátane príslušných lehôt, ktoré je nutné dodržať
	Informovanie o predpisoch, pokynoch, inštrukciách, výkladových stanoviskách, podľa ktorých VÚC koná a rozhoduje alebo ktoré upravujú práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb vo vzťahu k VÚC
	Informovanie o sadzobníku správnych poplatkov a sadzobníku úhrad za prístupňovanie informácií
Zdravotná starostlivosť a ochrana zdravia	Povoľovanie prevádzkovania zdravotníckych zariadení
	Informovanie občanov o ich príslušnosti k zdravotnému obvodu
	Informovanie o lekárskej službe prvej pomoci
	Informovanie o zdravotníckych zariadeniach (nemocniciach a poliklinikách)

Zdroj: projektový spis, ÚNSK

Príloha 33 Ukazovatele výsledkov a dopadov projektového zámeru

Názov ukazovateľa	Jednotka	Typ	hodnota			
			východisko	rok	plán	rok
Počet zavedených elektronických služieb dostupných online	Počet	Výsledok	0	2009	74	2012
Počet zavedených elektronických služieb	Počet	Výsledok	0	2009	74	2012
Počet nových alebo inovovaných služieb verejnej správy poskytovaných občanom (G2C)	Počet	Výsledok	0	2009	58	2012
Počet obcí, s osídlením MRK, ktoré využívajú výsledky projektu	Počet	Výsledok	0	2009	130	2012
Počet zavedených elektronických služieb pre zdravotne postihnuté osoby a ďalšie znevýhodnené skupiny	Počet	Výsledok	0	2009	58	2017
Úspora času poskytovateľa služby	tis. EUR / mil. Sk	Dopad	0	2009	1,115 tis. EUR/ 33,6 mil. SKK	2017
Úspora času používateľa služby	tis. EUR / mil. Sk	Dopad	0	2009	432 tis. EUR/ 13,02 mil. SKK	2017

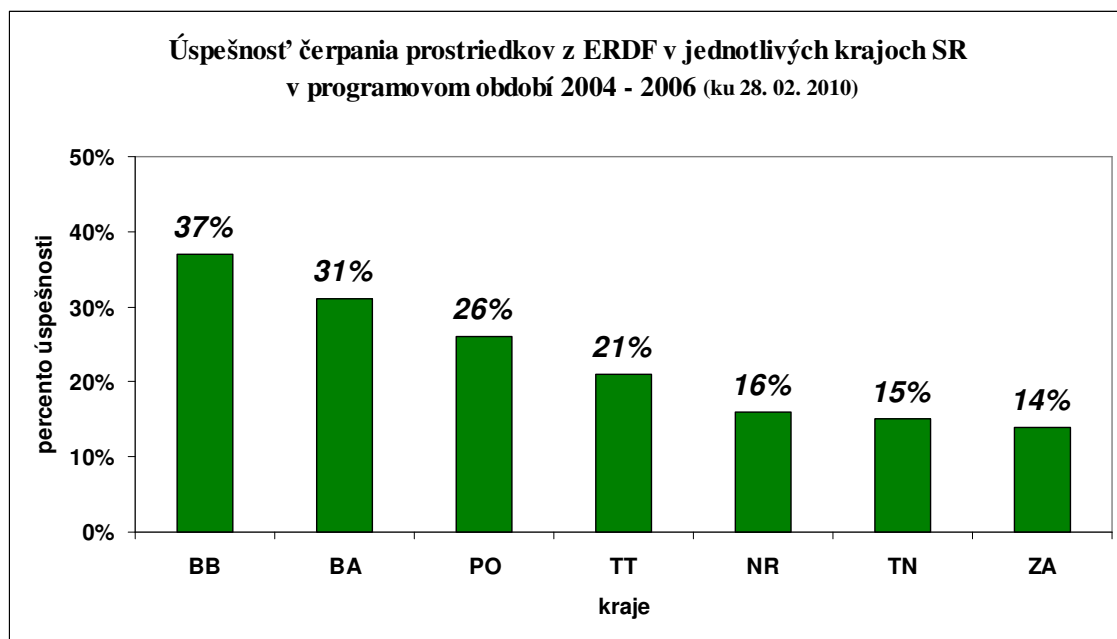
Zdroj: projektový spis, ÚNSK

Príloha 34 Finančné údaje o projektovom zámere

Celkové výdavky projektu EUR (v SKK):	4 736 842,00 € (142 702 102,09 SKK)
Celkové oprávnené výdavky EUR (v SKK):	4 736 842,00 € (142 702 102,09 SKK)
Celkové neoprávnené výdavky EUR (v SKK):	0,00 € (0,00 SKK)
Požadovaná výška nenávratnej finančnej pomoci EUR (v SKK):	4 499 999,90 € (135 566 996,99 SKK)
Intenzita pomoci:	95%
Zdroje žiadateľa celkom EUR (v SKK):	236 842,10 € (7 135 105,10 SKK)
Predpokladaný príjem počas realizácie aktivít projektu EUR (v SKK): ¹⁹ :	0,00 € (0,00 SKK)

Zdroj: projektový spis, ÚNSK

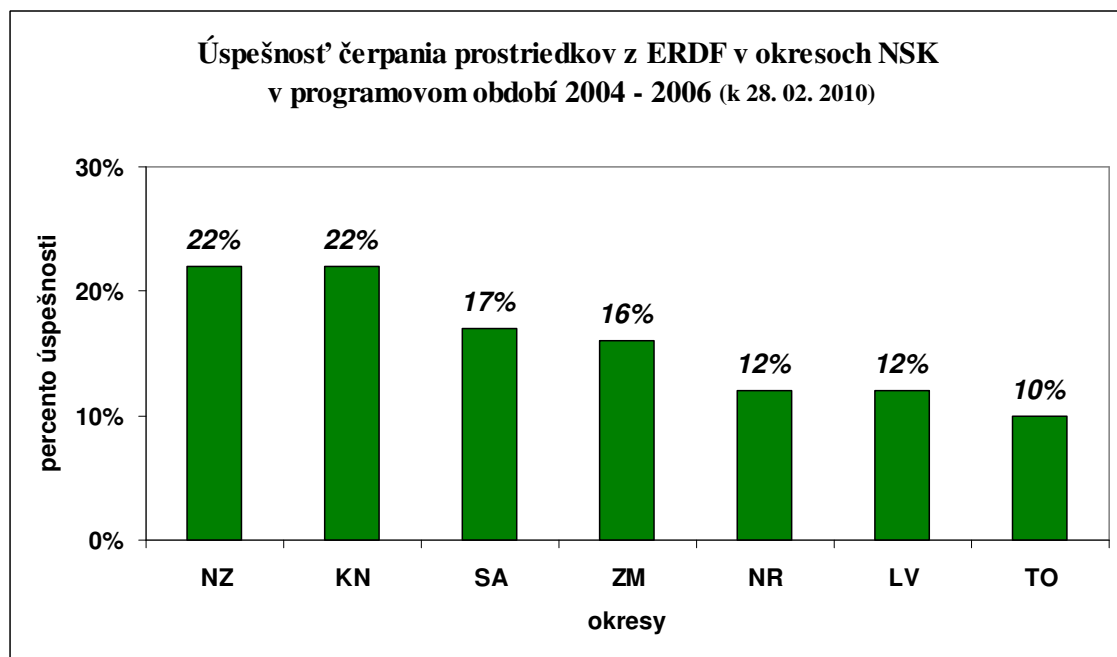
Príloha 35 Úspešnosť čerpania prostriedkov z ERDF v jednotlivých krajoch SR
v programovom období 2004 – 2006 (stav ku 28. 02. 2010)

Zdroj: MVRR SR, vlastné spracovanie

Poradie krajov je dané podľa výšky percenta úspešnosti čerpania prostriedkov z ERDF.

Príloha 36 Úspešnosť čerpania prostriedkov z ERDF v okresoch NSK
v programovom období 2004 – 2006 (stav ku 28. 02. 2010)

Zdroj: MVRR SR, vlastné spracovanie

Poradie okresov je dané podľa výšky percenta úspešnosti čerpania prostriedkov z ERDF.

Príloha 37 Realizácia pomoci z prostriedkov štrukturálnych fondov v NSK
v rokoch 2006 - 2008

Rok	Názov pomoci	Poskytovateľ	Suma (tis. EUR)
2006 - 2008	Tvorba a zavedenie KNIS zdravotníckeho zariadenia v Komárne	ERDF	9 074 273,80
2006 - 2008	Tvorba a zavedenie KNIS zdravotníckeho zariadenia v Šali	ERDF	7 379 411,40
2007 - 2008	Rekonštrukcia zdravotníckeho zariadenia Levice	ERDF	13 656 277,13
2006 - 2008	Rekonštrukcia zdravotníckeho zariadenia Štúrovo	ERDF	10 055 508,82
2006 - 2007	Zmeny a doplnky ÚPN VÚC NK č. 2 – Dopracovanie strategického dokumentu územného rozvoja NSK	ERDF	1 996 772,50
2007 - 2008	Územný generel dopravy NSK a prehľbujúci územnoplánovací doklad pre ÚP Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja	ERDF	2 222 587,76
2006 - 2008	Donauregionen	ERDF	381 667,69
2007 - 2008	Ďalším vzdelávaním k zlepšeniu adaptability zamestnancov NSK	ESF	3 913 565,00
2008	Doplnenie systému zdravotníctva o kvalifikovaných odborníkov	ESF	1 770 322,63

Zdroj: ÚNSK